

◆ Azərbaycan Milli Mətbuatı - 147

Milli mətbuatda ənənə və innovasiya

"Əkinçi" qəzeti Azərbaycan mədəniyyətinin və ictimai fikrinin köhkəşənində bir günəş kimi doğdu! 22 iyul 1875-ci ildən onun açdığı çətin və şərəfli yol bu gün də davam edir!

Həsən bəy Zərdəbinin sadıq olduğu cəhətlər və savadsızlığa qarşı mübarizə, insanları maarifləndirmək, elmi bilikləri təbliğ etmək, müxtəlif yenilikləri insanlara çatdırmaq istəyi xalqa xidmətin parlaq nümunəsi idi.

Bəli, bu fədakar insan paramın, mətbəə və hücrətin, yazanın və yayanın, hətta kifayət qədər oxuyanın olmadığı bir zamanda ilk Azərbaycan qəzetini, mətbuatımızın qaranquşunu yaratdı!

Həm də təkcə qəzet yaratmadı, qəzetçiliyin təməlini qoydu, milli mətbuatımızın ənənə və prinsiplərinin yaranmasına dəyərli töhfələrini verdi!

Jurnalist fədakarlığının, peşəkarlığının, obyektivliyinin, düzliyinin, doğruluğunun nümunəsini ortaya qoydu!

Sonralar Həsən bəy Zərdəbinin açdığı bu çığırtı Cəlil Məmmədquluzadə, Ömər Faiq Nəmanzadə, Nəcəf bəy Vəzirov, Nəriman Nərimanov, Üzeyir bəy Hacıbəyli və onlarca digər qüdrətli qələm sahibləri öz fəaliyyətləri ilə geniş yola çevirdilər.

Bu yol senzuranın sört nəzarətindən, jurnalist peşəsinin çətinliklərindən və sınaqlarından, sovet dövrünün sört tələb və məhdudiyətlərindən uğurla keçərək uzun məsafə qət etdi.

Büdrəmələrə, itki və əngəllərə baxmayaraq, yenidən dövlət müstəqilliyinə qovuşdu, Ulu Öndər Heydər Əliyevin qatıyyət və hünəri sayəsində 6 avqust 1998-ci il Fərmanı ilə yarandığı gündən davam edən senzura nəzarətinin buxovlarından xilas oldu.

Azad nəfəs almaq, düz danışmaq, gördüyünü, bildiyini olduğu kimi yazmaq imkanı qazandı!

◆ ◆ ◆

Jurnalistika ictimai-siyasi fəaliyyət sahəsidir.

Onun məhsulları insanlara ünvanlanır, cəmiyyətə təqdim olunur.

→ 4

Bolqarıstanın Baş nazirinin Azərbaycana səfəri

Azərbaycan ilə Bolqarıstan strateji tərəfdaşdılar

İyulun 21-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Bolqarıstan Respublikasının Baş naziri Kiril Petkov ilə tək-bə-tək görüşü keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Prezident İlham Əliyev Baş nazir Kiril Petkovu qarşıladı. Sonra rəsmi foto çəkdirildi. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev qonağı salamlayaraq dedi:

- Cənab Baş nazir, xoş gəlmisiniz. Gəldiyinizə görə minnətdaram.

Bolqarıstanın Baş naziri Kiril Petkov: Çox sağ olun.

Prezident İlham Əliyev: Şəxsən görüşmək imkanına görə təşəkkür edirəm. Biz iktisadi münasibətlərimizə aid çox mühüm məsələləri müzakirə etmək üçün dafələrlə telefonla söhbət etmişik. Şadam ki, hazırda Siz ölkəmizdə səfərdəsiniz.

İqtisadi müstəqillik uğurun təməli daşdır

İlham Əliyevin reallaşdırdığı islahatlarla Azərbaycan istənilən böhrana, iqtisadi tənəzzülə qarşı hərtərəfli mübarizə aparı

Dünya iqtisadiyyatı post-böhran dövründə getdikcə daha da tənəzzülə uğramaqdadır. Hələ iki il öncə, global pandemiya dövründə dünyanın aparıcı maliyyə qurumları açıq bəyan edirdilər ki, iqtisadiyyatın tənəzzülü səbəbindən qarşdakı illərdə yaşana biləcək böhran 2008-2009-cu illərdəkindən daha da ağır olacaqdır. Günümüzün reallığı deyilənlərin təsdiqləndiyini göstərir. Nəftin qiyməti bahalassa da, iqtisadiyyatda mənfii meyllər getdikcə artır.

Bu ilin 6 ayının yekunlarına həsr olunmuş müşavirədə Prezident İlham Əliyev də bu məsələyə toxunaraq vurğuladı ki, hər zaman ki problemi

qarşı hazırlıq görməli, qabaqlayıcı tədbirlər reallaşdırılmalıdır. "Çox böyük ehtimallar var ki, dünya iqtisadiyyatı tənəzzülə uğrayacaq. Yəni, resessiya haqqında mütəbər beynəlxalq qurumlar, maliyyə qurumları artıq bir qaçılmaz fakt kimi danışsınlar. Biz də buna hazır olmalıyıq".

Dayanıqlı iqtisadiyyatın yaratdığı reallıq

Hazırda dünya iqtisadiyyatında ciddi bir durğunluq yaşanır. İqtisadi ekspertlərin fikrincə, bu durğunluq gələ-

cəkdə çox yüksək bir iqtisadi böhran yarada bilər.

Əlbəttə ki, bunun bir sıra səbəbləri var. Onlardan biri COVID-19 pandemiyasına görə istehsalın dayanmasıdır ki, bu da nəticədə etibarilə sahibkarlıq subyektlərinin fəaliyyətini ciddi şəkildə zərərə uğradıb. Digər tərəfdən isə səbəb ölkələrdə düzgün aparılmayan iqtisadi siyasətdir. Bu amillər böhranı tətikləyən əsas istiqamətlərdəndir.

Hər bir ölkə kimi dünyanın bir parçası olan Azərbaycana da bu böhranın müəyyən təsirləri ola bilər. Lakin Azərbaycan iqtisadiyyatının dayanıqlılığını onu deməyə imkan verir ki,

ölkəmiz bu böhrandan da ciddi şəkildə təsirlənməyəcək.

Prezidentin söylədiyi kimi, böhrana qarşı hər zaman ki COVID-19 pandemiyasına görə istehsalın dayanmasıdır ki, bu da nəticədə etibarilə sahibkarlıq subyektlərinin fəaliyyətini ciddi şəkildə zərərə uğradıb. Digər tərəfdən isə səbəb ölkələrdə düzgün aparılmayan iqtisadi siyasətdir. Bu amillər böhranı tətikləyən əsas istiqamətlərdəndir.

Azərbaycan isə artıq həm siyasi, həm də iqtisadi müstəqilliyə sahib ölkədir və əldə edilən uğurlar da, əlbəttə ki, bunun göstəricisidir. İqtisadi müstəqillik notecəsində Azərbaycanın dövlət büdcəsi hər ötən il böyüməkdədir.

→ 2

COVID-ə qarşı ən təsirli silah peyvənddir

Ağal kəndinə növbəti köç karvanı yola salınıb

Zəngilan rayonunda "ağnılı kənd" konsepsiyası əsasında yenidən salınmış Ağal kəndinə əhalinin köçürülməsinin birinci mərhələsi davam edir. İyulun 21-də Ağşeron rayonunun Masazır kəndindəki "Zəngilan şəhərciyi"ndən növbəti köç karvanı yola salınıb.

Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, otuz il əvvəl yurd həsrəti ilə yaşayan daha

10 ailə - 48 nəfər yeni salınıb və ən müasir infrastrukturunu olan kənddə onlara verilmiş evlərdə daimi məskunlaşacaqlar. Köçürülən ailələr əsasən müvəqqəti məskunlaşma yerlərində ən ağır şəraitdə yaşayanlar arasından seçilib və bu zaman köçürülmə üçün təqdim edilən yaşayış sahələrinin həcmini nəzərə alınıb. Köçürülənlər arasında Birinci, İkinci və Üçüncü Ağal kəndlərinin hər birinin sakinləri var.

→ 7

AI ilə enerji sahəsində əməkdaşlıq bu gün daha mühüm əhəmiyyət kəsb edir

"Azərbaycan Respublikası ilə Avropa Komissiyası tərəfindən təmsil olunan Avropa İttifaqı arasında enerji sahəsində Strateji Tərəfdaşlığa dair Anlaşma Memorandumu"nun imzalanması ölkəmiz və Avropa İttifaqının (AI) bu sahədə yeni, daha geniş əməkdaşlığının başladığından xəbər verir. Enerji sahəsində əməkdaşlıq hər zaman gündəlikdə üstün yer tutub və notecədə mühüm nailiyyətlər əldə olunub. İndi isə bu

məsələ əvvəlkindən də vacib əhəmiyyət kəsb edir.

Məlum olduğu kimi, cari ilin iyul ayının 18-də Prezident İlham Əliyev və Avropa Komissiyasının prezidenti xanım Ursula Fon der Lyayen sözügedən sənədin imzalanması ilə bağlı mətbuata bəyanatla çıxış ediblər. Dövlətimizin başçısı bəyanatında deyib: "Enerji sahəsində apardığımız fəal əməkdaşlığın on beş ildən artıq tarixi var.

→ 7

"Yüksəliş" müsabiqəsinin qalibləri təltif olunub

İyulun 21-də ADA Universitetində "Yüksəliş" müsabiqəsi qaliblərinin təltifmə mərasimi keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbirdə müsabiqənin Təşkilat komitəsinin sədri, Prezident Administrasiyasının Humanitar siyasət, diaspor, multikulturalizm və dini məsələlər şöbəsinin müdiri Fərəh Əliyeva, ömək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Sahil Babayev, ADA Universitetinin rektoru Ha-

fiz Paşayev, Dövlət İmtahan Mərkəzinin Direktorlar Şurasının sədri Məleykə Abbaszadə, Təşkilat komitəsinin üzvü Milli Məclisin deputatı Ülvi Quliyev, İctimai Televiziya və Radio Yayınları Şirkətinin baş direktoru Balakışi Qasımov, "Yüksəliş" müsabiqəsinin İşçi Qrupunun rəhbəri, qonaqlar və idman nazirinin müavini Fərhad Hacıyev iştirak ediblər.

→ 8

→ 12

Azərbaycan ilə Bolqarıstan strateji tərəfdaşdırlar

Əvvəli 1-ci sah.

Beləliklə, əməkdaşlığımızın inkişafına dair fikir mübadiləsi üçün daha çox imkanımız və vaxtımız var.

Bolqarıstan ilə Azərbaycan strateji tərəfdaşdırlar. Biz nisbətən yaxın vaxtda müvafiq Bəyannaməni imzalamışıq. Bir sözlə, bu, olduqca yüksək səviyyəli əməkdaşlıqdır. Əlbəttə, strateji əməkdaşlıq bir çox sahələrdən

lən, o cümlədən enerji təhlükəsizliyini əhatə edir. Bu mövzu hazırda global gündəliyin ən üstün mövzularından biridir. Bu və digər məsələlər bu gün müzakirə olunacaq. Şadam ki, biz enerji sahəsində aramızda iş birliyini qurmuşuq. Bolqarıstana "Cənub qaz dəhlizi" üzrə artıq birbaşa xətt gedir. Bu, təbii ki, gələcəkdə böyük potensialı olan uzunmüddətli əməkdaşlıqdır. Lakin növbəti enerji, o cümlə

lərdən ticarət, sərmayələr, birgə müəssisələrin yaradılması, turizm kimi digər sahələr də var. Bolqarıstan Avropa İttifaqının üzvüdür. Sizin kimi iktidarlara qaydada, o cümlədən Avropa İttifaqının üzvü olan Bolqarıstana arxalana bilərsiniz. Biz də Avropa İttifaqı Şurasının üzvüyük. Beləliklə, hesab edirəm ki, birlikdə olsa üfqlər çox geniş və perspektivli görünəcək.

Prezident İlham Əliyev: Bəli, çox sağ olun.

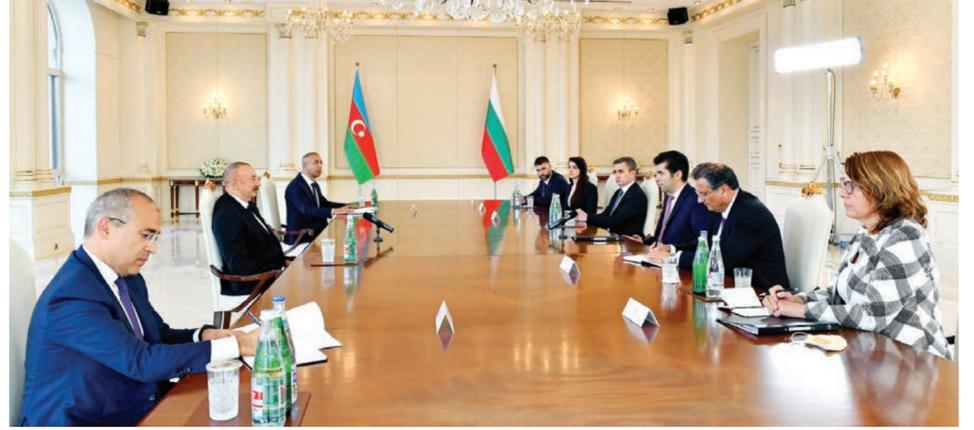
- Sağ olun, Prezident Əliyev. Əvvəlcə təşəkkürümü bildirmək istəyirəm ki, son altı ay ərzində ehtiyac olan dövrdə Sizin ösl dost olduğunuzu gördük. Dostluq belə də olmalıdır. Mən, həmçinin tam anlayıram ki, iki ölkə arasında dostluğun uzun tarixi var və çox sahələri əhatə edir. Çox məmnunluqla öyrəndim ki, biz hətta enerji sahəsinə aid olmayan digər məsələləri - texnologiyaları, informasiya texnologiyalarını, kənd təsərrüfatını, tikintini də müzakirə edə bilərik.

Son illər ərzində gördüyünüz işlər mənə böyük təəssürat bağışladı. Siz üç beynəlxalq hava limanını tikməyə müvəffəq oldunuz və Şərqi Qərbdə Azərbaycan qovşağına çevrilib.

Bolqarıstan Avropa İttifaqının üzvüdür. Sizin kimi iktidarlara qaydada, o cümlədən Avropa İttifaqının üzvü olan Bolqarıstana arxalana bilərsiniz. Biz də Avropa İttifaqı Şurasının üzvüyük. Beləliklə, hesab edirəm ki, birlikdə olsa üfqlər çox geniş və perspektivli görünəcək.

Prezident İlham Əliyev: Bəli, çox sağ olun.

Ölkələrimiz arasında əməkdaşlıq bir çox sahələri əhatə edir

İyulun 21-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Bolqarıstan Respublikasının Baş naziri Kiril Petkov ilə geniş tərkibdə görüşü keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə çıxış edən Prezident İlham Əliyev dedi:

- Hörmətli Baş nazir və nümayəndə heyətinin üzvləri. Bir daha xoş gəlmisiniz. Elə indicə qarşılıqlı maraq doğuran bir çox məsələlərlə bağlı cənab Baş nazirə çox yaxşı müzakirəmiz oldu və tərəfdaşlığımızın gücləndirilməsi üçün bir çox imkanları müəyyən etdik. Bu gün öncə müzakirə etdiyimiz kimi, Bolqarıstanla Azərbaycan arasında strateji tərəfdaşlıq əməkdaşlığımızın inkişaf etdirilməsi üçün həqiqətən yaxşı əsasdır. Biz bir neçə il əvvəl Strateji Tərəfdaşlıq barədə Bəyannaməni imzalamışıq. Hesab edirəm ki, bu sənədi iqtisadi, sənayenin inkişafı, ticarət, enerji, daşımalar, turizm, yüksək texnologiyalar və digər sahələrdə

əməkdaşlığımızın olduqca praktiki nəticələrinə çevirmək vaxtı artıq yetişib. Əlbəttə ki, biz əsasən enerji təhlükəsizliyi məsələlərini müzakirə etdik və bu müzakirəni davam etdirəcəyik. Lakin, eyni zamanda coğrafi yerləşməni, Avropa və Azərbaycanın demir yolu sistemini birləşdirmək üçün qonşularımızla həyata keçirdiyimiz layihələri, Azərbaycandan keçən yüklərin artan həcmi nəzərə alsaq, daşımalar sahəsində böyük potensial mövcuddur. Yalnız bu ilin beş ayı ərzində Azərbaycan tranzit 30 faizdən çox artmışdır. Hesab edirəm ki, bu, yalnız başlanğıcdır, çünki burada potensial var. Bir sözlə, geniş əhatəli məsələlər müzakirə edildi. Biz cənab Baş nazirə artıq uzun müddətdir ki, bir-birimizi telefonla tanıyırdıq. İndi isə artıq şəxsən tanış olduq. Sizi görməyimiz çox şadam və Sizə Bakıda xoş səfər arzulayıram.

Bolqarıstanın Baş naziri Kiril Petkov dedi:

- Sağ olun, cənab Prezident. Çox məmnunam ki, bir-birimizlə şəxsən görüşürük. Mən artıq qeyd etdim və bir daha söyləmək istəyirəm, dostlar o vaxt dost olur ki, problemləri həll edirlər. Lakin arxasında olarkən hamı dostdur. Məsələn, birgə həll etməyə gəldikdə, dostlar yəni də yan-yan olmalıdır. Qeyd etmək istəyirəm, ehtiyac yarandığı zaman Siz Bolqarıstanın yanında oldunuz. Bolqarıstan isə Sizin yanınızda olacaq. Enerji sektorunda və ondan başqa sahələrdə bir çox imkanları müzakirə etdik.

Sizin yanaşmanızı dəstəkləyirəm ki, biz Strateji Tərəfdaşlıq sənədini imzaladıq, müzakirələr aparıldıq, indi isə onları reallığa çevirməliyik. Hökumətimiz indiki tərkibdə gələcək bir neçə həftə ərzində, ola bilsin, qalacaq. Lakin qorular var və biz tam əminlik ki, növbəti hökumət də bizim hökumət olacaq. Biz belə nəticəyə gəldik ki, texnologiya, logistika, Avropaya ixrac, enerji daşıyıcılarının paylanması kimi sahələrdə bir çox işlər görülməlidir.

Azərbaycan Prezidentinin və Bolqarıstanın Baş nazirinin birgə işçi şam yeməyi olub

İyulun 21-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Bolqarıstan Respublikasının Baş naziri Kiril Petkov ilə birgə işçi şam yeməyi olub.

Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportunda qarşılanma

Bolqarıstan Respublikasının Baş naziri Kiril Petkov iyulun 21-də Azərbaycan Respublikasına səfərə gəlib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, hər iki ölkənin dövlət bayraqlarının dalğalandığı Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportunda qonağın şəərəfinə fəxri qarovul dəstəsi düzülüb.

Kiril Petkovu Azərbaycanın Baş nazirinin müavini Şahin Mustafayev, xarici işlər nazirinin müavini Fariz Rzaev və digər rəsmi şəxslər qarşıladılar.

R.C.Nəcəf Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin prezidenti təyin edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

1. Rövşən Çingiz oğlu Nəcəf Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin prezidenti təyin edilsin.
2. Bu Sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 21 iyul 2022-ci il

R.C.Nəcəf Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin birinci vitse-prezidenti vəzifəsindən azad edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

1. Rövşən Çingiz oğlu Nəcəf Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin birinci vitse-prezidenti vəzifəsindən azad edilsin.
2. Bu Sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 21 iyul 2022-ci il

İqtisadi müstəqillik uğurun təməli daşdır

İlham Əliyevin reallaşdırdığı islahatlarla Azərbaycan istənilən böhrana, iqtisadi tənəzzülə qarşı hertərəfli mübarizə aparmı

Dünya iqtisadiyyatı postböhran dövründə getdikcə daha da tənəzzülə uğrammaqdadır. Hələ iki il öncə, global pandemiya dövründə dünyanın aparıcı maliyyə qurumları açıq bəyan edirdilər ki, iqtisadiyyatın tənəzzülü səbəbindən qarşıdakı illərdə yaşansa biləcək böhran 2008-2009-cu illərdəkindən daha da ağır olacaq. Günümüzün reallığı deyilənlərin təsdiqləndiyini göstərir. Neftin qiyməti bahalərsə da, iqtisadiyyatda mənfi meyillər getdikcə artır.

Bu ilin 6 ayının yekunlarına həsr olunmuş müşavirədə Prezident İlham Əliyev də bu məsələyə toxunaraq vurğuladı ki, hər zaman ki, problemlə qarşı hazırlıq görməli, qabaqlayıcı tədbirlər reallaşdırılmalıdır. "Çox böyük ehtimallar var ki, dünya iqtisadiyyatı tənəzzülə uğrayacaq. Yəni, resessiya haqqında mötəbər beynəlxalq qurumlar, maliyyə qurumları artıq bir qacılmaz fakt kimi danışırlar. Biz də buna hazır olmalıyıq".

Prezidentin söylədiyi kimi, böhrana qarşı hər zaman ki, vaxtında tədbir görülməlidir. Əlbəttə ki, bütün bu işlərin görülməsi üçün iqtisadi müstəqillik əsas şərtdir. Yəni iqtisadi müstəqillik olmasa, bu proseslərin həyata keçirilməsi qeyri-mümkündür.

Azərbaycan isə artıq həm siyasi, həm də iqtisadi müstəqilliyə sahib ölkədir və öldə edilən uğurlar da, əlbəttə ki, bunun göstəricisidir. İqtisadi müstəqillik nəticəsində Azərbaycanın dövlət büdcəsi hər öten il böyüməkdədir. Yəni, büdcənin böyüməsi təkcə neftin qiymətinin artması nəticəsində reallaşmır. Bu, İlham Əliyevin həyata keçirdi-

yi dürlüşmə siyasəti və eyni zamanda reallaşdırdığı islahatlar nəticəsində mümkün olub.

Bəs, Azərbaycan iqtisadiyyatında artım necə baş verir?

İlham Əliyev buna aydınlıq gətirərək vurğuladı ki, iqtisadi sahədə aparılan islahatların nəticəsi kimi təkcə 6 ayda vergilər sahəsində proqnozdan əlavə 2 milyard manat pul yığılıb. Eyni zamanda iqtisadi artım və qeyri-neft iqtisadiyyatının artımı da bu prosesin tərkib hissəsidir. Hər iki istiqamət üzrə müsbət nəticələr mövcuddur. İqtisadiyyat 6,2 faiz, qeyri-neft iqtisadiyyatı 9,6 faiz, sənaye sahəsində istehsal 2,1 faiz, qeyri-neft sənaye sahəsində 11,5 faiz artıb. Bütün bunlar isə məhsulların, pensiyaların artırılmasına imkan yaradır. Məhz bu reallıq fonunda əhalinin gəlirləri təxminən 20 faiz artıb.

Bununla yanaşı, Azərbaycan xarici ticarəti də böyük dərəcədə - 70 faizdən çox artıb. İxrac 2 dəfədən çox, qeyri-neft ixracı 25 faizdən çox artıb. Xarici ticarət balansının müsbət saldosu 6 ayda 12,1 milyard dollar olub.

Bütün bu rəqəmlər hər bir ölkə üçün qürur mənbəyi ola bilər. Keçən il iyulun 1-də ölkəmizin xarici dövlət borcu ümumi daxili məhsulun 16,6 faizini təşkil edirdi. Bu da dünya miqyasında ən müsbət nəticələrdən biri sayı-

lır. Bu il iyulun 1-də əsasən xarici borcu ümumi daxili məhsulun 10,7 faizini təşkil edir. Bunun səbəbi də bəllidir. Dövlət xarici borc almır və ya əvvəlcədən alınmış kreditlər qaytarılır. Digər reallıq isə iqtisadiyyatın, ümumi daxili məhsulun artmasıdır. Bunlar artdıqca, təbii ki, borcun nisbəti də azalır.

Prezident müqayisə üçün inkişaf etmiş ölkələrin iqtisadiyyatını misal götürərək vurğuladı ki, bəzi dövlətlərdə xarici borcu ümumi daxili məhsulun iki dəfə üstələyir. Xarici borcu ümumi daxili məhsulun 70 faizi olan ölkələr özlərini normal hiss edə bilirlər. Amma Azərbaycanda bu, 10 faizdir. Bu isə o deməkdir ki, dövlət xarici borcun yığılıb qalması yox, ödənilməsi siyasətini üstün tutur.

Dünya Azərbaycanın iqtisadi qüdrətinə şahidlik edir

Hazırda Azərbaycanda iqtisadi inkişaf, sosial məsələlərin həlli, ordu quruculuğu, Qarabağın bərpası, nəhəng infrastruktur, neqliyyat, energetika layihələri icra edilir, sabitlik, əmin-amanlıq yaşayır.

Azərbaycanın iqtisadi qüdrətinə şahidlik edən dünya birliyinə bir daha bəllilik olur ki, iqtisadi müstəqillik siyasi müstəqilliyin təminatçısıdır. Azərbaycan öz gücünə, heç kəmdən borc almada Qarabağ və Şərqi Zəngəzurdə misli görünməmiş layihələr reallaşdırır.

İlham Əliyev də bu məsələyə toxunaraq dedi: "Amma bunu təmin etmək üçün nə etmək lazımdır? Bunu bəziləri görmür və yaxud da görmək istəmir. Biz öz hesabımıza yaşayırıq. Heç kim bizə kömək etmir, heç vaxt da etməyib və etməyəcək. Ona görə də öz həyatımızı özümüz qururuq. Heç kimin işinə qarışmırıq, amma, eyni zamanda qoyumuruq kimsə gəlsin bizim işimizə qarışsın. İqtisadi müstəqillik, yəni də deyirəm, siyasi müstəqilliyin təməli daşdır".

Bütün bu uğurları pandemiyaadan təzə çıxmış ölkə əldə edir. İki il öncə iki cəbhədə savaşa Azərbaycan hər ikisindən də qalib ayrılaraq dünyaya qüdrətini, iqtisadi imkanlarını bir daha nümayiş etdirdi. Bu gün dünya Azərbaycanın iqtisadi qüdrətini nəyə qadir olduğunu görür.

Bir sözlə, iqtisadi sahədə inkişaf son altı ayda görülmüş işlərin, aparılan islahatların nəticəsidir və bu nəticələr, bu rəqəmlər deməyə əsas verir ki, ilin sonuna qədər də nəzərdə tutulmuş bütün planlar reallaşacaq. Qazanılan nailiyyətlər dünyada iqtisadi tənəzzülə, yüksək inflyasiyaya baxmayaraq, Azərbaycanın xarici təhdidlərə qarşı uğurlu mübarizə apardığını real göstəricisidir.

Rəşad BAXŞƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Azərbaycan, Pakistan və Türkiyə Parlament Sədrlərinin İkinci Üçtərəfli Görüşü keçirilib

İyulun 21-də İstanbulda Azərbaycan, Pakistan və Türkiyə Parlament Sədrlərinin İkinci Üçtərəfli Görüşü keçirilib.

Milli Məclisdən verilən məlumata görə, görüşdən əvvəl tədbirin icraıya iclası olub. İclasda təşkilatı məsələlərə baxılıb, parlament rəhbərləri müzakirə olunan mövzular haqqında öz fikirlərini bildirdilər. Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova çıxışında deyib ki, Azərbaycan, Pakistan və Türkiyə parlamentlərinin üçtərəfli əməkdaşlıq formatı böyük əhəmiyyətə malikdir. Qardaş ölkələrimiz arasındakı münasibətlərin bugünkü yüksək səviyyəsi müxtəlif sahələrdə əlaqələrin daha da inkişafını və gücləndirilməsini labüd edir. O qeyd edib ki, ölkələrimizin bir sıra qurumları, o cümlədən parlamentlərimiz arasında üçtərəfli formatda sıx əməkdaşlığın davam etdirilməsi bu prosesə əhəmiyyətli töhfə verir.

Sonra Azərbaycan, Pakistan və Türkiyə Parlament Sədrlərinin İkinci Üçtərəfli Görüşü başlayıb.

Tədbirdə açılış nitqi ilə çıxış edən Türkiyə Böyük Millət Məclisinin Sədri Mustafa Şentop iştirakçıları salamlayıb. Bu üç ölkə arasındakı münasibətlərin digər ölkələrə bənzəmədiyini vurğulayan Mustafa Şentop deyib: "Aramızdakı qardaşlıq bağı orta tarix, mədəniyyət, din ilə davamlı bəslənib güclənib, daha da inkişaf edərək çox az millət və ölkənin çata biləcəyi səviyyəyədir. Türkiyə, Azərbaycan və Pakistan islam dünyasının ən böyük demokratiyalarından üçü olaraq önə çıxır. Ölkələrimiz və xalqlarımız arasındakı müstəsna münasibət ən çətin dövrlərdə qarşılıqlı dəstəklə özünü göstərib".

Azərbaycanın Qarabağ bölgəsində ədalətli bərqərar olduğunu qeyd edən Mustafa Şentop bundan sonra açılacaq Zəngəzur dəhlizinin bölgədə iqtisadi rifahı artıracağına bildirdi.

Görüşdə çıxış edən Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova Azərbaycan parlamenti adından iştirakçıları salamlayaraq bu tədbirin keçirilməsinə yaradılan şəraitə və səmimi qonaqpərvərliyə görə Türkiyə Böyük Millət Məclisinin rəhbərliyinə, professor Mustafa Şentopa minnətdarlığını bildirdi. Milli Məclisin Sədri bu görüşdə aparılacaq müzakirələrin və qəbul ediləcək qərarların üçtərəfli əməkdaşlığın ölkələrimizin və xalqlarımızın maraqları və rifahı naminə daha da möhkəmləndirilməsi və genişləndirilməsi işinə öz töhfəsini verəcəyinə inamını ifadə edib.

Spiker bildirib ki, bir neçə gün öncə qardaş Türkiyə xalqı 15 İyul - Demokratiya və Milli Birlik Günü'nün 6-cı ildönümünü qeyd edib. Həmin gün Türkiyə xalqı milli birlik və həmrəylik nümayiş etdirmiş, öz lideri Prezident Rəcəb Tayyib Ərdəğanın ətrafında sıx birləşərək, öz Vətəninə müstəqilliyini, suverenliyini müdafiə etmiş, dövlətçiliyi və demokratiyaya sahib çıxmışdır. Sahibə Qafarova dövlət çevrilişi cəhdinin qarşısını alınması yolunda canlarını qurban verən şəhidlərin öz xatirəsinə dərin hörmət və ehtiramını ifadə edib. O qeyd edib ki, Azərbaycan xalqı və dövləti bu xeyənatkar dövlət çevrilişi cəhdini ilk dəqiqələrdən ən qəti şəkildə pisləyib, hər zaman kimi qardaş Türkiyənin yanında olduğunu göstərib.

Sahibə Qafarova çıxışına davam edərək diqqətə çatdırıb ki, Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin təşəbbüsü ilə keçiril-

miş Azərbaycan, Pakistan və Türkiyə Parlament Sədrlərinin Birinci Üçtərəfli Görüşündən 1 il ötür. Həmin görüşdə parlamentlərimiz arasında üçtərəfli əməkdaşlıq formatı təsis edilib. Görüş çərçivəsində qəbul etdiyimiz Bakı Bəyannaməsində üçtərəfli əməkdaşlıq çərçivəsində qarşımıza qoyduğumuz məqsəd və hədəflər əks olunub və bu gün keçirilən ikinci görüşümüz məhz həmin məqsəd və hədəflərin reallaşdırılması istiqamətində göstərdiyimiz birgə səylərin və qətiyyətin bariz nümunəsidir.

Milli Məclisin Sədri Azərbaycan, Pakistan və Türkiyə parlamentlərinin üçtərəfli əməkdaşlığının müasir dövrümüzün real-liqlərindən, zamanın tələbindən qaynaqlanan bir təzahür olduğuna əminliyini bildirdi. Spiker qeyd edib ki, Azərbaycanın həm Türkiyə, həm də Pakistanla ikitərəfli əlaqələri xalqlarımızın qardaşlığına, tarixi və mədəni bağlarına, qarşılıqlı hörmət və etimadına əsaslanır. Belə möhkəm təməllərə əsaslanan dövlətlərarası münasibətlərimiz ötən dövr ərzində davamlı və hərtərəfli inkişaf, müxtəlif sahələrdə əhatə edən sıx əməkdaşlıq, qarşılıqlı maraq doğuran məsələlər üzrə beynəlxalq səviyyədə birgə fəaliyyət və dəstəklə səmimiyyətlənib. Sahibə Qafarova Azərbaycanın otuz il yaxın erməni işğalı altında olan torpaqlarını Ali Baş Komandan, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında azad etdiyini xatırladaraq deyib ki, Azərbaycan torpaqlarının işğaldan

azad olunması işinə qardaş Türkiyə və Pakistanın həm beynəlxalq platformalarda, həm də İkinci Qarabağ müharibəsinin gedincində göstərdiyi açıq siyasi və mənəvi dəstək qardaş xalqlarımızın birlik və həmrəyliyini ifadəsi olmaqla yanaşı, dövlətlərimiz arasındakı yüksək səviyyəli münasibətlərin də bir göstəricisidir. Şübhəsiz ki, bütün bunlar ölkələrimiz arasındakı əlaqələrin daha da gücləndirilərək üçtərəfli və çoxtərəfli formatlarda davamlı olmasını labüd edib.

Sahibə Qafarova diqqətə çatdırıb ki, ötən il Bakıda yaratdığımız üçtərəfli əməkdaşlıq platforması bu mənada xüsusi əhəmiyyətə malikdir. Belə ki, biz parlament üzvləri olaraq öz xalqlarımızı təmsil edirik və onların istəklərini həyata keçirərək qardaş xalqlarımız arasındakı mövcud bağların gücləndirilməsinə xidmət edirik. Digər tərəfdən isə, hökumətlərimizin Azərbaycan-Pakistan-Türkiyə üçtərəfli münasibətlərinin və əməkdaşlığının daha da inkişaf etdirilməsi istiqamətindəki səylərini dəstəkləyir və ümumi məqsədlərimizin reallaşdırılmasına töhfə veririk.

Milli Məclisin Sədri qeyd edib ki, bu gün davam edən pandemiya, silahlı münaqişələr, iqlim dəyişikliyi, ərzaq, enerji və humanitar böhranlar, bir çox digər çağırışlar mövcud beynəlxalq münasibətlər sistemi üzərində ciddi təzyiqlər yaradır. Digər tərəfdən, ikili standartlara əsasla-

nan yanaşmalar, təəssüf ki, hələ də qalmaqdadır. Biz hələ də ədalətsizliyin, beynəlxalq hüququn pozulmasının, ayrı-ayrı ölkələrə qarşı nümayiş etdirilən seçkilik münasibətlərin və ayrı-seçkiliyin şahidi oluruq. Belə bir məqamda beynəlxalq əməkdaşlığın qorunub saxlanılması baxımından parlament diplomatiyasının rolu xüsusi aktuallıq kəsb edir.

Bu gün artıq parlamentin yalnız qanun qəbul edən orqan rolunu oynamır. Müasir dövrdə parlamentlərin rolu xeyli genişləndirilmişdir. Bu gün beynəlxalq əməkdaşlığın mühüm alətinə çevrilmiş parlament diplomatiyası ölkələr arasında əlavə əməkdaşlıq və dialoq kanallarını təmin edir, ölkələri narahat edən məsələlərin həllinə töhfə verir, milli maraqların müdafiəsində öz hökumətləri ilə birlikdə səy göstərir.

Sahibə Qafarova deyib ki, Azərbaycan, Pakistan, Türkiyə Parlament Sədrlərinin üçtərəfli əməkdaşlıq platforması regionumuzda parlament diplomatiyasının mahiyyətə yeni birgə fəaliyyət çərçivəsini formalaşdırıb. Xüsusilə vurğulamaq lazımdır ki, nümunəvi xarakter daşıyan bu əməkdaşlıq beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərini rəhbər tutaraq yalnız sülh, sabitlik və tərəqqini təşviq edir. Bu platformanı yaradarkən, ümumi maraq kəsb edən regional və global məsələlərə bağlı yaxından əməkdaşlıq etməyi, beynəlxalq parlament

təşkilatları çərçivəsində üç qardaş ölkə parlamentinin vahid mövqeyinə nail olmağı da qarşımıza bir vəzifə kimi qoymuşduq. Sevincidir ki, ötən dövr ərzində beynəlxalq parlament təşkilatlarının iclaslarında, müxtəlif tədbirlərdə iştirakımız və onların nəticələri bu vəzifəni reallaşdırmağa bildiyimizi və birgə fəaliyyətimizi daha da zənginləşdirdiyimizi göstərir.

Azərbaycan parlamentinin Sədri diqqətə çatdırıb ki, parlamentlərimiz arasındakı mövcud əlaqələrin ölkələrimizin əməkdaşlıq gündəliyinə uyğun şəkildə praktiki hədəfdən daha da gücləndirilməsi üçün yaxşı imkanlar var. Bizlər qanunverici orqanların təmsilçiləri olaraq, ticarət, neqliyyat, investisiya, enerji, təhsil, turizm, mədəni mübadilə kimi istiqamətlərdə hökumətlərimizin səylərini hərtərəfli şəkildə dəstəkləməliyik.

Digər tərəfdən, parlamentlərimizdəki komitələrin, dostluq qruplarının və qadın üzvlərin müxtəlif istiqamətlər üzrə əməkdaşlıq da üçtərəfli platformamızın möhkəmləndirilməsinə xidmət edəcəkdir.

Milli Məclisin Sədri çıxışında iştirakçılara Azərbaycanın regionda sülh, sabitlik və davamlı iqtisadi inkişafın təmin olunması istiqamətindəki səyləri haqda da məlumat verdi. Sahibə Qafarova bildirdi ki, bu gün ölkəmiz 30 il davam edən erməni işğalının dəhşətli nəticələrinin aradan qaldırılması üzərində işləyir. Hazırda işğal döv-

ründə dağıdılmış bütün infrastruktur yenidən bərpa olunur.

Carı ilin may ayında Füzuli və Şuşaya səfər etmiş Türkiyə Böyük Millət Məclisinin Sədri Mustafa Şentop və Pakistan İslam Respublikası Milli Assambleyasının Sədri Raca Porviz Əşrəf dağınların miqyasının və aparılan yenidənqurma işlərinin bilavasitə şahidi oldular. Bu gün "Yaşıl enerji" zonası elan olunmuş Qarabağ və Şərqi Zəngəzurdə yeni şəhərlər və kəndlər inşa edilir. Artıq az sayda keçmiş məcburi köçkünlərin mərhələli şəkildə özlərinə geri qayıtması prosesinə başlanıb.

Sahibə Qafarova təəssüflə qeyd edib ki, bu işlərdə ən mühüm problemlərdən biri işğal zamanı Ermənistan tərəfindən həmin ərazilərdə basdırılmış çoxlu sayda minalardır. 10 noyabr 2020-ci il tarixindən etibarən mina partlayışları nəticəsində 220-dən çox şəxs həlak olub və yaralanıb. Buna baxmayaraq, Azərbaycan minatəmizləmə fəaliyyətində hələ də ən az beynəlxalq dəstək alan ölkələrdən biridir.

Avropa İttifaqı Şurasının prezidenti Şarl Mişelin təşəbbüsü və iştirakı ilə Azərbaycan və Ermənistan rəhbərlərinin 3 üçtərəfli görüşü keçirilib. Ermənistan Azərbaycanın təşəbbüsü ilə sülh müqaviləsinin əsasını təşkil edəcək beş əsas baza prinsipini rəsmən qəbul etdiyini bildirdi. İyulun 16-da Azərbaycan və Ermənistan xarici işlər nazirlərinin ilk ikitərəfli görüşü baş tutub. Buna baxmayaraq, Ermənistan sülh müqaviləsinin imzalanması üzrə danışıqlara başlamaq üçün konkret addımlar atmır, əksinə, 10 noyabr 2020-ci il tarixli Üçtərəfli Bəyannamə üzərində götürüldüyü öhdəlikləri yerinə yetirməkdən imtina edir. Halbuki Ermənistan rəhbərliyi anlamalıdır ki, regionda real sülhə və sabitliyə nail olmağın yeganə yolu üzvlərinə götürüldükləri öhdəliklərin yerinə yetirilməsidir. Zəngəzur dəhlizinin və regionda bütün kommunikasiyaların açılması regionun neqliyyat potensialını xeyli artırmaqla yanaşı, Ermənistanın özünə də fayda gətirəcəkdir.

Sahibə Qafarova çıxışının yekununda bir daha Türkiyə Böyük Millət Məclisinin Sədri professor Mustafa Şentopa Azərbaycan, Pakistan və Türkiyə Parlament Sədrlərinin İkinci Üçtərəfli Görüşünün yüksək səviyyədə təşkilinə görə təşəkkür edib. Milli Məclisin Sədri əmin olduğunu bildirdi ki, parlamentlərimizin bu səmərəli əməkdaşlıq formatının davam etdirilməsi xalqlarımızın maraqlarına xidmət edir və ölkələrimiz arasındakı dostluq və qardaşlıq əlaqələrinin daha da güclənməsinə töhfə verir.

Tədbirin təşkilinə və qardaşlıq səylərinə görə Türkiyə Böyük Millət Məclisinin Sədri Mustafa Şentopa təşəkkürünü bildirdi. Pakistan İslam Respublikası Milli Assambleyasının Sədri Raca Porviz Əşrəf Bakıda keçirilən iclası xatırlayaraq, tədbirin yüksək səviyyəli təşkilinə görə Azərbaycan dövlətinə minnətdarlığını ifadə edib.

Bildirilib ki, bu kimi üçlü toplantılar birlikdə irəliləyən doğru addımlara baxılmıdan çox əhəmiyyətlidir. Pakistan hər zaman olduğu kimi, bundan sonra da davamlı olaraq Azərbaycan və Türkiyəni dəstəklədiyini hər platformada bolli edir. O, diqqətli Azərbaycanın öz torpaqlarını işğaldan azad ediyinə çəmək regionda daimi sülh və təhlükəsizliyin təmin olunmasının əhəmiyyətini qeyd edib.

Rəşad CƏFƏRLİ,
"Azərbaycan"

Azərbaycan, Pakistan və Türkiyə Parlament Sədrlərinin İkinci Üçtərəfli Görüşünün yekunlarına dair "İstanbul Bəyannaməsi" imzalanıb

İstanbulda keçirilən Azərbaycan, Pakistan və Türkiyə Parlament Sədrlərinin İkinci Üçtərəfli Görüşünün sonunda "İstanbul Bəyannaməsi" imzalanıb.

Milli Məclisdən verilən məlumata görə, imzalanma mərasimindən sonra parlament sədrlərinin mətbuatı bəyannatı səsləndirilib.

Tədbirdə çıxış edən Türkiyə Böyük Millət Məclisinin Sədri Mustafa Şentop və Pakistan İslam Respublikası Milli Assambleyasının Sədri Raca Porviz Əşrəf imzalanan bəyannamənin ölkələrimiz arasındakı münasibətlərin daha da inkişaf etdirilməsi baxımından böyük əhəmiyyət kəsb etdiyini bildirdilər.

Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin nümayəndə heyətinin adından tədbir iştirakçılarına salamlayan parlament Sədri Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Sədri kimi yenidən qardaş Türkiyə Respublikasına səfər etməyindən məmnun olduğunu bildirdi. Türkiyə Böyük Millət Məclisinin Sədri professor Mustafa Şentopa Azərbaycan, Pakistan və Türkiyə Parlament Sədrlərinin İkinci Üçtərəfli Görüşünə dəvətə, göstərdiyi qonaqpərvərliyə və tədbirin yüksək səviyyədə təşkilinə görə təşəkkürünü ifadə edib.

Bir neçə gün öncə qardaş Türkiyə xalqının 15 İyul - Demokratiya və Milli Birlik Günü'nün 6-cı ildönümünü qeyd etdiyini xatırladın Milli Məclisin Sədri Azərbaycan xalqının

və dövlətinin bu xeyənatkar dövlət çevrilişi cəhdini ilk dəqiqələrdən ən qəti şəkildə pislədiyini, hər zaman kimi qar-

daş Türkiyənin yanında olduğunu vurğulayıb.

Qeyd edilib ki, təxminən bir il bundan əvvəl Azərbay-

can Respublikasının Milli Məclisinin təşəbbüsü ilə Azərbaycan, Pakistan və Türkiyə Parlament Sədrlərinin

Birinci Üçtərəfli Görüşü keçirilib. Həmin görüşdə parlamentlərimiz arasında üçtərəfli əməkdaşlıq formatı təsis edilib. Bu format böyük əhəmiyyətə malikdir. Belə ki, qardaş ölkələrimiz arasındakı münasibətlərin bugünkü yüksək səviyyəsi müxtəlif sahələrdə əməkdaşlığın davamlı inkişafı ilə xarakterizə olunur. Xalqlarımızın təmsilçiləri olaraq biz parlamentarilər də bu platformanı yaratmaqla həmin prosesə öz töhfəmizi veririk. Bu platforma həm də parlament diplomatiyasının müasir dövrdə beynəlxalq əməkdaşlığın mühüm vasitəsi kimi vacib rolunu vurğulayıb.

Bildirilib ki, ötən dövr ərzində beynəlxalq parlament təşkilatları çərçivəsində birgə fəaliyyətimiz və səmərəli

əməkdaşlığımız da bu üçtərəfli formatın zərurliyini bir daha təsdiq edir.

İkinci Üçtərəfli Görüş çərçivəsində biz bu formatın daha da gücləndirilməsi, üç ölkə parlamenti arasında praktiki əməkdaşlıq platformasına çevrilməsi imkanlarını nəzərdən keçirdik, gələcək inkişaf perspektivlərini müzakirə etdik.

"Mən İkinci Üçtərəfli Görüş çərçivəsində qəbul etdiyimiz İstanbul Bəyannaməsini də qeyd etmək istədim. Bəyannamədə bir çox önəmli məsələlərə dair fikir birliyimiz və ortaq mövqeyimiz öz əksini tapıb. Bu mənada, bəyannamə qardaş ölkə parlamentlərimizin qarşılıqlı etimad və dəstəyinin nümayiş etdirilməsi baxımından əhəmiyyətlidir.

Mən xüsusən Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad olunan torpaqlarının bərpası və yenidən qurulmasına, Cənubi Qafqazda suverenlik, ərazi bütövlüyü və sərhədlərin toxunulmazlığı prinsipləri əsasında əməkdaşlıq platformasına çevrilməsinin yaradılmasına verdikləri dəstəyə görə qardaş ölkə parlamentlərinə öz təşəkkürümü bildirirəm", - deyib Milli Məclisin Sədri ifadə edib.

Azərbaycan parlamentinin spikeri bildirdi ki, bu gün aparıldığımız müzakirələr və qəbul etdiyimiz qərarlar üçtərəfli əməkdaşlığımızın ölkələrimizin və xalqlarımızın maraqları və rifahı naminə daha da möhkəmləndirilməsi və genişləndirilməsi işinə öz töhfəsini verəcək.

"Azərbaycan"

◆ Azərbaycan Milli Mətbuatı - 147

Milli mətbuatda ənənə və innovasiya

"Əkinçi" qəzeti Azərbaycan mədəniyyətinin və ictimai fikrinin köhkəşanında bir günəş kimi doğdu!

22 iyul 1875-ci ildən onun açdığı çətin və şərfli yol bu gün də davam edir!

Həsən bəy Zərdabının sadıq olduğu cəhətlərə və savadsızlığa qarşı mübarizə, insanları marifətləndirmək, elmi bilikləri təbliğ etmək, müxtəlif yenilikləri insanlara çatdırmaq istəyi xalqa xidmətin parlaq nümunəsi idi.

Bəli, bu fədakar insan paranın, mətbəə və hürufatın, yazanın və yayanın, hətta kifayyət qədər oxuyanın olmadığı bir zamanda ilk Azərbaycan qəzetini, mətbuatımızın qaranquşunu yaratdı!

Həm də təkca qəzet yaratmadı, qəzetçiliyin təməlini qoydu, milli mətbuatımızın ənənə və prinsiplərinin yaranmasına dəyərli töhfələrini verdi!

Jurnalistskaya fədakarlığının, peşakarlığının, obyektivliyinin, düzliyyətin, doğruluğunun nümunəsini ortaya qoydu!

Sonralar Həsən bəy Zərdabının açdığı bu cığırı Cəlil Məmmədquluzadə, Ömər Faiq Nəmanzadə, Nəcəf bəy Vəzirov, Nəriman Nərimanov, Üzeyir bəy Hacıbəyli və onlarca digər qüdrətli qələm sahibləri öz fəaliyyətləri ilə geniş yola çevirdilər.

Bu yol senzuranın sirt nəzarətindən, jurnalist peşəsinin çətinliklərindən və sınaqlardan, sovet dövrünün sirt tələb və məhdudiyatlarından uğurla keçərək uzun məsafə qət etdi.

Büdməhlərə, itki və əngəllərə baxmayaraq, yenidən dövlət müstəqilliyinə qovuşdu, Ulu Öndər Heydər Əliyevin qətiyyət və hünəri sayəsində 6 avqust 1998-ci il Fərmanı ilə yarandığı gündən davam edən senzura nəzarətinin buxovlarından xilas oldu.

Azad nəfəs almaq, düz danışmaq, gördüyünü, bildiyini olduğu kimi yazmaq imkanı qazandı!

Jurnalistskaya ictimai-siyasi fəaliyyət sahəsidir.

Onun məhsulları insanlara ünvanlanır, cəmiyyətə təqdim olunur.

Jurnalistskaya ilk növbədə məsuliyyət və vətənpərvərlik deməkdir.

Xüsusən onun yayımı üçün sərhədlərin mövcud olmadığı indiki dövrdə!

Milli mətbuatımızın və Azərbaycan jurnalistikasının ənənə və prinsipləri də vardır. Bütün bunlar beynəlxalq norma və tələblərə ziddiyyət təşkil etmir.

İstər mətbuatla bağlı qanunların hazırlanmasında və qəbulunda, istərsə də dövlət və mətbuat münasibətlərinin tənzimlənməsində beynəlxalq tələb və qaydalar, norma və prinsiplər gözlənilir və nəzərə alınır.

Artıq çoxdandır ki, Azərbaycanda mətbuat və söz azadlığına heç bir maneə və məhdudiyət yoxdur!

İstənilən insan istədiyi zaman maneəsiz və bürokratik əngəlsiz qəzet yarada, sayt açsın, telekanal və internet televiziya təsis edə, jurnalistika sahəsində fəaliyyət göstərə bilər.

İnternetin yaranması isə söz və fikir azadlığının hüdsüz etmişdir.

Hər bir insan düşündüyünü, dediyini, gördüyünü, bildiyini dərhal başqalarına çatdırma, hamı ilə bölüşə bilər.

İstər jurnalist olsun, istərsə də qeyrisi.

Əlbəttə, söz azadlığının hüdsüzlüğü və yayımının asanlıığı, əlçatanlığı müsbət cəhətlərə yanaşı, müəyyən fəsadlara da yol açmışdır.

Bu, ilk növbədə informasiya təhlükəsizliyi, doğru ilə yalanın, həqiqətə qarşın, səmimiyyətlə məkrin, ən nəhayət, peşakarlıqla şərihsizliyin fərqləndirilməsi, ayrd edilməsi, bəzən də onların yetirə biləcəyi zərər-dən qorunmanın çətinlikləri ilə bağlıdır.

Jurnalistskaya özü üçün peşə, fəaliyyət sahəsi seçənlər üçün isə heç bir çətinlik və mürəkkəblilik yoxdur.

Bu gün Azərbaycanda yüzlərlə, bəlkə də minlərlə halal qələm sahibi bu sahədə çalışır, öz yaşayışını təmin edir, həm də xalqına, dövlətinə müəyyən xidmət də göstərir.

Qəbul edilmiş qanunlar, dövlətimizin bu sahəyə xüsusi diqqət və qayğısı onların rahat və maneəsiz çalışmalarına şərait yaradır.

Mətbuat, jurnalistika canlı orqanizmdir! Canlı orqanizm isə həmişə inkişaf edir, dəyişir.

Dövrə, zamanla ayaqlaşmaq, hər gün dünyada baş verən ziddiyyətləri, maraqlı və gərəkliləri hadisələri, informasiyaları operativ şəkildə insanlara çatdırmaq üçün mətbuat özü də mütləmə şəkildə dəyişməli, yeni texnologiyaların tətbiqindən, mövcud imkanlardan bəhrələnməklə öz işini müasir çağırışlara uyğun qura bilər.

Mətbuat informasiya daşıyıcısı, informasiya yayıcısı və informasiya çatdırıcı olmaqla yanaşı, daim ayaqda qalmaq üçün innovativ yeniliklərdən də istifadə etməli, öz "məhsulu"nun adı məhsul olmamasının fərqinə varmalıdır!

Adətən, hər hansı bir informasiyanı dövrüyə buraxanlar heç zaman öz maraqlarının təminatını da unuturlar.

Bəzən isə hətta fərdi maraqları naminə informasiyanı təhrif etməyə, öz istəklərinin təminatını uğunlaşdırmağa belə can atırlar.

İnformasiyadan qorazlı və məqsədlilik şəkildə, çaşıdırıcı formada istifadə də günün reallıqlarındandır.

"Soyuq müharibə"nin "informasiya müharibəsi" adı altında davam etməsi heç də onun mahiyyətini və arxasında gizlənən qorazlı, məkrli niyyətləri dəyişmir.

Belədə niyyət eynidir: düşmənçiliyi informasiya cəbhəsində də davam etdirmək, növbəti hücumlara ictimai rəyin dəstəyini təmin etməkdir!

Günümüzün bu reallığı unutmağa, informasiyanın toplanılması və yayılması zamanı bu vacib məqamı yaddan çıxarmağa heç bir vətənpərvər qələm sahibinin haqqı yoxdur!

Müstəqil Azərbaycan zəngin təbii sərvətlərə, əlverişli geosiyasi mövqeyə malikdir!

O, müstəqil, milli və dövlət maraqlarına əsaslanan daxili və xarici siyasət yürüdür!

Azərbaycanın bu qətiyyəti və casarətini çoxlarının xoşuna gəlməyə bilər və gəlmir!

İkili standartların mövcudluğunun mühüm səbəblərindən biri də elə budur.

Odur ki, hər bir azərbaycanlı jurnalist informasiya cəbhəsinin əsgəri olduğunu da heç zaman unutmamalıdır!

İlk dəfə Aprel müharibəsində belə paradoksal vəziyyətlə kütləvi şəkildə üzləşdik!

Sosial şəbəkə və saytlar "cəbhə xəbərləri" ilə aşib-daşdı!

Kim harda nə gördü, şəklini çəkdi, nə eşitdi, hansısa tanınmadığı saytda nəyə rast gəldisə, dərhal "isti-isti" oxucusuna, başqalarına çatdırmağa çalışdı!

Nə informasiyanın doğruluğuna, nə də çəkdiqlərinin və yazdıqlarının düşmən üçün gərəkliliklər faktı ol biləcəyinə əhəmiyyət verdi.

Ünümü işimizə vurduğumuz ziyan nəzərə alınmadı!

Nə yaxşı ki Vətən müharibəsində ağıllandıq və keçmiş səhvlərimizi təkrarlamadıq!

Təkcə informasiyanı birinci verməyə tələməkdir!

Hansı informasiyanı yaydığımızın da fərqi yoxdur!

Məsələn, bəzən jurnalistikanın tək "həqiqətə sadıqlıq" prinsipini gözləmək də məqsədmüvafiq olur!

Elə informasiyalar var ki, milli maraqlar naminə onların Azərbaycan saytlarında görünməsi səhv və zərərli nəticələrə gətirir!

Yaxud içimizdə "5-ci kolon"un mövcudluğu kimsəyə sirt deyil!

Bu kolonun üzvləri qrant xatirinə, yaxud xaricdə sığınacaq almaq üçün hər cür xəyanət hazırdırlar və edirlər də!

Onların dövrüyəyə buraxdıqları "xəbərləri" maraqlı xatirinə təkrarlamamaq və yaymaq məhiyyətdə həmin xəyanətə şərik çıxmaq anlamına gətirir!

İnformasiya müharibəsində yanlışlığa və səhvlərə gətirən səbəblərdən biri də "sensasiya xəstəliyi"dir.

Bu xəstəlik sosial şəbəkədə daha geniş yayılmışdır və "tələ"yə düşənlər onu öz saytlarına transfer etməklə, əslində, şəro qulluq göstərmiş olurlar.

Təcrübəli jurnalistlər və insanlar hansı informasiyanı həqiqət və ya "şübhəli" olduğunu dərhal aytd edə bilirlər!

Lakin xəbər "qışqırması", "qeyri-adiliyi" çoxlarının saqqızını oğurlayır.

Dərininə gətmədən, mahiyyətdə varmıdan həmin "çığırın" xəbərin təkrarlayıcısına və yayıcısına çevrilirlər.

Bəzən isə həmin "sensasiya" hesabına saytlara girişin artırılması niyyəti, "məşhurlaşma" istəyi yalana göz yummağın səbəbinə çevrilir.

Noticədə insanlar aldadırlar, cəmiyyətə yalan informasiyalar sınırlar.

Belə sensasiyalar düşmənlərimiz tərəfindən dövrüyəyə buraxılarda isə milli maraqlarımız, xalqımızın mənəfeyi ziyan çəkmiş olur.

Hələ ayrı-ayrı insanlara dəyən mənəvi zərər, onlara münasibətdə ədalətsizliyə yol verilməsini demirik!

Bütün bunlar nəticə etibarilə jurnalistikanın prinsiplərinin pozulması, milli mətbuatımızın əsrlərboyu formalaşmış ənənələrinə saygı-

sızlıq, peşə davranışı qaydalarına hörmətsizlik kimi də dəyərləndirilir.

Belə yanaşma sərgiləyənlər buna mətbuat və söz azadlığına "sədaqət" bəhanəsi ilə haqq qazandırmağa çalışırlar.

"Qərbin dəyərləri"ni, "beynəlxalq jurnalistika"ni misal çəkirlər!

Biz 44 günlük Vətən müharibəsi və ondan sonrakı günlərdə "söz azadlığına sədaqət" də, beynəlxalq jurnalistikanın prinsiplərini də "öyrənmək istədiklərimiz" in özlərinin nə sayaq əməllərini yaxşıca gördük!

Müzəffər Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyev qırxadək dünya KİV-inə, informasiya agentliyinə və telekanala müsahibə verdi.

Az bir qisim istisna olmaqla, müsahibə götürən həmin jurnalistlərin mövqelərindən və verdikləri suallardan açıq-aydın erməni maraqlarının şiddətli qoxusu gəlirdi!

Sanki onlar müsahibə almağa deyil, prokuror kimi ittiham etməyə gəlmişdilər!

Məqsədləri həqiqəti yazmaq və demək yox, erməniləri müdafiə etmək, suya çəkmək idi!

Ermənilərin etdikləri bütün alçaqlıqları bizim ayağımıza yazmaq üçün dəridən-qabıqdan çıxırdılar!

Söz azadlığı bu idimi?

Həqiqətə sədaqət bu idimi?

Tərəfsiz, qərəzsiz mövqe bu idimi?

Beynəlxalq jurnalistikanın təməl prinsiplərinə beləmi əməl olmur?

Ən nəhayət, biz belələrindən öyrənib onlara oxşamalıyıq?!

Prezidentimizin fədakarlığı, yüksək hazırlığı və faktlardan məharətlə istifadə etmə bacarığı olmasaydı, onlar bəlkə də ağı qara kimi dünyaya təqdim edəcəkdilər!

Əksinə, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev həmin mətbu qurumların tribunasından bacarıqla istifadə edərək məkrli niyyətləri və yanaşmaları ifşa etdi, əsl həqiqətləri dünya ictimaiyyətinə məharətlə çatdırdı!

Milli mətbuatımızın ənənə və prinsiplərinə, jurnalistlərin peşə davranışı qaydalarına əməl etməklə üçün ən əvvəl onları bilmək lazımdır!

Bu gün KİV-də çalışanların böyük əksəriyyətinin ixtisas təhsili, jurnalistikaya dair zəruri bilgiləri, Azərbaycan milli mətbuatının ənənələri ilə tanışlığı yoxdur!

Hətta belələri arasında qəribə təsəvvür də mövcuddur: yazı yazsa bilirsən, nəzəriyyəyə, milli mətbuatın ənənələrini yaşatmağa və keçmiş təcrübəyə ehtiyac yoxdur!

Sovet dövründə belə düşüncə sahiblərinə "kosmopolit"lər deyirdilər.

Əlbəttə, çalışdığın sahə ilə bağlı dərin biliyə malik olmaq tələbi kimlərsə xoş gəlməyə bilər.

Lakin özünə peşə, necə deyirlər, çörək qazanmaq üçün seçdiyin fəaliyyət sahəsində elementar biliyə malik olmamaq, ən pisi isə buna cəhd göstərməmək təkcə işinə laqeyd və biganə münasibət deyil, həm də hörmətsizlik əlamətidir.

ADA Universitetinin rektoru professor Hafiz Paşayevnin təşəbbüsü ilə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti dövründə işıq üzü görmüş "Azərbaycan" qəzetinin nömrələri transliterasiya edilmiş.

"Azərbaycan" qəzeti isə bu xeyirli təşəbbüsə dəstək olaraq, həm də əlçatanlıq mənasında həmin qəzet nömrələrini yenidən öz səhifələrində çap etmiş.

"Azərbaycan" qəzetinin həmin nüsxələrinin hər biri milli mətbuatımızın ənənələri barədə dəyərli təsəvvür yaratmaqla bərabər, milli maraqları necə qorumağın, hansı mövqedən yazılar yazmağın klassik nümunələrini ortaya qoyur.

Dünya dəyişir, dünya inkişaf edir. Bu inkişaf və dəyişikliklər müəyyən informasiyalarla müşahidə olunur.

Amma hər şeyin tam dəyişdiyini də güman etmək sadələşməkdir...

Dünya dəyişməz və bəzən də yazılmamış qanunlarla, prinsiplərlə idarə olunur.

Bu qanun və prinsiplərdə ədalətsizlik də var, güclünün daim özünü haqlı sayması da, zəifin hüquqlarının tapdalanması da, üstünlük, ikili standartlar da!

Terminlər də dəyişə bilər: "ideoloji mübarizə", "demokratiyanın və insan haqlarının qorunması", "soyuq müharibə", "informasiya müharibəsi", "tələblər çağırışları"na əvəz olunursa, bu hələ məsələnin zahiri tərəfidir.

Niyət isə əbadi və dəyişməz qalır!

Belə bir vəziyyətdə ən doğru yol başını salamat saxlamaq üçün ağıllı, tədbiri və güclü olmaqdır.

Mətbuatda da belədir: söz azadlığı, informasiyanın dərhal çatdırılma imkanları, kreativlik, sensasiya yaratmaq istəyi heç zaman milli maraqlardan üstün tutulmamalıdır!

İnformasiyanın operativ yayılması, mətbuat və söz azadlığı nə qədər vacib olsa da, bizi milli mətbuatımızın əsrlərin sınağında keçib gələn ənənə və prinsiplərindən uzaqlaşdırmamalıdır!

Xüsusən də vətəni sevmək, vətənpərvərlik ənənəsindən!

Bəxtiyar SADIQOV

Naftalanda Milli Mətbuat Günü ilə bağlı media nümayəndələri ilə görüş keçirilib

Naftalanda Milli mətbuatın 147-ci ildönümü ilə əlaqədar bir qrup media nümayəndəsi ilə görüş keçirilib. Şəhər rəhbərliyinin təşəbbüsü ilə keçirilən görüş Ulu Öndər Heydər Əliyevin, Azərbaycanın müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda şəhid olmuş vətən oğullarının, həmçinin şəhid jurnalistlərin xatirəsinin bir dəqiqəlik sükutla yad edilməsi ilə başlamışdır.

Şəhər icra hakimiyyətinin başçısı Vüqar Novruzov Azərbaycan milli mətbuatının yaranmasından, şəroflı inkişaf tarixindən danışmışdır. Mətbuatımızın Azərbaycanın ictimai-siyasi, sosial-iqtisadi, mədəni həyatında, onlar bəlkə də ağı qara kimi dünyaya təqdim edəcəkdilər!

Sonda mətbuat nümayəndələrinə, o cümlədən "Azərbaycan" qəzetinin bölgə müxbirinə şəhər icra hakimiyyəti tərəfindən Fəxri forman və xatirə hədiyyələri təqdim olunmuşdur. Çay süfrəsi arxasında söhmətədən sonra xatirə şəkli çəkdirilmişdir.

Media nümayəndələri Milli Mətbuat Günüünün dövlət səviy-

Sabir ƏLİYEV, "Azərbaycan"

90 yaşlı "Aran"

Ağcabədi rayonunun ictimai-siyasi mətbu orqanı olan "Aran" qəzetinin nəşrə başlamasından 90 il ötür. 1932-ci ildə "Ağcabədi pambıqçısı" adı ilə fəaliyyətə başlayan qəzet 1966-1990-cı illərdə "Sürət" adı ilə nəşr edilmişdir. 1990-cı ildən etibarən isə "Aran" adı ilə çap olunur.

Bütün bölgə qəzetləri kimi ağır sınaqlardan, çətinliklərdən keçən "Aran" uzun illər ayda bir dəfə olmaqla 400-500 tirajla çap edilmişdir. Amma Ağcabədi Rayon İcra Hakimiyyətinin təşəbbüsü və köməyi ilə 2020-ci ildən başlayaraq qəzet 1500, 2021-ci ilin yanvar ayından iyul ayına qədər 2600, iyul ayından etibarən isə 3000 tirajla həftədə 2 dəfə çap olunur. Bu dövrüklə qəzetin rayonun ictimai-siyasi və sosial-iqtisadi həyatının bütün sahələrini operativ işıqlandırmasına imkan verir.

Qəzetdə həmçinin Ağcabədinin tanınmış şəxsləri, tarixi haqqında araşdırma yazılar, şəhidlərimiz, qazilərimiz haqqında məqalələr, Prezidentin çıxışları, bəyanatları, səfərləri ilə bağlı rayon sakinlərinin fikirləri verilir. Onu da qeyd edək ki, keçən ilin yanvar ayından qəzetin saytının (www.aranqazeti.az), noyabrından isə "Aran Ağcabədi" internet televiziyaının fəaliyyətə başlaması rayonun həyatında baş verən yeniliklərin, keçirilən tədbirlərin daha ətraflı və operativ şəkildə izləyicilərə təqdim olunmasına imkan yaratmışdır. Folklorumuzla, istedadlı gənclərimizlə, mədəniyyətimizlə bağlı verilişləri, studiyamıza dəvət olunan qonaqlarla aparılan söhbətləri, vətənpərvərlik mövzusunda hazırlanan reportajları tamaşaçılar böyük maraqla izləyirlər.

Qəzetimiz 90 il ərzində öz nüfuzunu qoruyub saxlamağı bacarmış, çətinliklərə sinə gərəkər qoymuşdur. Hazırda burada cəmhəmkəş, işğırar jurnalist kollektivi çalışır. Bu kollektivə arxalanan "Aran"ın qarşıya qoyduğu əsas vəzifə oxucu auditoriyasını genişləndirmək, ona doğru, qərəzsiz xəbərlər çatdırmaq, bölgə mətbuatının dirçəldilməsində nümunə olmaqdır.

Hazırda qəzetdə 90 illik yubileyə bağlı silsilə yazılar dərc olunur. Əvvəlki redaktorlarımız, oməkdaşlarımız haqqında məlumatlar, xatirələr, müsahibələr, bu illər ərzində qəzetlə bağlı baş verən maraqlı hadisələr toplanaraq "Aran-90 il" rubrikası altında oxuculara təqdim edilir. Eyni zamanda yubileyə əlaqədar kitab da hazırlanır ki, bu da qəzetin fəaliyyəti, redaktorları, digər oməkdaşları haqqında məlumatların artıq dağınıq halda yox, bir kitab şəkildə cəmlənməsinə imkan yaradacaq.

Məhsətə MUSA, Ağcabədidə çıxan "Aran" qəzetinin redaktoru

◆ Azərbaycan Milli Mətbuatı - 147

Milli mətbuatımız, milli ruhumuz

İctimai fikir tariximizin formalaşmasında zəngin inkişaf yolu keçmiş milli mətbuatımızın xüsusi xidməti inkar olunmazdır. "Əkinçi" ilə başlanan milli mətbuatımız maarifçilik, yeniləşmə, çağdaş mədəni töhfələri xəttini davam etdirərək xalqımızın milli özünüdərkində, milli oyanış prosesində müstəsna rol oynamışdır. 147 il əvvəl - 1875-ci il iyulun 22-də nəşrə başlayan "Əkinçi"nin ilk sayında Həsən bəy Zərdabi türk millətinin yaşamasını, inkişafını, elm və mərifət sahibi olmasını arzulayırdı.

Zərdabi dönə-dönə vurğulayırdı ki, millətin ayılması üçün mütləq maariflənməsi gərəkdir və bunu dövrün ziyalıları etməlidir. Bu amal ilə "Əkinçi" milli demokratik və xalq mətbuatının ilk təməl daşını qoydu. Bununla da cəmi 56 nömrəsi ilə millətin aynası, eyni zamanda Azərbaycan jurnalistikasının bayrağı oldu.

"Əkinçi" ilə əsas qoyulan mətbuat sonradan "Ziya", "Ziyayi-Qafqaziyyə", "Kəskül", "Şərqi Rus", "Həyat", "İrşad", "Füyuzat" kimi mətbuat orqanları ilə davam etdirildi.

Zəngin tarixi olan Azərbaycan milli mətbuatının keçirdiyi şərfli yol təbii olaraq bir neçə tarixi mərhələdən keçib. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti dövründə azad mətbuatın, eləcə də hadisələrə yeni baxışın təməli qoyuldu.

Azərbaycanda milli istiqalət elan edildikdən sonra daxili və xarici təhlükələr qarşı ideoloji mübarizə aparmaq vəzifəsi də mətbuatın üzünə düşürdü. Məhz 1918-ci il sentyabrın 15-də ilk nömrəsi Gəncədə çapdan çıxan rəsmi dövlət orqanı olan "Azərbaycan" qəzeti bu zərərdən yararlandı. "Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaranması ilə "Azərbaycan" adlı qəzetin nəşrə başlamasının reallaşması milli mətbuatımızın tarixində tökcə ərazi olaraq ölkənin deyil, milli dövlətin adını ifadə edən mətbuat orqanının nəşrə başlaması bir hadisə idi. "Azərbaycan" qəzeti ölkənin ictimai-siyasi, iqtisadi və mədəni həyatının ən müxtəlif sahələrində öz səhifələrində geniş surətdə əks etdirirdi. Tədqiqatçıların təbircə desək, "Azərbaycan" qəzeti Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin fəaliyyətinin mətbuatı salnamsidir.

Heydər Əliyev və mətbuat

1920-ci il AXC-nin süqutundan sonra bəşeyvklər bütün səhərlər kimi, mətbuatı da tam nəzarətə götürüldü. Repressiyamın tuğyan ediyi, azad sözün olmadığı bir şəraitdə xalqın, millətin sevinən fədakar mətbuat işçiləri sətiraltı olsa da öz fəaliyyətləri ilə milli şöhrət qazanma, demokratik töhfələri formalaşdırma müstəsna xidmətlər göstərdilər.

Bu məqamda xüsusi olaraq qeyd etməyi vacib sayıram ki, məhz Ümummilli Lider Heydər Əliyevin Azərbaycanın hakimiyyətdə olduğu illərdə mətbuatımız yeni inkişaf mərhələsinə keçib. Ulu Öndər Heydər Əliyev hər zaman mətbuatın cəmiyyətə təsir gücünü yüksək qiymətləndirib, mətbuat və söz azadlığı, kütləvi informasiya vasitələrinin maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi istiqamətində ardıcıl tədbirlər həyata keçirib. Məhz Heydər Əliyevin şəxsi sərəy natiçəsində ana dilimizə ən dəyərli münasibət aradan qadırlıq, milli dil siyasəti yürüdüldü və bu siyasət medianın inkişafında müstəsna rol oynayıb. Azərbaycan dilində qəzetlərin sayı artırılıb, televiziya verilişlərinin Azərbaycan dilində yayımı genişləndirilib.

Məhz onun dövründə Bakı Dövlət Universitetinin Jurnalika fakültəsində ixtisaslı kadrların hazırlanması istiqamətində mühüm addımlar atıldı. Azərbaycanca nəşr olunan çap mətbuatı, demək olar ki, ittifaq müqayisəsində peşəkarlıq səviyyəsinə və digər parametrlərinə görə seçilir. Artıq Azərbaycan mətbuatı uzun onilliklərlə qadağan olunan milli adət-ənənələrimizdən, tariximizdən, mədəniyyətimizdən, dilimizdən yazmağa başladı. Heydər Əliyevin şəxsi təşəbbüsü ilə o zaman Azərbaycan Dövlət Universitetinin jurnalika fakültəsinin əlaçli tələbələri Moskva Dövlət Universitetinə oxumağa göndərildilər. Bu isə Azərbaycan Jurnalika məktəbinin formalaşmasında, inkişafında müstəsna rol oynadı.

Xalqın təkidlə tələbi ilə Ümummilli Liderin yenidən hakimiyyətə gəlməsi müasir jurnalikamın inkişafında yeni dövrün başlanğıcı oldu. Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə hazırlanan Konstitusiyada mətbuat azadlığının hüquqi bazası yaradıldı.

Heydər Əliyevin 1998-ci ildə imzaladığı "Azərbaycan Respublikasında söz, fikir və məlumat azadlığının təmin edilməsi sahəsində əlavə tədbirlər haqqında" Fərman ölkə mətbuatının inkişafında mühüm hadisə oldu. Bu fərman kütləvi informasiya vasitələrinin sərbəst inkişafına, onların cəmiyyətin dinamik inkişafı və demokratiyaya təsir edən güclü vasitəyə çevrildiyi. Məhz bu fərmanla Dövlət Sirlərini Mühafizə edən Baş İdarə ləğv edildi, hərbi senzura yaradılması haqqında 16 aprel 1992-ci il tarixli fərman və bütün informasiya yayımı üzərində nəzarət təbiiq edilməsi ilə bağlı 15 aprel 1993-cü il tarixli sərəncam qüvvədəndi. 1999-cu ilin sonunda qəbul olunan "Kütləvi informasiya vasitələri haqqında" yeni qanun mətbuat fikri pluralizminin daha da möhkəmləndirilməsinə səbəb oldu. Bu sərəncam Azərbaycan mətbuatının inkişafına mane olan bir sıra bürokratik əngəlləri aradan qaldırdı. Yeni mətbuat orqanlarının təsis olunması proseduru asanlaşdırıldı.

1998-ci il 6 avqust tarixli sərəncamı ilə senzura ləğv edən Ulu Öndər bununla da azad sözü, azad fikri böyük meydan verdi.

Ulu Öndərin yaratdığı ənənələr davam edir

Prezident İlham Əliyev bütün səhələrdə olduğu kimi, mətbuatı qayğıda da Ümummilli Liderin ənənələrini layiqincə davam etdirir. Ölkəmizdə söz və mətbuat azadlığı ən yüksək səviyyədə təmin olunur.

Müasir dünyada mətbuat və demokratiyaya yeni baxış var. Belə ki, azad söz, hər bir fərdin öz düşüncələrini, fikirlərini sərbəst ifadə etmək istəyi demokratiyanın başlanğıcı kimi qəbul edilir. Eyni zamanda azad, hüquqi, demokratik cəmiyyət quruculuğu prosesi də gedir. Bu gün mətbuat işçisi olmaq çox ağır işdir, belə ki, hər bir sosial şəbəkə istifadəçisi mətbuatın bir hissəsinə çevrilib. Məhz belə bir vəziyyətdə zəngin və müxtəlif ənənələrə malik Azərbaycan mətbuatı demokratiyanın mühüm vasitəsi kimi çıxış edərək istər dövlət və cəmiyyət, istərsə də dövlət fərdi arasında hərtərəfli münasibətlərin qurulmasına, demokratiyanın inkişafına öz töhfəsini verməkdə davam edir.

Mətbuat işçiləri 2020-ci il sentyabrın 27-də başladılan 44 günlük Vətən müharibəsində informasiya savaşında olduğu kimi, döyüş meydanında da nümunə göstərdilər. Onlardan bəziləri həyatlarını da itirdilər. Vətən müharibəsi başa çatdıqdan sonra jurnalist fəaliyyətlərini yerinə yetirərək AZƏRTAC-ın müxbiri Məhərrəm İbrahimov, AZTV-nin operatoru Sırac Əbişov həlak oldular.

KİV-ə dövlət qayğısı

Mətbuatın inkişafında dövləti qayğısı xüsusi rol oynayır. Prezident İlham Əliyev azad medianı inkişaf etdirmək, mətbuatın maddi-texniki bazasını möhkəmləndirmək, jurnalistlərin sosial-iqtisadi vəziyyətinin yaxşılaşdırılması məqsədilə verdiyi sərəncamlar dediyimiz sübutdur. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin 2009-cu ilin martında imzaladığı sərəncamla Prezident yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinə Dövlət Dəstəyi Fondu yaradıldı. Fondun yaradılması məqsəd Azərbaycanı, fikrən, söz və məlumat azadlığı şəraitini yaxşılaşdırmaq, o cümlədən buna xidmət edən kütləvi informasiya vasitələrinə dövlət dəstəyi idi.

Hazırda media məkanında sürətli qloballaşma prosesi gedir. Eyni zamanda tarixi təcrübə göstərir ki, informasiya sahəsi dünyada ən sürətli inkişaf edən sahələrdəndir. Yeni dövrlə ayaqlaşmaq üçün milli mətbuatımızın inkişafı ilə bağlı qanunvericilik bazasının möhkəmləndirilməsinə, Vətən müharibəsindən sonra ölkəmizdə dövlət-cəmiyyət, dövlət-media, media-cəmiyyət münasibətlərində də yaranmış yeni realiaqlar bu sahənin qanunvericilik bazasının yenilənməsinə böyük tələbat yaratmışdır. Bu baxımdan mövcud qanunvericiliyin möhkəmləndirilməsi zamanın tələbi idi. Yeni qanunun qəbulu onu göstərdi ki, Azərbaycan iqtidarları ölkənin demokratik dəyərlər çərçivəsində söz və məlumat azadlığının mövcudluğunda, bu sahənin qənaətbəxş olmasında maraqlıdır və ısrarlıdır. Bu gün dövlətin informasiya təhlükəsizliyinin qorunması özliyündə mühüm əhəmiyyətli məsələlərdən ən vacibidir. Günümdüşün realiaqlardan biri kimi "informasiya müharibəsi" anlayışı həyatımıza daxil olub və ciddi əhəmiyyət kəsb edir. "Müasir müharibələrin qalibləri informasiya müharibəsinin qalibləridir" ifadəsi real həyatda öz yerini möhkəmləndirməkdə davam edir. 44 günlük Zəfər müharibəsində qəhrəman oğurlarımızın şücaətini Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin informasiya müharibəsində təkbəşə döyüşlərə başlaması 30-dan çox dünya KİV-ina, televiziya kanallarına və informasiya agentliklərinə müsahibələr verdi. Azərbaycanın haqq işini, müqəddəs torpaqlarımız uğrunda aparıldığı müharibənin haqiqətlərini, eyni zamanda mənfur ermənilərin törətdikləri bütün vəhşiliklərinin üstünü konkret faktlarla dünyaya göstərdi. Bu gün tam ömürlük deyə bilərik ki, informasiya cəbhəsində qələbəmiz döyüş meydanındakı qələbəmizə, zəfərimizə möhtəşəm və etibarlı etdi. Azərbaycanın gücünü dünyaya tanıtdı.

Milli mətbuatın uyubilelərinin ölkədə geniş qeyd olunması, KİV-ə birədəfəlik yardımların göstərilməsi, mətbuat işçilərinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi tədbirləri, həmçinin milli mətbuatın inkişafındakı xidmətlərinə görə jurnalistlərin fəxri adlarla təltif edilməsi haqqında sərəncamlar da mətbuatı və mətbuat işçilərinə qayğımın təbii hissəsidir.

Ən yaxşı ictimai nəzarət forması

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin çıxışlarında vurğulanan ictimai nəzarət anlayışında jurnalistlərin xüsusi diqqət ayrılışdır.

İlham Əliyev demişdir: "...Biz cəmiyyətdə də elə ab-hava yaratmalıyıq ki, ictimai nəzarət güclənsin. Siz yaxşı bilirsiniz ki, mən dəfələrlə bu məsələ ilə bağlı öz fikirlərimi bildirmişəm. Mən daim bunu deyirəm, vətəndaşlara müraciət edirəm, biganə qalmayın və nəzarət edin. İctimai nəzarət bir çox məmurları bu cinayət xarakterli işlərdən çəkindirəcək. Ona görə ictimai nəzarətin hansısa institusional formatı da görək işlənilsin. Sizin, media nümayəndələrinin bu sahədə çox böyük rolunuz var. Deyə bilərəm ki, mən bəzən xoşbəxtəm hallar haqqında sizdən öyrənirəm, sizdən də xəbər tutaram və dərhal reaksiya verirəm... Ona görə dövlət məmurları bilməlidirlər, onların işinə tökcə Prezident Administrasiyası yox, həm ictimaiyyət, həm də media nümayəndələri nəzarət edir".

Cənab Prezident tərəfindən irəli sürülən bu çağırışlar yeni dövrün mediasının əsas iş prinsipinə çevrilib, inkişafımıza töhfə olub, bundan xalq və dövlət güclənər.

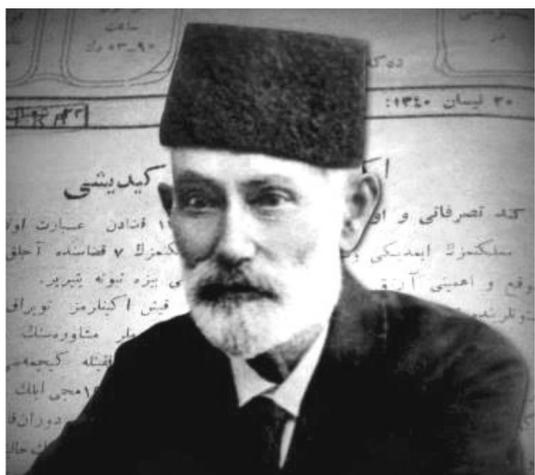
Əziz mətbuat işçiləri! Sizin hər birinizi Milli Mətbuat Günü münasibəti ilə somimi-qəlbədən təbrik edir və zamanın hər anında bu cətin və şərfli peşənizdə uğurlar arzulayıram!

Azərbaycanın yeni-yeni qələbələrini şahid olmaq üçün Sizin qələminizin gücünə ehtiyac çoxdur. Dövlətimizin, millətimizin və xalqımızın firavanlığı üçün apardığınız mübarizədə yorulmayasınız.

*Sadiq QURBANOV,
Milli Məclisin Təbii Ehtiyatlar, Energetika və ekologiya komitəsinin sədri*

Hər bir xalqın taleyində, mədəniyyətində, iqtisadiyyatında, hər sahəsində və mədəniyyətində bir şəxsiyyət əmilə iz qoyduğu kimi, Azərbaycan xalqının da zaman-zaman tələyüklü məsələlərində uzaq-görən, bütün ruhuyla millətinin daşıyıcısı hesab olunan simalarının ümdə rol oynaması tarixi həqiqətdir.

Azərbaycan mədəniyyətinə, maarifçiliyinə və xeyriyyəçiliyinə xüsusi töhfə vermiş, yaradıcı ziyalı, ədib-nasir, publisist-jurnalist və alim kimi şöhrət tapmış, son nəfəsinə kimi xalqına şərfəflə, sədaqətlə xidmət etmiş Həsən bəy Zərdabi də tarixin daş yaddaşına çevrilmiş görkəmli şəxsiyyətdir.

Hasən bəy Zərdabının millət sevgisi

Rus istilasının ən aqressiv, amansız vaxtlarında millətin ayılması, maarifləndirilməsi vacib proses idi və bu yolda bir addım belə atılanın qarşısına sədlər çəkilir, millət, torpaq ürəkli övladların haqq sözü deməsi, doğru yol göstərməsi müxtəlif bəhanələrlə yasaqlanırdı.

1920-ci illərə qədər Tiflis şəhəri bir mədəniyyət mərkəzi kimi Qafqaz xalqlarını öz qoynuna almışdı. Həmin dövrlərdə Azərbaycanın görkəmli sənəçiləri, hərbçiləri və yazıçılar bu şəhərdə fəaliyyət göstərirdilər. Müxtəlif zaman kösiyində torpağımızın işçiləri səhərin qarçıları olan övladları harada yaşamaqlarından asılı olmayaraq övladlıq borclarını öz əməlləri və yaradıcılıqları ilə ödəməyə çalışırdılar... Həmin dövrün özünəməxsus çətinlikləri olsa da, Azərbaycan-türk ruhu qanlarında daşıyan millət fədailəri böyük inamla xalqın mənəbət olduğu, millətin mənəvi yükünün də daşıyıcıları, vahid amal uğrunda bir-birini dəstək olmağa çalışır, böyük işlətlərə can atırdılar. Bu həmin zaman idi ki, Azərbaycan satirik poeziyasının parlaq yaradıcısı M.Ə.Sabir "Qərblilər göyüdə balonlarda qorax, biz hələ avtomobil minməyirik" deyirdi. Maarifpərvər sair M.Hadi də ürək yanğısıyla "Yox millətimizin imzası imzalar içində" hayqırtısı ilə car çəkirdi.

Xeyli əvvəllər millətimizin mətbuat bayrağını ilkin qaldıran H.B.Zərdabi mətbuatımızın qaranqışı - müjdə gətirəni "Əkinçi"ni yaratmışdı. Maddi və mənəvi çətinliklərlə üzləşən bu qəzet Azərbaycan mədəniyyətində misilsiz rol oynamışdır. Maarifçilik işində önəm kəsb etdi. Min bir zəhmət sayəsində "Əkinçi"nin yaşamasına, yayılmasına çalışdı H.B.Zərdabi - xalqımızın hünərvar övladı kimi əsl fədakarlıq göstərdi.

Böyük vətəndaş, qanı millət sevgisiylə axan, bütün varlığını nümayəndəsi olduğu xalqın maariflənməsinə, elmi tərəqqisinə, mədəniyyətinin yüksəlməsinə həsr edən H.B.Zərdabi "Əkinçi"ni yaşatmaq, bu ilk mətbuat orqanı ilə millət dər-dərsini, arzu və istəklərini ifadə etməyə çalışdı. Lakin maddi dayaq, ehtiyat olmağından bu böyük şəxsiyyət qəzeti çap etməkdə üçün İrevana, Naxçıvana səyahətə çıxır. Uzun bir coğrafi məsafə və bu yerlərdə, məkanlarda qəzetə iana-abunə toplamaq istəyir. Xalq dili ilə desək: əli ətəyindən uzun qayıdır.

Yüksək mədəniyyət sahibi olan, xalqının övladlarına işıqlı yol göstərməyə çalışın bu fədakar insan istədiklərinə qismən də olsa nail olur, cəmiyyət çox sevdiləy millətinin yolunda öz ömrünü şam kimi ərdir. Çəkdiyi əzabların əvəzində bir təsəlli olur: mən nəso elədim. Böyük ədəbiyyatçı istər Dumada olduğu vaxt, istərsə də olmadığı zamanlarda xalqın elçisi-vəkili-deputatı kimi mühüm vəzifə daşıyırdı. Həmin zamanlarda bir erməni iş adamı, Dumada Bakıya su çəkiləsi məsələsinə həll etməyə çalışır. Onun məqsədi pul qazanmaq və Bakı ətrafında içməli su belə yararl olmasına su çəkməklə əhalinin sağlamlığına zərər verməkdir. Erməninin bu təklifinin öleyhinə çıxan H.B.Zərdabi böyük ürəkli Hacı Zeynalabini iç-

məli suyun dağlardan çəkilməsinə ruhlandırır. Elo bu günümüzün özündə də məşhur şolları suyu, Bakının əsas təmiz, içməli suyudur.

Bir millətin iki böyük ürəkli övladı olan H.B.Zərdabi və Hacı Zeynalabdin məslək, əqidə yoldaşı olmuş, əməli işlərdə birlikdə düşünüb, göz-çub-biçib müsbət nəticəli qərara gəlmişlər. H.B.Zərdabın açdığı Qızlar məktəbinin də maddi dəstəyçisi Hacı Zeynalabdin olmuşdur. H.B.Zərdabin Nigar, Həcor təmsali həyat yoldaşı Həniyə xanım belə bir həssas məqamı xatıro yazıb: "Bir gün Hacı Zeynalabdin ilə H.B.Zərdabi görüşüb Qızlar Gimnaziyasına gətirməli olurlar. Burada əsas məqsəd qızlara verilən yeməklərin keyfiyyətini öyrənmək idi. Yoxlama nəticəsində məlum olur ki, qızlara verilən o xörəkləri dişi qoruyun ətindənmiş. Hacı Zeynalabdin aşıba tapşırılmış ki, dişi hecəyan əti alma, yalnız erkək ətləri al. Çünki erkək heyvanın əti daha çox kalorili və faydalıdır. Məktəbli qızların sağlamlığı üçün nəzərdə tutuldu. Həmin yoxlamadan sonra Hacı Zeynalabdin aşıba işdən azad edir..."

H.B.Zərdabi bir ziyalı, alim kimi deyil, öz imkanı sayəsində də əsl xeyriyyəçidir. Bu böyük, əvəzəlməz şəxsiyyətin əməlinə bir epizodu da Həniyə xanımın dilindən eşidək: "H.B.Zərdabi Qubadan bizə pənəh gətirən bir cavan oğlana evimizdə otmaq ayırdı və onun hüquq sahəsində təhsil almaşına sarit yaratdı. Bu minvalla o, 15 il bizdə qalaraq hüquq üzrə mütəxəssis oldu..."

H.B.Zərdabi xalqımızın, torpağımızın təbiiyyətə, şəxsiyyətə bir insan, vətəndaş və türk övladı, zamanına görə bənzəri, oxşarı olmayan oğlu desək, vicdanımıza verəcəyimiz mənəvi hesabata haqlı olar. Millət asidi, özü boyda bir mədəniyyət, alicənablıq, xeyirxahlıq simvolu olmaq H.B.Zərdabının tale yazısıdır. Özünün bütün mənəvi və maddi imkanlarını xalqının maariflənməsinə həsr edən bu böyük insan cəmiyyətin bünövrəsinin möhkəmlənməsinə maarifçiliklə mümkünliyini anladığından sonra bütün varlığı ilə həyatını bu səhəyə həsr edib.

H.B.Zərdabi mətbuatın, qəzetçiliyin nə qədər böyük əhəmiyyət kəsb etdiyini bildiyindən "Əkinçi" qəzetini yaratdı. İki il ömrü olan bu mətbuat orqanı zaman-zaman sinəsindən od püskürən Yanardağımız kimi xalqın ürəyindəki inam ocağını alovlandırtdı. Böyük vətəndaş, xalqın qəlbən, bütün varlığı ilə sevon H.B.Zərdabi zəka yoluna işlə salan bənzərsiz insan idi və tələyə də bir Yanardağ qisməti düşmüşdü. Bu məqamda dahi türk şairi Nazim Hikmətin:

*Mən yanmasam,
Sən yanmasan,
Biz yanmasaq,
Necə çıxar
Qaranlıqlar aydınlığı.*

mısralları H.B.Zərdabi kimi övladların boyuna, ömür yoluna biçilmiş sözlərdir, özündə bir vətən eşqi ifadə edir.

H.B.Zərdabın qarşısını ovaxtı qar üsuli-ıdarəsi olsa da, o, yənə də bir çıxış yolu tapırdı. Dostu Hacı Zeynalabdinin xeyriyyəçiliyini maarifçi-

liklə əlaqələndirirdi. Hacı Zeynalabdin çox böyük ürəkli, səmimiyyətli Həsən bəyi eşidirdi. O, bu yolda böyük sərmayələr qoysa da, dostu Həsən bəyə minnətdar idi...

Ümumilikdə H.B.Zərdabın ömrü yoluna baxsaq, onun həyat və fəaliyyəti çoxşaxəli olmuşdur. Bir qəzetçi kimi tanındığı H.B.Zərdabi həm də torpağın alim idi. O, torpağın "dilini" anasının dili kimi bilir. Təkcə Bakı Qızlar Məktəbini açması o zaman üçün böyük hadisə idi. Elmin neçə-neçə sahəsini mükəmməl bilisə də, bütün elmlərin qapısını açarnı maarifçilikdə, təhsildə görürdü. Eyni zamanda bu sahədə çətinliyi olan tələbələri öz övladı kimi evində saxlayır, qayğılarına qalır.

Mədəniyyətimizin bir əsas qolu da incəsənətimizdir. H.B.Zərdabi mətbuat sahəsində ustad nasir, jurnalist olmağa yanaşı, ədəbiyyatşünaslıq sahəsində də gözəl bilirdi. Tanış böyük maraq göstərirdi. O, "Kaspi" qəzeti redaksiyasında işləyən H.B.Zərdabinin musiqiyə olan böyük həvəsinə görüb demişdir: - Oğlum, sən elə bir teatr yaz ki, iştirak edənlər oxusunlar. Birinci Azərbaycan operasını baxmağı çox arzulasa da, bu, ona qismət olmadı. Onun həyatdan kəçməsinə əd sonra, "Leyl və Məcnun" operası tamaşaya qoyuldu...

Dövrünün alimi, filosofu H.B.Zərdabın ictimai-siyasi fəaliyyəti onun həyatında mühüm yer tutur. Dumada müxtəlif məsələlərin müzakirəsi zamanı, xalqın tələyüklü məsələlərində öz məvqeyini açıq bildirərək, görülməli işlərin doğru sərəmte istiqamətlənməsi üçün fikir və mülahizələrini, məntiqə söykənən haqlı iradlarını deməkdən çəkinməmişdir.

Böyük mütəfəkkirin yazdığı nüfuzlu çox olduğundan, çar cinövnikləri onun fəaliyyət dairəsini kiçiltmək üçün maneçilik törədirdilər. "Əkinçi" qəzetinin bağlanması da bu səbəbdən idi və həmin vaxt o, doğulduğu kəndə qayıdıraq, öz ideya-moramlarını həyata keçirmək üçün maddi mənbələr, yollar axtarırdı...

O zaman başqa ölkələrlə əlaqələr geniş olmasa da, H.B.Zərdabi Qərbdə Rusiyada, Kazanda, İrənda çıxan bir sıra mətbuat orqanları ilə yazışmalar aparır, əlaqə saxlayır, dünyada gedən siyasi, mədəni xəbərləri, yenilikləri izləyirdi.

Professor, ədəbiyyatşünas Nazim Axundov öz elmi-bədii araşdırmalarında Azərbaycan satirik jurnallarının tatar və Orta Asiya xalqlarının mətbuatının təsirindən danışarkən "Əkinçi"ni nümunə kimi göstərmişdir. O, tatar mətbuatşünası İsmayıl Rəmiyevin "Vaxtlı tatar mətbuatı" (1905-1925) kitabına istinadən yazır: "Müəllif tatar mətbuatının yaranması və inkişafı haqqında düzgün təsvir yaratmaq üçün buraya Azərbaycan mətbuatı haqqında xeyli məlumat əlavə etmişdir. Müəllif yazır ki, "Əkinçi" qəzeti bütün türk-tatar xalqlarının mətbuatının inkişafına böyük başlanğıcdır".

1899-cu ildə Kazan şəhərində maarifçi, imkanlı xanım Aqurina həmfikiri olan Həniyə xanım Məlikovanın məktəblilər üçün yazdığı dərs vəsaitini - "Tərgüb" adlı kitabını öz hesabına

nəşr etdirmişdir. Qeyd etməliyik ki, XIX əsrin 70-ci illərində Daşkənddə nəşr olunan "Türküstanskiye vedomosti"yə əlavə kimi buraxılan "Türküstən vilayətinin qəzeti" ilə, "Əkinçi" qəzeti redaksiyası əlaqə saxlayırdı. Baxçasarayda çıxan "Tərçüman" qəzeti Zərdabi bir müəllim, bir ustad kimi baxırdı. Həsən bəy "Tərçüman"ın nəşrinə sevinir, maarifçiliyin inkişafı sahəsindəki xidmətləri alqışlayırdı. H.B.Zərdabi "Tərçüman"ı "Əkinçi"nin yetişdirməsi hesab edirdi.

H.B.Zərdabın ölkə hüduqlarından kənarında şöhrətlənməsi, bir ədib kimi sevilməsi, onun böyük ideyaları uğrunda ömür sərf etməsi, Rusiyada ilk türk qəzetini yaratması, Azərbaycan xeyriyyəçiliyini yayması, teatrın əsasını qoyması geniş ictimai fəaliyyəti ilə bağlıdır. Xalqımızın fikir inkişafında və Rusiya məkanında yaşayan türklərin intibahında H.B.Zərdabın özünəməxsus mövqeyi, xidməti xüsusi yer tutur.

1872-ci ildən Azərbaycanı ilk "Xeyriyyə Cəmiyyəti"nin əsasını qoyan Zərdabi 1873-cü ildə müəllimi olduğu gimnaziyada M.F.Axundzadənin "Hacı Qara" komediyasının tamaşasının təşkilatçısı olur və məhz bu tamaşa ilə də Azərbaycan milli teatrının əsas qoyulur. "Əkinçi" qəzeti milli mətbuat sahəsində ilk dəfə bədii əsərlər çap edir. Dramaturgiya və nəsr nisbətən arxada qalan şeirə, xüsusən satirik şeirin nümunələrinə öz səhifələrində yer verir. Bütün bunlarla yanaşı, H.B.Zərdabi el məhəllələrinin yazılı mətni olan şeirləri toplaıb 1902-ci ildə "Türk nəğmələri məcmuəsi" adlı ədəb etdirir. "Əkinçi" Azərbaycanın ovaxtı ziyalıları, qələm sahiblərinin sərə və məqalələrini həvəslə yer ayırdı və qəzetin bütün ağırlığı, yazıların işlənməsi, çapa hazırlanması H.B.Zərdabın əli ilə həyata keçirdi.

Böyük ədibin cəfəqəç, qayğıkeş qadını Həniyə xanım hər zaman Zərdabının yanında olub. O, xatirələrinin birində yazır: - Bir dəfə fransız qəzetinin baş müxbiri Bakıya gəlib çıxmışdı. O, Rusiyada Azərbaycan dilində çıxan yeganə qəzetlə maraqlanb yanına gəlmişdi. Qəzetin 3 il ərzində ancaq 300 abunəçisi olduğunu bilincə, müxbir təəccüblə H.B.Zərdabiə bəxışlə baxdı. Qəzetin adı: Siz qəhrəmanınız, bizim Fransada bu cür yoxsul qəzetlər üçün işləyən adam tapılmaz, sizin enerjiyanıza heyrən qalmışam. Görünür, siz öz xalqınızı çox sevirsiniz".

Hər bir xalq onun taleyində iştirak edən övladının adı ədəbiyyatlaşdırmaqla, böyük bir şəxsiyyət yetişdirə bilməyi gözləyir. H.B.Zərdabın övladları da bu səbəbdən köhnə ensiklopediyamızı yerləşdiyi yerdə bir oturaq halda heykəli var. Doğulub boya-baş çatdığı Zərdab rayonunda isə kiçik bir daxmadan ibarət olan "Ev-muzeyi"... Uzun illər Bakıda, İrəndaşda yaşayıb və xalqı yolumda fədakarlıq etmiş nəhəng şəxsiyyətin adına Bakıda ev-muzeyinin, kütçünə olmasına çox böyük təsəvvür qoymur.

Azərbaycan mətbuatının banisi, filosof, torpağınas alim, jurnalist, publisist, tədqiqatçı, qəzetçi, maarifçi H.B.Zərdabi Azərbaycan ziyalılığının ilkin simvollarından biridir.

XIX əsrin ikinci yarısından başlayaraq, XX əsr də daxil olmaqla millətimizin taleyində müstəsna xidmətləri olan böyük övladları, alimləri, şairləri, yazarları, siyasətçiləri, xeyriyyəçiləri çox olmuşdur. Başda H.B.Zərdabi olmaqla satirik şairimiz M.Ə.Sabirin, yazıçı, molla-nəşreddin C.Məmmədovluzadənin, bəstəkar Ü.Hacıbəylinin, xeyriyyəçi Hacı Zeynalabdinin, yazıçı-hökim N.Nərimanovun, xalq şairi S.Vurğunun adlarını iftixarla, qürur hissilə çəkmək olar. Milli mətbuatımızın xəzinəsinə dəyərli hədiyyə olan H.B.Zərdabın ideya irsi bu gün belə öz tərəvətini itirməmişdir. Yaradığı 147 il ərzində Azərbaycan mətbuatı çəkməmişdir, zəngin və mənəvi bir inkişaf yolu keçmişdir. Odu ki, hər ilin 22 iyulu mətbuat tariximizin günü kimi qeyd olunur. Həmin ərəfədə mətbuatımız milli təmsilçisi H.B.Zərdabın adı ilə hörmətlə, ehtiramla anılır. Yüzlərlə əsl jurnalist bu anm günündə özünə mənəvi hesabət verir və ustadı, "Əkinçi"miniz yaratıcısına rəhmətölər diləyir.

*Adil ABDULLAYEV,
"Gənclik" nəşriyyatının direktoru,
Əməkdar mədəniyyət işçisi,
Prezident mükafatçısı*

◆ Azərbaycan Milli Mətbuatı - 147

Müstəqillik qazandıqdan sonra dövlətin mətbuata olan diqqət və qayğısı bu sahənin gündəlik həyatımızda, ictimai-siyasi proseslərdə necə əhəmiyyətli rol oynaması ilə bağlıdır. Həqiqətən də, cəmiyyətin inkişafında "dördüncü hakimiyyət" adlandırılan mətbuat böyük əhəmiyyət kəsb edir.

Dövlət başçısı daim jurnalistlərin peşakar əməyinə yüksək qiymət verir. Prezident İlham Əliyevin mətbuata bağlı imzaladığı sərəncamlar və onun bu sahəyə olan diqqəti jurnalistlər tərəfindən yüksək dəyərləndirilir.

Bu gün ölkədə söz və mətbuat azadlığı üçün heç bir maneə yoxdur, jurnalistlərin istədikləri mövzunu açıq şəkildə cəmiyyətin diqqətinə çatdırırlar, onların öz iradələrini azad ifadə etmələri üçün bütün zəruri imkanlar yaradılıb.

Mətbuat daim dövlətin diqqətindədir

Ümummilli Lider Heydər Əliyev ikinci dəfə hakimiyyətə qayıtdıqdan sonra mətbuat dövlətin nəzarət mexanizmi olan senzura ləğv edildi. Bununla da Azərbaycan azad, müstəqil kütləvi informasiya vasitələrinin inkişafı üçün geniş imkanlar açıldı. Ölkədə çoxlu sayda müstəqil mətbu orqan, informasiya agentlikləri, elektron KİV-in fəaliyyəti üçün geniş şərait yarandı. Ulu Öndərin siyasi kursunu uğurla davam etdirən Prezident İlham Əliyev fəaliyyətə başladığı ilk gündən azad mətbuatın inkişafına yönəlmiş bu siyasətə sadıq olduğunu aparılan islahatlarla təsdiqlədi. Bunun əyani sübutu kimi "Azərbaycan Respublikasında

Jurnalistlərin yaxın dostu

Prezident mediaya yüksək diqqət və qayğısını əsirgəmir

Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin inkişafına Dövlət Dəstəyi Konsepsiyası" qəbul edildi. Prezident İlham Əliyevin mətbuata göstərdiyi diqqət və qayğının ən bariz nümunəsi ilə bağlı idi. Növbəti dövlətin hesabına iki hündürmərtəbəli yaşayış binası tikilərək jurnalistlərə hədiyyə edildi. Milli mətbuatın yubileylərinin dövlət səviyyəsində qeyd edilməsi, yüzlərlə jurnalistin yüksək fəxri adlara, ali təltiflərə layiq görül-

məsi, qəzetlərə birləşmiş yardımların edilməsi və digər mühüm tədbirlər ölkə rəhbərinin mətbuata qayğısının əyani təzahürüdür.

Kütləvi informasiya vasitələri də öz növbəsində onlara yaradılan şərait və imkanlardan yararlanıb milli maraqları puldan üç mərhələyə qaldırıb. Təsədüfi deyil ki, ölkə Prezidenti də bu məqamı hər zaman KİV təmsilçilərinin diqqətinə çatdıraraq onlara milli maraqların çıxış etməyi tövsiyə edir. Prezident bildirir ki, global informasiya məkanının beynəlxalq ictimai rəy təsirinin güc-

ləndiyi müasir dövrdə mətbuatımız Azərbaycan xalqının maraqlarını daim müdafiə etməli, cəmiyyətimizin tərəqqisinə, dövlətimizin nüfuzunun daha da yüksəlməsinə öz töhfəsini əsirgəməməlidir.

Görülən tədbirlər məmnunluq yaradır

Dövlət başçısının mətbuata qayğısı, jurnalistlərin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi istiqamətində atdığı addımlar KİV təmsilçilərində böyük məmnunluq yaradıb. Prezident İlham Əliyev kütləvi informasiya vasitələrinin inkişaf etdirilməsi sahəsindəki xidmətlərinə görə üç dəfə "Jurnalistlərin dostu" seçilib.

Yeni mərhələnin siyasi realitələri mətbuatın cəmiyyətdə təkə rolunu deyil, həm də sosial öhdəliklərini, məsuliyyətini artırır. Bu gün ictimaiyyət ölkənin tələklü məsələlərinə münasibətdə mətbuat nümayəndələrindən əsl vətəndaş mövqeyi, milli təəssübkeşlik nümunəsi tələb edir. Söhbət ondan gəlir ki, peşə etikası ilə yanaşı, milli təəssübkeşlik, tələklü problemlərə vətəndaş yanaşması tədricən Azərbaycan mediasının keyfiyyət göstəricisinə çevrilməlidir.

Böyük mücadilə və mübarizələrdən keçən milli mətbuatımız 147 il ərzində yüksəliş və inkişaf mərhələsinə gəlib çıxıb. Azərbaycan dövlət müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra milli-mənəvi dəyərlərə qaydılmış mətbuat sahəsində də özünü göstərmiş. Ölkəmizdə yüzlərlə mətbuat orqanı, qəzet və jurnal fəaliyyət göstərir. Milli mətbuatımız illər keçdikcə daha böyük yeniliklərə imza atmaqdadır.

Eşşən YƏHYAYEV,
"Azərbaycan"

Mətbuat nümayəndələri Fəxri xiyabanda Ulu Öndər Heydər Əliyevin məzarını ziyarət ediblər

Milli mətbuatımızın 147 iliyi və Mətbuat Günü münasibətilə Mediannın İnkişafı Agentliyi (MEDIA), Azərbaycan Mətbuat Şurası, Milli Televiziya və Radio Şurası, Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyi (AZƏRTAC), digər çap və onlayn media orqanlarının nümayəndələri iyulun 21-də Fəxri xiyabana gələrək xalqımızın Ümummilli Lideri, müasir, müstəqil dövlətimizin memarı və qurucusu Heydər Əliyevin xatirəsini ehtiramla yad edib, məzarı önünə əklil və gül dəstələri qoyublar.

AZƏRTAC xəbər verir ki, görkəmli oftalmoloq-alim,

akademik Zərifə xanım Əliyevanın da xatirəsini ehtiramla anıblıq, məzarı önünə tər güllər düzülüb.

Sonra Azərbaycan Milli Mətbuatının banisi, "Əkinçi" qəzetinin naşiri və redaktoru,

Azərbaycan milli məfkürünün əsaslarını yaradanlardan biri olan Həsən bəy Zərdabının məzarı önünə əklil və tər güllər qoyulub, böyük mütəəkkirliklə ehtiramla yad edilmişdir.

Beynəlxalq Media Forumunun iştirakçıları "Azərbaycan çap mətbuatı tarixinin inciləri" adlı sərgi ilə tanış olublar

Mediannın İnkişafı Agentliyinin (MEDIA) təşkilatçılığı ilə iyulun 22-də Şuşada beynəlxalq keçiriləcək Beynəlxalq Media Forumunda iştirak etmək üçün Azərbaycanca səfərdə olan xarici media nümayəndələri Heydər Əliyev Mərkəzində "Azərbaycan çap mətbuatı tarixinin inciləri" adlı sərgi ilə tanış olublar.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Mediannın İnkişafı Agentliyi tərəfindən təşkil olunan sərgidə 1920-ci illərdə nəşr edilən və ölkənin ictimai-siyasi həyatında, milli və ümumşəxsi dəyərlərin təbliğində müstəsna rol oynayan mətbu nəşrlər haqqında məlumatlar, həmçinin müasir dövrdə ölkə ictimaiyyətinin maarifləndirilməsində xüsusi əhəmiyyətə sahib olan çap mətbuatı nümunələri nümayiş etdirilib.

Bildirilib ki, sərginin keçirilməsində əsas məqsəd Beynəlxalq Media Forumunun iştirakçılarına zingən inkişaf yolu keçmiş tarixi və müasir mətbu

nəşrlər, onların yaranma tarixi və əsasını qoyan şəxslər, o cümlədən ideoloji istiqamətləri haqqında məlumat almaq, həmçinin bu mətbu nəşrlərin ictimai-siyasi və mədəni həyata, milli-mənəvi oyanışa təsiri, xalqın maariflənməsi və dövrün yeniliklərinin oxuculara çatdırılması istiqamətindəki fəaliyyəti barədə məlumatlandırılmasıdır.

Ersin AYDOĞAN: "Türk dövlətlərinin bir-birinə yaxınlaşmasına ən böyük dəstəyi Azərbaycan göstərir"

"Azərbaycanda olsam da, Şuşaya ilk dəfə gedəcəyəm. İşğaldan azad edilən torpaqlarda olmaq, orada gedən bərpə və quruculuq işlərini öz gözümüzle görmək böyük məmnuniyyətdir".

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu gün Mediannın İnkişafı Agentliyinin təşkilatçılığı ilə iyulun 22-də Şuşada keçiriləcək Beynəlxalq Media Forumunun iştirakçısı, Türkdövlətləri Təşkilatının nümayəndəsi Ersin Aydoğan deyib.

E. Aydoğan bildirib ki, Azərbaycanın Milli Mətbuat Günündə Şuşada beynəlxalq forumda iştirak etmək qürurvericidir. "Düşünürəm ki, bu, türk dövlətlərini bir araya gətirmək və media sahəsində əlaqələrimizin daha genişləndirilməsi baxımından əhəmiyyətlidir. Azərbaycanın bu istiqamətdə səyləri təqdirdə layiqdir. Regionda yeni realitələri yaradan Azərbaycan türk dövlətlərinin bir-birinə yaxınlaşmasına ən böyük dəstəyi göstərir".

Ersin Aydoğan həmçinin türk dövlətlərinin həmrəyliyinə və əməkdaşlığına daha da dərinləşdirilməsinin vacibliyini vurğulayıb.

Dilsod SAİDJANOV: "Azərbaycan regionda və dünyada öz sözü və nüfuzu olan ölkədir"

"Azərbaycanda ilk dəfə oluram. İlk baxışdan Bakının inkişaf etmiş şəhəri olduğunu nəzərə çarpır. Hər şey gözəldir və insanın özünü qaytarır. Azərbaycan regionda və dünyada öz sözü və nüfuzu olan ölkədir".

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu fikirləri Mediannın İnkişafı Agentliyinin təşkilatçılığı ilə iyulun 22-də Şuşada keçiriləcək Beynəlxalq Media Forumunun iştirakçısı, Özbəkistanın PA İnformasiya və Kütləvi Kommunikasiyalar Agentliyinin direktorunun birinci müavini Dilşod Saidjanov deyib. Azərbaycanın öz torpaqlarını işğaldan azad etməsindən

məmnunluğunu bildiren özbəkistanlı qonaq vurğulayıb ki, ölkələr bir-biri ilə dinc və yanaşı yaşamaq, digər ölkənin suverenliyinə, ərazi bütövlüyünə hörmət etməyə borcludurlar.

"İnanıram ki, tezliklə Azərbaycan işğaldan azad olunmuş ərazilərdə həyatı bərpa edəcək və orada da hər şey gözəl olacaq, göz oxşayacaq. Şuşada Beynəlxalq Media Forumunun keçirilməsi rəmzi mənə daşıyır. Şuşa forumu bir-birimizi daha yaxından tanımağa, əlaqələri yeni səviyyəyə qaldırmağa imkan verəcək".

Azərbaycanın media nümayəndələrini təbrik edən D. Saidjanov forumun işinə uğurlar arzulayıb.

"Əkinçi"nin ilk müxbirləri

Banisi və redaktoru publisist, ictimai xadim, təbiətşünas alim Həsən bəy Zərdabi olan "Əkinçi"nin işinə dövrünün qabaqcıl, mütərəqqi fikirləri ziyalıları toplaşdır. Çünki Həsən bəy 1875-ci il iyulun 22-də Azərbaycanın ilk mətbuat orqanının nəşrinə başlamaqla Seyid Əzim Şirvani, Abbasqulu ağa Bakıxanov, Nəcəf bəy Vəzirov, Əsgər ağa Adıgözəlov (Gorani), İsa Sultan Şaxtaxtinski və başqalarının da arzularını həyata keçirdi. Onlar birinci anadilli qəzetin fəaliyyətinə böyük ümidlə baxır, bu yolumu davam etdiriləcəyinə inanaraq "Əkinçi"yə öz yazılarını göndərirdilər...

Həsən bəyin iki istedadlı şagirdi "Əkinçi"nin yazıçıları arasında...

Nəcəf bəy Vəzirov və Əsgər ağa Adıgözəlov (Gorani) Bakı Realni Gimnaziyasında Həsən bəy Zərdabının şagirdləri olmuşdular. Həsən bəy Müsəlman Şagirdlərinə Yardım Cəmiyyəti qurmuşdu. Xalqın tərəqqisinə, maariflənməsinə söz göstərən Zərdabın ilk xeyriyyə cəmiyyətini yaratmaqda da məqsədi tələblərin təhsil xərclərini ödəmək idi. Şagirdləri Nəcəf bəy Vəzirov və Əsgər ağa Adıgözəlov (Gorani) ilə birlikdə bütün yayı Azərbaycanın kənd və şəhərlərini gəzməmişdi. Müsəlman Şagirdlərinə Yardım Cəmiyyətinin fəaliyyəti ilə Həsən bəy müəyyən işlər görə bilsə də, istədiyi nəticəni əldə edə bilməmişdi.

Bu iki şagirdi sonralar Həsən bəy Zərdabiyə daha böyük bir yolda yoldaşlıq, məsləhətçilik etdilər. Əsgər ağa Adıgözəlov (Gorani), Nəcəf bəy Vəzirov da Həsən bəyin nəşrinə müvafiq olduğu, Azərbaycan mətbuatının birincisi - "Əkinçi" qəzetinin müxbirləri oldular...

"Əkinçi"ni özünün ana dili müəllimi hesab edən Nəcəf bəy Vəzirov

O, "Əkinçi"nin fəaliyyətə başlaması xəbərini Moskvada eşitdi. Nəcəf bəy Vəzirov Moskvada Petrovski-Razumovski adına Kənd Təsərrüfatı Aka-

demiyasında oxuyurdu. Moskva mühiti bu istedadlı gəncin dünyagörüşünə təsir etməkdə, mütərəqqi fikirlərini zənginləşdirməkdəydi. Odu ki, "Əkinçi"nin ilk sayının işiği üzünü görməsinə böyük sevinc hissi ilə qarşılamışdı. Onu fəxrənləndirən həm də ana dilində nəşr olunmağa başlayan qəzetin təsisçisi və redaktorunun müəllimi Həsən bəy Zərdabi olması idi. Gənc Nəcəf bəy qərara gəlmişdi ki, "Əkinçi"nin fəaliyyətində yaxından iştirak etsin. O, 1875-ci il avqustun 28-də müəlliminə göndərdiyi məktubunda yazmışdı: "Əvvəllinciki iki nömrəni aldım. "Əkinçi" mənim ana dili müəllimimdir. Tərcümə üçün orijinal bir şey tapmıram. Özümlükünü yazıram. Davamı da olacaq. Qəzetin proqramını göndərin ki, nədən yazacağımı bilim".

Həsən bəyə ünvanladığı məktuba Nəcəf bəy Vəzirov Şuşanın vəziyyətindən, orada hökm sürən gerilikdən, mövhumatdan bəhs edən "Ağçı" adlı felyetonunu da əlavə etmişdi. Felyeton "Əkinçi"də dərc olunmadı. Amma Nəcəf bəy həvəsindən düşməmişdi. Yazıları üzərində daha məsuliyyətli çalışmışdı. Qəzetə müntəzəm məktublar yollamışdı. Bu mətbu orqanda yer verilmiş ilk məqaləsində o, Petrovski-Razumovski Akademiyasında mal-qaranın saxlanması, yem hazırlanmasından bəhs etmişdi.

"Əkinçi"də onun 8 məqaləsi dərc edilmişdi. Məqalələrin mövzusu müxtəlif idi. Nəcəf bəy məqalələrində qəzetin

proqramına uyğun olaraq köhnə adət-ənənələrini tənqid etməsinə tuturdu. Hələ "Əkinçi"də dərc edilən ikinci məqaləsində o yazırdı: "Bizim adət-qədəmə zəmanə rəftarı ilə düz gəlməyir. Biz qanacağımızı artırmağa səy edəndə adət-qədəmləri dəyişdirməyəcək deyirik".

Başqa bir məqaləsində - "Bənd məxsusi" sərlişvəli yazısında o, qeyd edirdi: "Hər dəm tənha oturub fikir edirəm, xüdəbəndə, bizim axırımız necə olacaq! Əqlimiz ata-baba əqli, getdiyimiz ata-baba yolu, heç bir dəyişilmək yoxdur. Ata-babamız xoruz və qoç döyüşdür, ki boğuşdurub, qurşağ tutdurub, dərviş nəqlinə qulaq asıb, qızıl quş saxlayıb, günlərin keçirdib, biz də ki, bu yolu gedirik, tələf olacağıq".

Nəcəf bəy Vəzirov "Əkinçi"yə ədəbiyyat və sənət məsələlərindən də yazır, realitəyi əks etdirən nümunələri həvələrin, mədhiyyələrin üstələdiyini diqqətə çatdırırdı. Maarif və mədəniyyət məsələlərinə dair məqaləsində o, köhnəlik adət-ənənələrinin vacibliyini diqqətə çəkirdi. Yazırdı: "İnsan bir şeyə adət edəndən sonra onun yamanlığını bilmez. Məsələn, burunotu çəkmək bir yaman adətdir. Amma onu çəkmək üçün ondan xoş şey olmaz, habelə bizim məktəbxanalarımızdan yaman məktəbxana dünyada tapılmaz, amma ona ələ adət eləmişik ki, guya, ondan ələ məktəbxana dünyada olmaz".

Moskvadan "Əkinçi"yə məqalələr göndərən müəllif

O, ilk təhsilini Yelizavetpol (Gəncə) şəhər məktəbində aldıqdan sonra Bakıya gəlmişdi. Bakı Realni Gimnaziyasına daxil oldu. Yeni mühit on iki yaşlı Əsgər ağanın dünyagörüşündə mühim rol oynadı. Gimnaziya müəllimləri arasında Həsən bəy Zərdabının olması isə Əsgər ağa Goraniyə bir sıra sahədə istiqamət verdi.

Əsgər ağa Adıgözəlov (Gorani) 1874-cü ilin iyununda gimnaziyada təhsilini qızıl medalla başa vurdu. Moskvada Petrovski-Razumovski adına Kənd Təsərrüfatı Akademiyasına daxil oldu. Moskva mühiti ilə tanış olan, rus maarifçi demokratların əsərlərini oxuyan, onların həyatını öyrənən gənc tələbə vətəninə baş verən hadisələri də diqqətlə izləyirdi...

Müəllimi Həsən bəy Zərdabının rəhbərliyi ilə Bakıda ilk anadilli qəzetin nəşrə başladığını o da Nəcəf bəy Vəzirov kimi Moskvada eşitdi. Bu xəbərə çox şad oldu. Əsgər ağa Gorani də "Əkinçi"nin fəaliyyətindən könərdə qalmadı. Qəzetin ilk saylarını oxuduqdan sonra onun topla- maq, mətbəə xərclərini müəyyən hissəsini öhdəsinə götürmək fikrinə düşdü. Həsən bəy Zərdabiye məktubunda yazdı: "Keçən il kənd əhli

Zöhrə FƏRƏCOVA,
"Azərbaycan"

KÖÇ GEDİR...

Yazıçı və həyat

Nə xoşdur bu...
Köçüm gedir!..
Qarabağa, Şərqi Zəngəzurə!..
Qəlbim sevincdən kükrəyir, yəhər tutub atlanır...
Elə bil arzularımızın çin olduğu şirin bir yuxunun içindəyəm.
Doğma torpaqlar dirçəlir, yurdlar qurulur, ocaqlar çatılır.
Elat geri dönür, neçə həmvətənim illərin həsrətindən sonra öz doğma yuvasına qovuşur, beləcə, doğma yurda köç gedir, hamı elliklə sevinir ki, qarşıdakı günlərdə də bu müqəddəs köç davam edəcək...
Göz dolusu baxıram... Sevinirəm... Qürurlanıram!..
Dönüb bir baxsana, gör yollar köç karvanları ilə necə də nəfəs alıb yaşayır...
Köç gedir, gedisi ilə köçkünlüyü də dəfn edir özü ilə...

◆ ◆ ◆
Bu, böyük köçdür, bu, böyük başlanğıcdır, biz bu günü illərlə gözləmişik, bir igidin ömrü qədər müddətdə üroyümüzü köz kimi dağlayan həsrəti bu günün ümidləri ilə ovutmuşuq.
Şükür qovuşdurana - çox şükür!
İradəsi ilə, fəhmi ilə, qətiyyəti ilə bizi bu günlərə yetirmiş Ali Baş Komandan, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevə bitib-tükənməyən alqışlar!..
Od-ocaq yerlərimizi canları-qanları bahasına düşməndən təmizləyib yolumuzu açmış igidlərimizin qeyrətinə qurban...
Qısa müddətdə Qarabağda, Şərqi Zəngəzurdə başqalarının bir qəpiyinə də möhtac qalmadan öz imkanları hesabına böyük işlər görən, erməni vandallarının illərlə vəhşi kimi dağıdıb-tökükləri yurdlarımızı aylar içində dirçəldib ayağa qaldıran, torpaqlarımıza həyat gətirən müstəqil dövlətimizin qoluna qüvvət, qazan-cına bərəkət.
Min bərəkət!..
◆ ◆ ◆
Evinin köç yükünü, dəm-dəsgahını məşinlərə yükləyib Zəngilana doğru yola

çıxan soydaşlarımızın cəhəri bayaqdan bəri gözlərinin önündədir. Hamının üzü güllü, gözlərdə sevinc yaşları silənə, bir-birinə sarılıb, gözyaşındığı verirlər...
Necə də kövrək anlar, xoş mənzərədir bu!..
Təxminən otuz il əvvəl işğalın ağır-acılarından, qarşıda onları gözləyən həyatın mübəhəmlərindən, evsiz-əşiksiz ağır həyatın məşəqətlərindən gözləri solan, bənizləri sozalan insanların baxışlarında indi parlaq bir işıq var, bu gələcək səmtindən düşən işıqdır, insanlar bu işığı tutub yola çıxıblar: əbədi bir işığı...
Bu, illərin həsrət və intizarının bitdiyi anın portretidir - Tarixi Anın portreti!..
Yolunuz uğurlu, köçünüz xeyirli olsun, əziz həmvətənlərim!..
◆ ◆ ◆
Ağalı camaatı, Ağalı elatı indi öz qibləsinə üz tutub, doğma kəndinə, yurduuna, çölünə, dağına-dərəsinə köçür.
Xoş gördük, doğma elim! Qədəmləriniz mübarək, əzizlərim!..
Bu insanlar işğalın ilk aylarındakı kimi ağır çətinliklər, çarəsizliklər içində deyildilər daha. Dövlətimiz tədriscən hamısını yerbəyər etmişdi, ölkənin müxtəlif

yerlərində yaşamaları üçün binalar tikmişdi, abad, qurulu mənzillər vermişdi, dolanışığı problemləri də bir şəkildə həllini tapmışdı.
Amma bu insanlar doğma yurddan uzaqda o mənzillərdə, gündəlik iş-güclərini də qoyub gedirlər, çünki torpaq ruhuyla çəkir, ən böyük xoşbəxtliyin öz yurdunda, öz ocağında olduğunu anladır.
Dövlətimiz bu torpaqlarda böyük bir gələcək qurur, insanlar dövlətimizə də, bu torpaqların gələcəyinə də qəlbən inanırlar.
Və köçürlər... Və qayıdırlar... Böyük köçlə, böyük qayıdışla!.. Böyük qayıdışın mübarək, Vətən!.. Nə deyim... Vətənin o başı, bu başı olmaz, əzizim. Azərbaycanın hər yeri doğmadır, hər yeri evimizdir, ocağımızdır, amma insanın öz yurduunu, öz ocağını, öz kənd-kəşəyinin hüsnü başqadır. Tamam bambaşqa... Bu, yaşayış yeri, iş yeri məsələsi deyil ki... Bu, ruh halıdır - ruhun cismə, cismin torpağa qovuşmasıdır... Ağalılar köç yükünü güllü dibçəkləri də deydi gözüme - köçkünlük illərində mənzillərində öklə-becərdikləri, torpağın ötrini, təbiətin rəngini tamarzı kimi duyduqları güllər. Bu güllərin kökləri tezliklə doğma torpaqlarda rishələncək. Bu güllər həsrətli doğma yurdlarda daha gözəl görünəcək. Onların əhatəsində böyük-böyük çinarlar da səmaya tərəf boy atacaq.

Nə xoş mənzərələr... İsti və işıqlı tablolar... ◆ ◆ ◆
Məcburi köçkünlük dövründə doğma ocaq həsrəti ilə dünyadan köçən, qərbi qəbiristanlıqlarda torpağa əmanət etdiyimiz itiyarlarımızı xatırlayırıq. Yaş ötdükcə, hər gün bir az da azalırdılar, hər gün bir az da ahıllaşırdılar, hər gün bir addım da bu dünyadan uzaqlaşırıdılar, di gəl, doğma yerlər haqqındakı xatirələri sönməyən ümidləri kimi o qədər diri və canlı idi ki...
Titrək səsləri, susuz torpaq misali caddar-cadar əlləri ilə anlarındakı yerin-yurdun daşına, ağacına siğal çəkirdilər elə bil.
Heyif, bu günü görə bilmədiklər, amma onların da bu köçü hiss etdiklərini, ruhən şad olduqlarını duyuram və sevincimdən həm də bərk duyğulanıram, kövrəlirəm...
Ağlı elli Zəngəzurə doğru başlanan böyük köçlə təkcə insanlar qayıtmır doğma yurdlara, torpağın tarixi yaddaşına da özünə qayıdır.
Zətin bu qədər zamanda bizi ayaqda saxlayıb, müstəqil dövlətimizlə birgə günbəgün gücləndirən, itkilərimizi, gələcək nəsillər qarşısındakı məsuliyyətimizi unutmağa qoymayan və 44 günlük haqq savaşımızdakı böyük Zəfərimizə gətirən də elə milli yaddaşımızın gücü deyildimi?!

Yurd həsrəti ilə yaşadığımız on illər bizə uzun görünür, tarix üçünsə bu, bir su içimi qədər qısa məsafədir, böyük bir xalq zamanın yaşatdığı sınaq amıdır.
Tarix bizi imtahana çəkdi... Dözdük və bərkidik!..
Azərbaycan xalqı - mənim sevimli və mübariz xalqım bu sınaqdan da üzəg çıxdı, şükürlər olsun!
Əskilmədik, artdıq, heydər düşmədik, gücləndik. Unutmadıq, unudulmadıq... Və qayıtdıq!.. ◆ ◆ ◆
Köç xalqlar üçün bir tələdir həm də, çox zaman ən möhtəşəm inkişaf dəyişik-

likləri bu cür köçlərlə yaşayır, insanların tükənməz ümidindən, inamından, enerjisindən böyük bir həyat qurulur.
Yeni nəsillər doğulur... Yeni evlər tikilir... Bax beləcə yurdlar da böyüyür, genişlənir.
Hələ çox doğulacaq... Hələ çox tikiləcək... Hələ çox böyüyəcək... ◆ ◆ ◆
Bu gün Azərbaycan dövlətinin ən müasir texnologiyalar əsasında, "ağıllı kənd" düşüncəsində qurduğu Ağalı kəndi də bunun bir ilkin nişanəsidir.
Qarabağın, Zəngəzurun, külli-Azərbaycan obalarının yeni cəlatı bu kənddən, bu köçdən başlanır.

İmamverdi İSMAYILOV,
Milli Məclisin deputatı,
yazıçı-publisist

Ağalı kəndinə növbəti köç karvanı yola salınıb

Zəngilan rayonunda "ağıllı kənd" konsepsiyası əsasında yenidən salınmış Ağalı kəndinə əhalinin köçürülməsinin birinci mərhələsi davam edir. İyulun 21-də Abşeron rayonunun Masazır kəndindəki "Zəngilan şəhərciyi"ndən növbəti köç karvanı yola salınıb.

Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsindən AZƏRTAC-ə verilən məlumata görə, otuz il əvvəl yurd həsrəti ilə yaşayan daha 10 ailə - 48 nəfər yeni salınmış və ən müasir infrastrukturuna olan kənddə onlara verilmiş evlərdə daimi məskunlaşacaqlar. Köçürülən ailələr əsasən müvəqqəti məskunlaşma yerlərində ən ağır şəraitdə yaşayanlar arasından seçilib və bu zaman köçürülmə üçün təqdim edilən yaşayış sahələrinin həcmi nəzərə alınıb. Köçürülənlər arasında Birinci, İkinci və Üçüncü Ağalı kəndlərinin hər birinin sakinləri var.

Aİ ilə enerji sahəsində əməkdaşlıq bu gün daha mühüm əhəmiyyət kəsb edir

İndi enerji təhlükəsizliyi qlobal gündəlikdəki ən vacib məsələlərdəndir

"Azərbaycan Respublikası ilə Avropa Komissiyası tərəfindən təmsil olunan Avropa İttifaqı arasında enerji sahəsində Strateji Tərəfdaşlığa dair Anlaşma Memorandumu"nun imzalanması ölkəmiz və Avropa İttifaqının (Aİ) bu sahədə yeni, daha geniş əməkdaşlığının başlandığından xəbər verir. Enerji sahəsində əməkdaşlıq hər zaman gündəlikdə üstün yer tutub və növbəti mühüm nailiyyətlər əldə olunub. İndi isə bu məsələ əvvəlkindən də vacib əhəmiyyət kəsb edir.

Məlum olduğu kimi, cari ilin iyul ayının 18-də Prezident İlham Əliyev və Avropa Komissiyasının Prezidenti xanım Ursula Fon der Lyayen sözügedən sənədin imzalanması ilə bağlı mətbuata bəyanatla çıxış ediblər. Dövlətimizin başçısı bəyanatında deyib: "Enerji sahəsində apardığımız fəal əməkdaşlığın on beş ildən artıq tarixi var. Bugünkü memorandum aramızda imzalanmış birinci sənəd deyil. Biz 2006-cı ildə Anlaşma Memorandumunu və 2011-ci ildə "Cənub qaz dəhlizi" ilə bağlı Birgə Bəyanatı imzalamışıq. Bir sözlə, yaxşı tarixçəmiz və nailiyyətlərimiz var. Azərbaycanın və Avropa İttifaqının, o cümlədən tərəfdaşlarımızın döş-təklədiyi enerji layihələri Avropanın enerji xəritəsini tamamilə dəyişir. Biz neft hasilatı ilə başladıq. Xəzər dənizini Qara dəniz və Aralıq dənizi ilə birləşdirən neft kəmərinə çəkdik".

Heydər Əliyev adına Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas ixrac neft kəmərinin sonra "Şahdəniz" qazını nəql edən Bakı-Tbilisi-Ərzurum xətti istifadəyə verildi. Xəzər dənizində Azərbaycan sektorundan çıxarılan mavi yanacaq 2006-cı ildə Gürcüstana, 2007-ci ildə Türkiyəyə çatdırıldı və bunlarla ölkəmiz dünyada artıq həm də qaz ixracatçısı kimi tanındı.

Daha sonra Azərbaycan qazının ixracını şaxələndirən 3500 kilometrlik "Cənub qaz dəhlizi" gerçəkləşdi. Layihənin dörd seqmenti bir-birinin ardınca işə salındı. "Şahdəniz" layihəsinin ikinci mərhələsi çərçivəsində hasilata başlandı. Azərbaycanın və Gürcüstanın ərazisindən keçərək qazı Türkiyə sərhədinə gətirən Cənubi Qafqaz Boru Kəməri genişləndirildi. Türkiyənin ərazisi ilə 1850 kilometr məsafə boyu uzanan TANAP (Trans-Anadolu Qaz Boru Kəməri) çəkilirdi. Dəhlizin sonuncu hissəsi olan TAP (Trans-Adriatik Qaz Boru Kəməri) isə Yunanıstanın, Albaniyanın ərazisi və Adriatik dənizinin altı ilə təbii qazını Avropa qitəsinə nəql edir. Artıq bir il yarımından çoxdur TAP Azərbaycan qazını İtaliyaya çatdırır. Bu günlərdə istifadəyə verilən Yunanıstan-Bolqarıstan İnterkonektoru (İGB) növbəti illərdə "Cənub qaz dəhlizi"nin genişləndirilməsi istiqamətində yeni layihələrin müjdəçisidir. Məsələn, gölən ildən başlayaraq Serbiya Azərbaycanın təbii qazını idxal etməyi nəzərdə tutur.

Bütün bunlar göstərir ki, indi enerji təhlükəsizliyinə aid məsələlər birmənalı olaraq qlobal gündəlikdə ən üstün məsələlərdən biridir. Həmin səbəbdən də Azərbaycanın başladığı, Avropa İtti-

faqı və digər tərəfdaşlarımız tərəfindən dəstəklənən, Avropanın enerji xəritəsini dəyişən qlobal layihələrimiz xüsusi önəm daşıyır.

Təsədüfi deyil ki, Avropa Komissiyasının Prezidenti xanım Ursula Fon der Lyayen imzalanan Anlaşma Memorandumunun üç məqamını vurğulayıb. Birincisi, Azərbaycandan Avropa İttifaqına təchiz edilən qazın həcmi ikiqat artıracaq. İkinci, bu sənəd vasitəsilə "Cənub qaz dəhlizi"nin genişləndirilməsi ilə bağlı öhdəlik götürüldüklərini bildirib. Qeyd olunub ki, bu, Avropa İttifaqı üçün çox vacib təchizat mərhələsidir və onun vasitəsilə ildə 8 milyard kubmetr qaz nəql ediləcək. Bir neçə il ərzində xəttin ötürücülük imkanını 20 milyard kubmetrə çatdırılacaq. Gölən ildən 12 milyard kubmetr göstəriyyəyə nail olunacaq.

İkinci mühüm məqam isə bərpaulanan enerji ilə bağlıdır. Avropa Komissiyasının Prezidenti Azərbaycanın bərpaulanan enerji sahəsində nəhəng potensiala malik olduğunu vurğulayıb və xüsusilə dənizin külək enerjisini və "yaşıl" hidroenerji qeyd edib: "İmzalanan Anlaşma Memorandumu vasitəsilə biz həmin sahədə əməkdaşlığımızın möhkəm təməlini qoyuruq. Azərbaycan yanacaq növlərinin təchizatçısı olmaqla yanaşı, tədriscən Avropa İttifaqı üçün bərpaulanan enerji növlərini təchiz edən mühüm və etibarlı tərəfdaşa çevriləcək. Nəhayət, bizim qaz sahəsindəki əməkdaşlığımız iqlimlə bağlı məsələlərimizlə uzlaşmalıdır. Məsələn, buraya metan qazının tullantıları da

daxildir. Bizim memorandum bütün qaz təchizatı zənciri boyu metan qazının tullantılarının azaldılması ilə bağlı öhdəlik nəzərdə tutur".

Bir sözlə, bu il Azərbaycanın Avropa İttifaqı arasında bir çox sahələrdə əhatə edən, o cümlədən neft, qaz və bərpaulanan enerji mənbələrini, hidrogeni, enerji səmərəliliyini və digər məsələləri nəzərdə tutan geniş enerji dialoquna başlandı. Göründüyü kimi, ölkəmizin bərpaulanan enerji istehsalı sahəsində böyük potensialı Avropa İttifaqı tərəfindən yüksək dəyərləndirilir. Artıq külək və günəş enerjisində sərmayə qoyuluşu prosesinə start verilib. Bərpaulanan enerji potensialı ilə bağlı ilkin qiymətləndirmə də aparılıb.

Məlum olduğu kimi, Prezident İlham Əliyev işğaldan azad olunmuş ərazilərimizi "yaşıl enerji" zonası elan edib. Burada günəş və külək enerjisinin potensialı 9200 meqavattır. Xəzər dənizində külək enerjisinin potensialı 157 meqavata bərabərdir. Dövlət başçısı bunları bir daha xatırladaraq demişdir: "Bir sözlə, bizim nəhəng resurs ehtiyatlarımız var. Bundan əlavə, əlbəttə ki, gölən illər ərzində istifadə edəcəyimiz yeni qaz yataqlarımız var. Bununla qazın hasilatını artıracağıq. Biz bərpaulanan enerjini istifadə edərək ixrac üçün daha çox qazı təmin edəcəyik. Bu, sayılimiz sayəsində yaradılmış və Avropa İttifaqının dəstəklədiyi çox üstün vəziyyətdir".

Flora SADIQLI,
"Azərbaycan"

"Yüksəliş" müsabiqəsinin qalibləri təltif olunub

İyulun 21-də ADA Universitetində "Yüksəliş" müsabiqəsi qaliblərinin təltif etmə mərasimi keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbirdə müsabiqənin təşkilat komitəsinin sədri, Prezident Administrasiyasının Humanitar siyasət, diaspor, multikulturalizm və dini məsələlər şöbəsinin müdiri Fərah Əliyeva, əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Sahil Babayev, ADA Universitetinin rektoru Hafiz Paşayev, Dövlət İmtahan Mərkəzinin Direktorlar Şurasının sədri Mələykə Abbaszadə, Təşkilat komitəsinin üzvü, Milli Məclisin deputatı Ülvi Quliyev, İctimai Televiziya və Radio Yayım Şirkətinin baş direktoru Balakışi Qasimov, "Yüksəliş" müsabiqəsinin işçi Qrupunun rəhbəri, gənclər və idman nazirinin müavini Fərhad Hacıyev iştirak ediblər.

Təşkilat komitəsinin sədri və üzvləri, o cümlədən ADA Universitetinin rəhbəri öz çıxışlarında qalibləri təbrik edərək onlara gələcək fəaliyyətlərində uğurlar arzulayıblar.

Müsabiqənin uğurlu təşkilindən söz açan komitə üzvləri ikinci dəfə baş tutan "Yüksəliş" müsabiqəsinin yeni nəsil idarəçilərinin aşkara çıxarılması və formalaşmasında oynadığı əhəmiyyətli rolunu vurğulayıb, müasir idarəçiliyin tələblərinə və rəqabətli insan kapitalının önməsinə diqqət çəkiblər.

Qaliblər "Yüksəliş" müsabiqəsinin Təşkilat komitəsinin rəhbəri və üzvləri tərəfindən diplomla təltif edilib.

Qeyd edək ki, qalibləri 1 il ərzində idarəçi rəhbərlərdən - iri şirkətlərin top menecerlərindən və dövlət qurumlarının rəhbərlərindən fərdi karyera məsləhətləri almaq imkanı, kadr ehtiyatı bankına daxil edilmə və 20 min AZN dəyərində pul mükafatı gözləyir.

"Yüksəliş" müsabiqəsi Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 2019-cu il 26 iyul tarixli sərəncamına əsasən, intellektual səviyyəsi və idarəçilik bacarıqları yüksək olan perspektivli rəhbər şəxslərin müəyyən edilməsini, dəstəklənməsini və ölkədə kadr ehtiyatı

bankının yaradılmasını təmin etmək məqsədilə təsis olunub.

Qaliblərin adlarını təqdim edirik:

1. Məmmədli Emil
2. Tairquliyeva-Nağıyeva Arzu
3. Hüseynov Mustafa
4. Əhmədov Əli
5. Hüseynov Elmır
6. Həziyev Elşən
7. Əzimov Azər
8. İsa-zadə Şəhər
9. İsmayil İlyas
10. Ziyadov Elkiyar
11. Nağıyev Camal
12. Mahmudov Hüseyn
13. İsayev Fərid
14. Məhərrəmli Fərrux
15. Sultanlı Xanbaba
16. Balakışiyeva Nərgiz
17. Abulov Ramil
18. Məsimzadə Nihad
19. Rəsulova Mehriban
20. Hüseynov Etibar
21. İsmayilova Nərgiz
22. Bayramova Vüsalə

Hafiz PAŞAYEV: "Ölkəmizin yeni hekayələrini müasir dünyaya çatdıracaq kommunikasiya mütəxəssislərinə ehtiyacımız var"

ADA Universitetinin kommunikasiya və rəqəmsal media ixtisasının tələbəsi Fidan Namazova rektor Hafiz Paşayevdən müsahibə alıb. AZƏRTAC müsahibəni təqdim edir.

- Hafiz müəllim, ADA Universiteti ilk dəfə olaraq Milli Mətbuat Gününi özünün kommunikasiya və rəqəmsal media ixtisası ilə qeyd edir. Yeni ixtisası açmaqda Siz, bu sahəyə hansı dəyişiklikləri gətirmək istəyirsiniz?

- Doğru qeyd edirsiniz. Bizim ötən tədris ilində başladığımız kommunikasiya və rəqəmsal media ixtisası üzrə ilk tələbələrini təhsil ilini bitirib ikinci kursa keçirlər. İlk qrupumuz 40 yerli və dörd əcnəbi tələbədən ibarət idi. Bu il ixtisas qəbul davam edir. Xüsusilə xaricdən müraciətlər ADA-dakı kommunikasiya ixtisasına marağın artdığını göstərir. Məna elə gəlir ki, bu sahəyə marağ həm də Azərbaycanın özünün beynəlxalq səhnədə dəyişən roluna bağlıdır. Kommunikaasiya və media ilə maraqlananlar ən başlıcası maraqlı məzmun axtarırsındadırlar. Bu gün Azərbaycanın dünyaya təqdim etdiyi biləcəyi məzmun sürətlə zənginləşir və saxələnlir. Universitetimizdə artıq ənənə halını alan "Cənubi Qafqaz: İnkişaf və əməkdaşlıq" mövzusunda illik beynəlxalq forumda çıxışında Prezident İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi, Azərbaycan Qafqazda yeni eranı - sülh və əməkdaşlıq erasını fəal şəkildə təşviq edir. Ölkəmizin bu yeni hekayələrini müasir dünyaya anlaşılan dildə çatdırmaq yeni kommunikaasiya mütəxəssislərinə ehtiyacımız var.

- Yeni dövrün jurnalistlərini necə gətirəcəyiniz?

- Son illərin rəqəmsal texnologiyalar inqilabı jurnalistlər üçün geniş imkanlar açdı. Onların araşdırma, ictimai vəkallik, maarifləndirmə missiyaları qlobal vüsət aldı. Lakin bu prosesdə onların rəqabəti də artdı. Sosial media hər bir istifadəçiyə öz həqiqətini deməyə, rəyini bölüşməyə imkan yaratdı. Beləliklə, media mühitində obyektivlik artdı. Mən medianı izləyərkən, hətta jurnalistlərin özünü də bu subyektivliyə məruz qaldığını şahid olurdum. İnformasiya bolluğunda yaşasaq belə, obyektivliyi qorumaq, faktları yoxlamaq, qərəzsiz materiallar hazırlamaq çox vacibdir. Əks təqdirdə, ictimaiyyət medianı lazımı fayda ala bilməz. Burada həmçinin işıqlandırılacaq mövzuların seçiminə nəzər almaq lazımdır. Mən Azərbaycanın ABŞ-dəki səfəri olanda hər səhəri "Vaşinqton Post"-u vərəqləməklə başlayırdım. Çünki nəinki öz ölkədə,

bütün dünyada baş verənlər barədə operativ və qərəzsiz məlumat almaq, bunu düzgün şəkildə təhlil edib qararlar çıxarmalı idim. Bu günlərdə, media gündəmini nəzərdən keçirmək insanların aggressivdən tutmuş depressivə qədər müxtəlif emosional hala salır. İşıqlandırılan mövzularda axtardığımız həll yollarını müəhkəmləməyə çalışırıq. Halbuki jurnalistlər məsələləri aydınlatmalı, səbəblərini izah etməli, ictimaiyyətin gözləntilərinə cavab verməlidirlər. Lakin onlayn media dövründə məlumat bolluğu çox vaxt materialların səthi və natamam hazırlanmasına gətirib çıxarır. Ümid edirəm, ADA-nın yetimləri jurnalistikanın və medianın əsl missiyasına sadiq qalacaqlar.

- Bu sahəni yaxşı tədris etmək üçün ADA-da kifayət qədər potensial varmı?

- Hesab edirəm ki, biz, son 16 ildə tədrisdə öz sözlümüzü demişik. ADA Universiteti təsis olunduğu gündən iş bazarını yaxından izləyərək Azərbaycanın ehtiyac duyduğu insan resursunu yetişdirməyə çalışır. Müəllimlər və jurnalistlər arasında oxşarlıqlar çoxdur. Onların hər ikisi auditoriyası ilə səmərəli şəkildə ünsiyyət qurmaq, bitərəf qalaraq auditoriyasını müzakirə olunan məsələlərdə maraqlandırmalı, müəkkəb mövzuları anlaşılan dildə izah etməlidir. Araşdırılan məsələlərdə boşluq aşkar etdikdə, onu tədqiq etməli, çıxış yolu tapmalıdır. Bütün bunları bacarmaq üçün isə əvvəlcə auditoriyanı yaxşı bəşar etməli, onların maraqlarını qorumaq və onlara xoş niyyətlə yanaşmalıdırlar. Əlbəttə, hətta sinif otağında bütün tələbələr eyni olmur. Aralarında həvəssiz, şulüq, məsuliyyətsizlər də var. Amma müəllimin işi onların hamısını səbirlə maarifləndirmək, heyatda lazım olacaq bilik və bacarıqları öyrətməkdir. Me-

diannın da işi ictimaiyyətin maraqlarından irəli gələrək onlara mütərəqqi istiqamətdə bələdçilik etməkdir. ADA Universitetinin müəllim potensialı hazırda on iki bakalavr və səkkiz magistr ixtisası üzrə yüksək səviyyədə təhsil verməyə imkan yaradır. Ali dərəcələrlə yanaşı, universitetin İnkişaf və Diplomatiya İnstitutu müxtəlif sahələrdə ixtisaslandırma proqramları həyata keçirir. Media sahəsi onlardan biridir. Prezident İlham Əliyevin ölkədə media sahəsində islahatlarla dəstək məqsədilə ötetdiyi Mediannın İnkişafı Agentliyi fəaliyyətini qararkən ADA Universitetini ilk gündən akademik tərəfdaş kimi seçib. Tədris mərkəzimizdə media, ictimaiyyətlə əlaqələr mövzusunda çoxsaylı təlimlər və konfranslar keçirilir. Düşünürəm ki, bu proses tədrisçilərin ölkədə media sahəsinə yeni sağlaml meyllər gətirəcək.

- ADA tələbələrini əksəriyyəti gənc nəslə aiddir. Bu nəslə haqqında nə düşünürsünüz və onlardan gözləntiləriniz nədir?

- Hamının gənc nəsləndirilməsi deyil, mən də onları savadlı və gələcək həyata hazırlıq görmək istərdim. Məqsədlərdə və bu məqsədlərə necə çatmaqda yardımçı olmalı olsular. İlk növbədə bağlı olduqları torpağa, ailələrinə layiq olsular. Xüsusilə də müstəqilliyimizin möhkəmlənməsi naminə daim çalışsınlar. Unutmasınlar ki, onlardan əvvəl gələn nəsillər bu müstəqilliyi öləd etməyə üçün çoxsaylı qurbanlar veriblər. Hətta onların əldə olduğu nəsil torpaqlarımızın azad edilməsində həlledici rol oynayıb. Universitetimizdə elə təhsil alsınlar ki, həmyaşıdlarının həyatlarını qurban verərək qurduqları Azərbaycana dayaqlar olsunlar, daxilon zəngin həyat yaşasınlar və bu zənginliyi bütün cəmiyyətimizlə bölüşsünlər. Hərdən, mən zahirən dırnaqarası müasir görünmək istəyən gənclərimizə rast gəlirəm. Məsələn, dərilləndirmə döymə vurmuş cavanlar. Əvvəlki nəsillərdə bu dəb həbsxanada olanlara məxsus idi. Onlar da həbsxanadan çıxandan sonra döydürdükülləri yazırlar silməyə tələsirdilər, çünki keçmişləri ilə assosiasiya olmaq istəmirdilər. İnsanın gözəlliyi onun təbiiyyətidir. Təbiətin bəxş etdiyi özliyündə ən böyük hədiyyədir. Ona sünü müdaxilələrin tərəfdarı deyiləm, çünki bizim ən böyük və cəlbədiçisi qoruyub saxlanmalıdır. Daxili dünyamızda toplanmalıdır. Yaşadığımız, bütün zahiri müdaxilələr solub gedəcək, daxili dünyamız isə gün-gündən zənginləşəcək.

- Müsahibə üçün təşəkkür edirəm, Hafiz müəllim.

Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin sədri Gürcüstan Patriarxı II İlyə ilə görüşüb

Tbilisidə səfərdə olan Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin sədri Şeyxülislam Hacı Allahşükür Paşazadə iyulun 21-də Gürcüstan Patriarxı II İlyə ilə görüşüb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Gürcüstana səfərə dəvətə görə təşəkkür edən Allahşükür Paşazadə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın salamlarını Patriarxı II İlyəyə çatdırıb.

A.Paşazadə Azərbaycan və gürcü xalqları arasındakı mehriban dostluq əlaqələrinin danışıq, münasibətlərimizin belə yüksək səviyyəyə çatmasında ali dini qurumların rolunu xüsusi qeyd edib. Bildirib ki, Azərbaycan ilə Gürcüstan Qafqazda sülh naminə çox iş görüblər. Bizim münasibətlərimiz bütün dünyaya üçün örnekdir.

Patriarxla görüşdən böyük məmnunluq duyduğunu bildiren QMİ sədri deyib: "Siz dini lider olaraq hər zaman Azərbaycanı ərazi bütövlüyünü dəstəkləmişiniz. Siz, əslində, bu yolla haqqın tərəfində olduğunuzu sübut etmişiniz. Lakin erməni kilsəsi və rəhbərliyinin revanşizm çağırışları etməsinə təşəbbüslənirəm. Biz gənclərimizə sülhü təbliğ etdiyimiz halda, onlar gəncləri müharibəyə, silahlanmağa sözləyirlər. Bu da çox böyük təəssüf doğurur".

Allahşükür Paşazadə 44 günlük Vətən müharibəsi nəticəsində torpaqlarımızın işğaldan azad edildiyini diq-

ki, biz bundan sonra da birgə çox işlər görəcəyik.

"Siz Qafqazın ağsaqqalı kimi həmişə Azərbaycanın yanında - haqqın tərəfində olmusunuz. Azərbaycan xalqı da bunu yüksək qiymətləndirir. Xalqımız sizə böyük ehtiramla yanaşır və sizin varlığınıza dua edir", - deyir A.Paşazadə vurğulayıb.

QMİ sədri Gürcüstan Patriarxının Azərbaycana səfər edəcəyinə ümidvar olduğunu bildirib.

İkinci İlyanın hər zaman haqqın tərəfində olduğunu vurğulayan QMİ sədri deyib: "Siz dini lider olaraq hər zaman Azərbaycanı ərazi bütövlüyünü dəstəkləmişiniz. Siz, əslində, bu yolla haqqın tərəfində olduğunuzu sübut etmişiniz. Lakin erməni kilsəsi və rəhbərliyinin revanşizm çağırışları etməsinə təşəbbüslənirəm. Biz gənclərimizə sülhü təbliğ etdiyimiz halda, onlar gəncləri müharibəyə, silahlanmağa sözləyirlər. Bu da çox böyük təəssüf doğurur".

Allahşükür Paşazadə 44 günlük Vətən müharibəsi nəticəsində torpaqlarımızın işğaldan azad edildiyini diq-

qətə çatdırıb. Deyib ki, erməni vandalları həmin ərazilərdəki bütün tarixi-dini abidələri dağıdıblar. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə işğaldan azad edilmiş torpaqlarda ermənilər tərəfindən dağıdılmış bütün dini abidələr - kilsələr, məscidlər, sinaqoqlar bərpa olunur".

Patriarx II İlyə deyib ki, Gürcüstan və Azərbaycan çətin və ağır günləri bir yerdə keçiblər. Bütün çətinliklərə sinə gərərək hər iki dövlət və xalq ümumi rifah naminə əsas məqsədlərə nail olub.

Patriarx Şeyxülislamdan Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin və Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın salamlarına görə minnətdarlığını bildirib, onun da salamlarını dövlətimizin başçısına və birinci xanma çatdırmağı xahiş edib.

II İlyə Azərbaycanın dövlət başçısını şəxson tanındığını, onunla dostluq əlaqələrinin olduğunu və bir neçə dəfə görüşdüyünü böyük məmnunluqla qeyd edib.

Sonra Gürcüstan Pravoslav Kilsəsinin piskoposu Mitropolit Şio çıxış edərək ali dini liderlərimiz, eləcə də ölkələrimiz arasındakı dostluq

əlaqələrindən danışıb. Gürcüstan Patriarxlığına göstərdiyi böyük dəstəyə görə Azərbaycan Dövlət Neft Şirkətinə təşəkkürünü bildirdi.

O deyib ki, Gürcüstan-Azərbaycan dinlərarası və millətələrarası münasibətlərin inkişafına verdiyi böyük töhfələrə görə Şeyxülislam Allahşükür Paşazadə xüsusi orđenə layiq görülüb.

Ordən QMİ sədrinə iyulun 22-də II İlyanın iqamətgahında keçiriləcək tontənəli mərasimə təqdim ediləcək.

Gürcüstannın Dini Məsələlər üzrə Dövlət Agentliyinin sədri Zaza Vaşakmadze deyib ki, II İlyə və Şeyxülislam A.Paşazadə arasında yaxın dostluq əlaqələri Gürcüstan-Azərbaycan münasibətlərinin möhkəmlənməsində xüsusi rol oynayıb.

Azərbaycanın Gürcüstandakı səfəri Faiq Quliyev çıxışında diqqətə çatdırıb ki, ali dini liderlərin görüşü iki qonşu və dost dövlət və xalqlarımız arasında sıx münasibətlərin göstəricisidir.

"Hər iki dini lider Azərbaycanla Gürcüstan arasında qarşılıqlı münasibətlərin inkişafına böyük töhfələr veriblər", - deyir diplomat vurğulayıb.

Daha sonra Azərbaycan parlamentinin deputatı Cavanşir Paşazadə Milli Məclisin sədri Sahibə Qafarovanın salamlarını II İlyəyə çatdırıb, ölkələrimiz arasındakı münasibətlərdən danışıb.

Şeyxülislam A.Paşazadə səmimi qəbulu görə II İlyəyə və Patriarxlığın nümayəndələrinə təşəkkürünü bildirdi.

Sonda xatirə hədiyyələri təqdim olunub.

Türkiyənin ailə və sosial xidmətlər naziri Derya Yanıqın başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti Füzuliyə və Şuşaya səfər edib

Azərbaycanda rəsmi səfərdə olan Türkiyənin ailə və sosial xidmətlər naziri Derya Yanıqın başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti işğaldan azad edilmiş Füzuli rayonunda və Şuşa şəhərində olub.

AZƏRTAC-ın bölgə müxbiri xəbər verir ki, Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Bahar Murado-va ilə birlikdə qonaqlar əvvəlcə Füzuli rayonunun Merdinli kəndindəki məscidi ziyarət edərək məscidin erməni qəsbkarları tərəfindən vuran edilməsini öyanı şahidi olublar. Məlumat verilib ki, erməni vandalları 27 il ərzində kəndi talayıb, yer üzündən siliblər. Bütün evlər, sosial obyektlər dağıdılıb, təsərrüfatlar məhv edilib. Düşmən Merdinli kəndindəki məsciddən mal-qara tövləsi kimi istifadə etməklə, azərbaycanlılara qarşı öz nifrətini nümayiş etdirib. Kənd qəbiristanlığı da erməni vandalizminə məruz qalıb - məzarlar dağıdılıb, məzar daşları qırılıb.

Nümayəndə heyəti Füzuli Beynəlxalq Hava Limanına da gəlib. Bildirilib ki, 44 günlük Zəfər yürüşü zamanı azad edilən torpaqlarda Azərbaycan tərəfindən irimiq-yash tikinti-quruculuq işləri aparılır. Bu işlər çərçivəsində Füzulidə qısa zamanda beynəlxalq hava limanı inşa olunub. Burada görülən bütün işlər beynəlxalq norma və standartlara uyğun şəkildə həyata keçirilib.

Qonaqlar sonra Şuşa şəhərinə gəliblər. Onlara Şuşa şəhəri, burada həyata keçirilən yenidənqurma işləri barədə məlu-

mat verilib. Bildirilib ki, 30 ilə yaxın işğal dövründə Şuşa şəhərindəki tarixi binalar, məscidlər, abidələr erməni vandalizminə məruz qalıb. Şuşa işğaldan azad edildikdən sonra burada genişmiqyaslı bərpa-quruculuq işlərinə start verilib. İnfrastrukturun qurulması ilə yanaşı, Şuşada şəhərin əsl tarixi simasının, tarix və mədəniyyət abidələrinin bərpasına başlanılıb.

Nümayəndə heyəti Şuşa qalası, Üzeyir bəy Hacıbəylinin, Xurşidbanu Natəvanın və Bülbülün ermənilər tərəfindən güllələnmiş heykəlləri, Bülbülün ev-muzeyi, ermə-

ni vandalizminə məruz qalmış digər mədəniyyət abidələrinə baxıb və Cıdır düzündə ziyarət edib. Qonaqlar Cıdır düzündən açılan əsrarəngiz mənzərəni seyr edib, füsunkar təbiətə malik Şuşada olmaqdan son dərəcə məmnun qaldıqlarını bildiriblər.

Səfər müddətində Şuşada və yol boyunca işğaldan azad olmuş ərazilərdə aparılan yenidənqurma və tikinti işlərinin sürət və keyfiyyəti xüsusi olaraq vurğulanıb. Ədalət və azadlıq uğrunda Vətən müharibəsində şəhid olmuş qəhrəmanların xatirəsi minnətdarlıq hissi ilə yad edilib.

Milli Mətbuat Günü ilə bağlı tədbir keçirilib

Azərbaycan İlahiyyat İnstitutunda (Aİİ) 22 İyul - Milli Mətbuat Gününe həsr olunmuş tədbir keçirilib.

All-nin Elm və innovasiyalar üzrə prorektoru Mirmiyaz Mürşəlov tədbir iştirakçılarını salamlayaraq Milli Mətbuat Günü münasibətilə təbriklərini çatdırıb. Qeyd edib ki, Həsən bəy Zərdəbinin təsis etdiyi "Ökinci" qəzetinin nəşri bütün Qafqazda əks-səda doğuraraq xalqımızın milli oyanışında, birliyin möhkəmləndirilməsində böyük rol oynayıb.

M.Mürşəlov mətbuatın dövlət-din münasibətlərinə xüsusi diqqət və həssaslıqla yanaşdığını yüksək qiymətləndirib, media nümayəndələrinə bu sahədə həyata keçirilən islahatları ictimaiyyətə çatdırmaqda daha fəal olmağa çağırıb.

Prorektor qeyd edib ki, əsası Ümmümilli Lider Hey-

dər Əliyev tərəfindən qoyulan və Prezident cənab İlham Əliyev tərəfindən davam etdirilən uğurlu siyasət nəticəsində mətbuatımız özünün yeni inkişaf mərhələsinə daxil olub.

M.Mürşəlov bildirib ki, Ulu Öndər Heydər Əliyev Azərbaycana rəhbərlik etdiyi dövrdə yazarlara, mətbuat işçi-

lərinə, qələm əhlinə xüsusi diqqət və qayğı göstərib. Ölkəmiz müstəqillik əldə etdikdən sonra hər il iyulun 22-si Milli Mətbuat Günü kimi qeyd olunur.

Tədbirdə mətbuat nümayəndələri çıxış edərək İlahiyyat İnstitutunun fəaliyyəti və mətbuatla əlaqələrinin qurulması ilə bağlı fikir mübadiləsi aparıblar.

Sonda ali təhsil müəssisəsinin fəaliyyətini obyektiv işıqlandıran, fəallığı ilə seçilən mətbuat nümayəndələri təltif olunublar.

"Şərqi Zəngəzur İqtisadi Rayonunda 1 saylı Bərpa, Tikinti və İdarəetmə Xidməti" publik hüquqi şəxsin yaradılması və fəaliyyətinin təmin edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

- "Şərqi Zəngəzur İqtisadi Rayonunda 1 saylı Bərpa, Tikinti və İdarəetmə Xidməti" publik hüquqi şəxs yaradılısın.
- "Şərqi Zəngəzur İqtisadi Rayonunda 1 saylı Bərpa, Tikinti və İdarəetmə Xidmətinin Nizamnaməsi" təsdiq edilsin (əlavə olunur).
- Müəyyən edilsin ki:
 - Şərqi Zəngəzur İqtisadi Rayonunda 1 saylı Bərpa, Tikinti və İdarəetmə Xidməti (bundan sonra - Xidmət) Zəngilan rayonuna əhalinin qayıdışı ilə əlaqədar çoxmənzilli binaların və fərdi yaşayış evlərinin tikintisinin təşkili, bu qaydada tikilmiş çoxmənzilli binaların idarə edilmə-

si, habelə müvafiq ərazidə abadlaşdırma, yaşllaşdırma və mənzil-kommunal təsərrüfatı sahələrində fəaliyyət göstərən publik hüquqi şəxsdir;

- Xidmətin fəaliyyətinə ümumi rəhbərliyi və nəzarəti həyata keçirmək üçün sədr də daxil olmaqla 5 (beş) üzvdən ibarət Müşahidə Şurası yaradılsın;
- Xidmətin fəaliyyətinə cari rəhbərliyi Xidmətin Müşahidə Şurasının vəzifəyə təyin və vəzifədən azad etdiyi İcraçı direktor həyata keçirir;
- Xidmətin nizamnamə fondu 500 000 (beş yüz min) manatdır və dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına formalaşdır;
- Xidmətin saxlanılması xərcləri və fəaliyyəti dövlət büdcəsi və qanunla qadağan olunmayan digər mənbələr hesabına maliyyələşdir.

4. Xidmətin təsisçisinin səlahiyyətlərinin həyata keçirilməsi aşağıdakılara həvalə edilsin:

- Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə:
 - nizamnamənin təsdiqi və nizamnamə fondunun miqdarının müəyyən edilməsi, onların dəyişdirilməsi;
 - idarəetmə orqanlarının yaradılması;
 - Müşahidə Şurasının üzvlərinin vəzifəyə təyin və vəzifədən azad edilməsi;
 - Xidmətin yenidən təşkili və ləğvi;
 - "Publik hüquqi şəxslər haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 3.3-cü maddəsində nəzərdə tutulmuş qərarın qəbul edilməsi;
 - Xidmətə:

4.2.1. Xidmətin strukturunun, əməyin ödənişi fondunun, işçilərinin say həddinin və onların əməkhaqlarının (vəzifə məaaşının, vəzifə məaşına əlavələrin, mükafatların və digər ödənişlərin) məbləğinin Azərbaycan Respublikasının Prezidenti ilə razılaşdırmaqla təsdiqi;

4.2.2. bu Fərmanın 4.1-ci bəndində qeyd edilənlər istisna olunmaqla, "Publik hüquqi şəxsələr haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 8.2-ci maddəsində publik hüquqi şəxsin təsisçisinin səlahiyyətlərinə aid edilmiş digər məsələlərin həlli.

5. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti:

5.1. Xidmət "Hüquqi şəxslərin dövlət qeydiyyatı və dövlət reyestri haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə müəyyən edilmiş qaydada dövlət qeydiyyatına alındığı

gündən bir ay müddətində Xidmətin nəqliyyat vasitələri ilə təmin olunması və maddi-texniki təminat məsələlərinin həlli üçün zəruri tədbirlər görüb Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

5.2. bu Fərmandan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

6. Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi:

6.1. bu Fərmanın 3.4-cü bəndində nəzərdə tutulan maliyyələşməni təmin etsin;

6.2. Xidmətin saxlanılması və fəaliyyəti üçün tələb olunan vəsaiti hər il dövlət büdcəsinin layihəsində nəzərdə tutsun.

7. Xidmət:

7.1. Xidmətin dövlət qeydiyyatına alınması üçün bu Fərman qüvvəyə mindiyi tarixdən 3 (üç) gün müddətində "Hüquqi şəxslərin dövlət qeydiyyatı və dövlət

reyestri haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə müəyyən edilmiş qaydada Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyinə müraciət etsin;

7.2. Xidmət dövlət qeydiyyatına alındıqdan sonra Xidmətin strukturunu, əməyin ödənişi fondunu, işçilərinin say həddini və onların əməkhaqlarının (vəzifə məaşının, vəzifə məaşına əlavələrin, mükafatların və digər ödənişlərin) məbləğini Azərbaycan Respublikasının Prezidenti ilə razılaşdırmaqla bir ay müddətində təsdiq etsin;

7.3. bu Fərmandan irəli gələn digər məsələlərin həlli üçün zəruri tədbirlər görsün.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 21 iyul 2022-ci il

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2022-ci il 21 iyul tarixli Fərmanı ilə təsdiq edilmişdir

Şərqi Zəngəzur İqtisadi Rayonunda 1 saylı Bərpa, Tikinti və İdarəetmə Xidmətinin Nizamnaməsi

1. Ümumi müddəalar

1.1. Şərqi Zəngəzur İqtisadi Rayonunda 1 saylı Bərpa, Tikinti və İdarəetmə Xidməti (bundan sonra - Xidmət) Zəngilan rayonuna (bundan sonra - müvafiq ərazi) əhalinin qayıdışı ilə əlaqədar çoxmənzilli binaların və fərdi yaşayış evlərinin tikintisinin təşkili, bu qaydada tikilmiş çoxmənzilli binaların idarə edilməsi, habelə müvafiq ərazidə abadlaşdırma, yaşllaşdırma və mənzil-kommunal təsərrüfatı sahələrində (bundan sonra - müvafiq sahə) fəaliyyət göstərən publik hüquqi şəxsdir.

1.2. Xidmət öz fəaliyyətində Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasını, Azərbaycan Respublikasının qanunlarını, bu Nizamnaməni, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin digər fərmanlarını, həmçinin sərəncamlarını, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərar və sərəncamlarını, digər normativ hüquqi aktları rəhbər tutur.

1.3. Xidmət öz vəzifələrini yerinə yetirərkən və hüquqlarını həyata keçirərkən dövlət və yerli özünüidarəetmə orqanları ilə, beynəlxalq və qeyri-hökumət təşkilatları ilə, digər hüquqi və fiziki şəxslərlə qarşılıqlı əlaqədə fəaliyyət göstərir.

1.4. Xidmət ümumdövlət və ictimai əhəmiyyət daşıyan fəaliyyətlə məşğul olur. Xidmət bu Nizamnamədə qərarlaşdırılmış məqsədlərə nail olmaq üçün sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul ola bilər.

1.5. Xidmətin müstəqil balans, ömrlük, kəzəni və bank hesabları, üzərində öz adı həkk olunmuş möhürü, müvafiq ştampları və blankları vardır.

1.6. Qanuna uyğun olaraq, Xidmətin öqdlər bağlamaq, öz adından ömrlük və qeyri-ömlük hüquqları əldə etmək və həyata keçirmək hüququ, həmçinin vəzifələri vardır. Xidmət məhkəməyə iddiaçı və ya cavabdeh qismində çıxış edə bilər.

1.7. Xidmət Zəngilan şəhərində yerləşir.

2. Xidmətin fəaliyyət istiqamətləri

2.1. Xidmətin fəaliyyət istiqamətləri aşağıdakılardır:

2.1.1. müvafiq əraziyə əhalinin qayıdışı ilə əlaqədar çoxmənzilli binaların və fərdi yaşayış evlərinin tikintisinin təşkili etmək;

2.1.2. müvafiq ərazidə tikintisini təşkil etdiyi çoxmənzilli binaların, hətmin binalardakı mənzillər sakinlərinə tam təhvil veriləndəki müvəqqəti idarə etmək;

2.1.3. müvafiq ərazidə mənzil-kommunal təsərrüfatı sahəsində dövlət siyasətinin həyata keçirilməsində iştirak etmək, kommunal təsərrüfatı idarə etmək;

2.1.4. müvafiq ərazidə abadlaşdırma və yaşllaşdırma işlərini təşkil etmək;

2.1.5. müvafiq ərazidə yerləşən, ümumi istifadədə və balansında olan şəhər avtomobil yollarının idarə olunmasını, təmirini, saxlanılmasını, qorunmasını təşkil etmək və onların vəziyyətinə nəzarət etmək.

3. Xidmətin vəzifələri və hüquqları

3.1. Bu Nizamnamə ilə müəyyən edilmiş fəaliyyət istiqamətlərinə uyğun olaraq Xidmətin vəzifələri aşağıdakılardır:

3.1.1. müvafiq əraziyə əhalinin qayıdışı ilə əlaqədar çoxmənzilli binaların və fərdi yaşayış evlərinin tikintisinin təşkili etmək, o cümlədən bu tikinti işləri üzrə sifarişçi funksiyalarını həyata keçirmək;

3.1.2. müvafiq ərazidə tikintisini təşkil etdiyi çoxmənzilli binaların qorunmasını və saxlanılmasını təmin etmək, hətmin binalardakı mənzillər sakinlərinə tam təhvil veriləndəki müvəqqəti olaraq bu binalar idarə etmək;

3.1.3. idarə etdiyi çoxmənzilli binaların istisna və istiliklə təchiz etmək, hətmin binaların istilik enerjisinə olan tələbatının ödənilməsinə təmin etmək;

3.1.4. idarə etdiyi çoxmənzilli binalarda quraşdırılmış liftlərin işlək vəziyyətdə saxlanılmasını, cari və əsaslı təmirini həyata keçirmək, onların istismarına nəzarət etmək;

3.1.5. tikintisini təşkil etdiyi çoxmənzilli binaların idarə edilməsi, ümumi əmlakının (o cümlədən liftlərin) saxlanılması, cari və əsaslı təmiri üzrə xidmət və işlərə görə ödənilən haqqın daxil olduğu yaşayış sahəsinin saxlanılmasına və təmirinə görə haqq almaq;

3.1.6. müvafiq ərazidə tikintisini təşkil etdiyi çoxmənzilli binalara və fərdi yaşayış evlərinə sakinlərin köçməsinə irəli gələn təşkilatı və digər tədbirlər görmək;

3.1.7. müvafiq ərazidə mənzil-kommunal təsərrüfatı sahəsində dövlət siyasətinin həyata keçirilməsində iştirak etmək, kommunal təsərrüfatın və mənzil-istismar sahələrinin yaradılmasını və idarə olunmasını təşkil etmək, mühəndis-kommunikasiya təminatı sistemlərinin saxlanılmasına, cari və əsaslı təmirinə, eləcə də istismarına nəzarət etmək, mənzil-kommunal infrastrukturunun inkişafını təmin etmək;

3.1.8. müvafiq ərazidə əhaliyə göstərilən kommunal xidmətlərin keyfiyyətinə və həcminə nəzarət həyata keçirmək;

3.1.9. müvafiq ərazidə içməli su, kanalizasiya, elektrik və qaz şəbəkələri və qurğularının fəaliyyətində iştirak etmək, mühəndis-kommunikasiya təminatı sistemlərinin saxlanılmasına, cari və əsaslı təmirinə, eləcə də istismarına nəzarət etmək, mənzil-kommunal infrastrukturunun inkişafını təmin etmək;

3.1.10. idarə etdiyi çoxmənzilli binaların və tikintisini təşkil etdiyi digər obyektlərin, habelə müvafiq ərazidə sosial-mədəni obyektlərin qış mövsümünə istismara hazırlıq işlərinin həyata keçirilməsi üçün müvafiq tədbirlər görmək;

3.1.11. müvafiq ərazidə müqavilə əsasında istisna və istilik təchizatı xidmətlərini göstərmək və bu xidmətlərə görə haqq almaq (o cümlədən bu Nizamnamənin 3.1.3-cü yarımbəndində göstərilən hallarda);

3.1.12. müvafiq ərazidə yaşayış məntəqələri ərazilərinin abadlaşdırılması və yaşllaşdırılması işini və yaşllaqların mühafizəsini təşkil etmək;

3.1.13. müvafiq ərazidə yerləşən, ümumi istifadədə və balansında olan şəhər avtomobil yollarının idarə olunmasını, təmirini, saxlanılmasını, qorunmasını təşkil etmək və onların vəziyyətinə nəzarət etmək;

3.1.14. müvafiq ərazidə məhəllələrin, küçələrin, meydanların, parkların və yaşllaq zonalarının işıqlandırılması sistemlərinin istismarına yararl vəziyyətdə olması işini təşkil etmək;

3.1.15. Xidmətə ayrılan məqsədli vəsaitin hesabına Azərbaycan Respublikası Prezidentinin tapşırığı əsasında müvafiq ərazidə sosial təyinatlı və digər obyektlərin tikintisinin təşkili, onların tikintisi üzrə sifarişçi funksiyalarını yerinə yetirilməsini, habelə bu qaydada tikilmiş obyektlərin qorunmasını, saxlanılmasını və təyinatı üzrə istifadəsinə təmin etmək;

3.1.16. müvafiq ərazidə bayramlara və digər əlamətdar hadisələrə, habelə anım günlərinə həsr olunmuş ictimai tədbirlər keçirmək, tərtibat işlərini aparmaq və digər zəruri tədbirlər görmək;

3.1.17. müvafiq əraziyə əhalinin qayıdışı ilə əlaqədar digər dövlət orqanlarının (qurumlarının) sifarişçi ilə aparılan tikinti işlərinə zəruri təşkilatı dəstək göstərmək;

3.1.18. müvafiq ərazidə dövlət və bələdiyyə mülkiyyətində olan tarix və mədəniyyət abidələrinin konservasiyası, təmiri, bərpası, rekonstruksiyası və regenerasiyası işlərinə zəruri təşkilatı dəstək göstərmək;

3.1.19. müvafiq sahədə normativ hüquqi aktların, inkişaf konsepsiyalarının və məqsədli proqramların hazırlanmasını və həyata keçirilməsində iştirak etmək;

3.1.20. dövlət orqanlarının (qurumlarının), yerli özünüidarəetmə orqanlarının, hüquqi və fiziki şəxslərin müvafiq sahə üzrə fəaliyyətini əlaqələndirmək;

3.1.21. müvafiq sahədə elektron xidmətləri "Dövlət informasiya ehtiyatları və sistemlərinin formalaşdırılması, aparılması, integrasiyası və arxivləşdirilməsi Qaydaları"nın təsdiq edilməsi və elektron hökumətə bağlı bəzi tədbirlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 12 sentyabr tarixli 263 nömrəli Fərmanına uyğun olaraq təşkil etmək;

3.1.22. Xidmətin fəaliyyəti ilə bağlı daxil olan müraciətlərə "Vətəndaşların müraciətləri haqqında", "İnzibatı icraat haqqında" və "Informasiya əldə etmək haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunlarına uyğun olaraq baxmaq və qanunla müəyyən edilmiş qaydada tədbirlər görmək;

3.1.23. kargüzərliyi və vətəndaşların qəbulunu müvafiq normativ hüquqi aktların tələblərinə uyğun təşkil etmək, Xidmətin əməkdaşlarının əlavə və təhsili və peşəkarlığının yüksəldilməsi üçün tədbirlər görmək;

3.1.24. Xidmətin strukturunun və fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi üçün tədbirlər görmək;

3.1.25. Xidmətə ayrılan büdcə vəsaitindən (o cümlədən işğaldan azad edilmiş ərazilərdə bərpa və yenidənqurma işlərinin həyata keçirilməsi üçün), kredit, qrant və digər maliyyə vəsaitindən təyinatı üzrə səmərəli istifadə olunmasını təmin etmək;

3.1.26. Azərbaycan Respublikasının beynəlxalq müqavilələri ilə tənzimlənən və Xidmətin səlahiyyətinə aid olan məsələlər üzrə Azərbaycan Respublikasının götdürdüyü öhdəliklərin yerinə yetirilməsini təmin etmək;

3.1.27. öz fəaliyyəti haqqında əhalinin məlumatlandırılması, internet saytınn yaradılması, malik adına və siyahısı "Informasiya əldə etmək haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə müəyyən edilmiş açıqlanmalı olan ictimai informasiyanın həmin saytda yerləşdirilməsi və bu informasiyanın daim yenilənməsini təmin etmək;

3.1.28. dövlət və kommersiya sirlərinin, habelə məxfilik rejiminin qorunması üçün tədbirlər görmək;

3.1.29. Xidmətin informasiya təminatını təşkil etmək və onun təhlükəsizliyini təmin etmək;

3.1.30. bu Nizamnamə ilə müəyyən edilmiş digər vəzifələri yerinə yetirmək;

3.2. Öz vəzifələrini yerinə yetirmək üçün Xidmətin aşağıdakı hüquqları vardır:

3.2.1. müvafiq sahədə normativ hüquqi aktın layihəsinin qəbul olunması, aktda dəyişikliklər edilməsi, aktın şərh edilməsi, qüvvəsinin dayandırılması və ya ləğv edilməsi haqqında aidiyyəti üzrə təklif vermək;

3.2.2. müvafiq sahədə beynəlxalq müqavilələrə Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxması barədə təkliflər vermək;

3.2.3. beynəlxalq təcrübənin tətbiqi imkanlarını araşdırılması məqsədilə beynəlxalq təşkilatlarla, xarici dövlətlərin aidiyyəti dövlət orqanları (qurumları) ilə əməkdaşlıq etmək, xarici dövlətlərin müvafiq təcrübəsini öyrənmək;

3.2.4. dövlət orqanlarına (qurumlarına), yerli özünüidarəetmə orqanlarına, hüquqi və fiziki şəxslərə zəruri məlumatlar (sonədlər) barədə sorğu vermək və onlardan bəli məlumatları (sonədləri) almaq;

3.2.5. fəaliyyət istiqamətləri üzrə rəy və təkliflər vermək, təhlillər və ümumiləşdirmələr aparmaq, analitik materialları hazırlamaq;

3.2.6. müstəqil ekspertləri və mütəxəssisləri öz fəaliyyətinə cəlb etmək;

3.2.7. Xidmətin əməkdaşlarını dövlət təliffərinə və digər mükafatlarla təqdim etmək, onların həvəsləndirilməsi üçün tədbirlər görmək;

3.2.8. sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olmaq, təsərrüfatı cəmiyyət-ləri yaratmaq və ya onlarda iştirak etmək;

3.2.9. fəaliyyət istiqamətlərinə aid məsələlərə bağlı araşdırmalar aparmaq, işçi qrupları və komissiyalar yaratmaq;

3.2.10. fəaliyyət istiqamətlərinə aid məsələlərə bağlı konfranslar, müşavirələr, seminarlar keçirmək və digər tədbirlər təşkil etmək;

3.2.11. bu Nizamnamə ilə müəyyən edilmiş digər hüquqları həyata keçirmək.

4. Xidmətin idarə olunması

4.1. Xidmət öz fəaliyyətində və idarəetmədə müntəzəm korporativ idarəetmə standartlarını tətbiq edir.

4.2. Xidmətin idarəetmə orqanları Müşahidə Şurası və İcraçı direktordur.

4.3. Müşahidə Şurası (bundan sonra - Şura) Xidmətin fəaliyyətinə ümumi rəhbərliyi və nəzarəti həyata keçirir.

4.4. Şura Azərbaycan Respublikası Prezidentinin vəzifəyə təyin və vəzifədən azad etdiyi 5 (beş) üzvdən - Şuranın sədrindən və digər 4 (dörd) üzvdən ibarətdir.

4.5. Şura icimai (ödənişsiz) əsaslarla fəaliyyət göstərir.

4.6. Şura qərar qəbul etməkdə müstəqildir.

4.7. Şuranın vəzifələri aşağıdakılardır:

4.7.1. təsisçi səlahiyyətlərinin həyata keçirilməsi üçün Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təkliflər vermək və müvafiq sənədlər (o cümlədən Xidmətin maliyyə hesabataını və fəaliyyətini dair illik hesabatı) təqdim etmək;

4.7.2. Xidmətin inkişaf istiqamətlərini, strateji məqsədlərini və planlarını müəyyən etmək;

4.7.3. Xidmətin fəaliyyətinə nəzarət etmək;

4.7.4. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti ilə razılaşdırmaqla Xidmətin strukturunu, əməyin ödənişi fondunu, işçilərin say həddini və onların əməkhaqlarının (vəzifə məaşının, vəzifə məaşına əlavələrin, mükafatların və digər ödənişlərin) məbləğini təsdiq etmək, o cümlədən Xidmətin əldə etdiyi vəsait (dövlət büdcəsindən və dövlətə məxsus digər fondlardan ayrılan vəsait istisna olmaqla) hesabına işçilərə əlavə ödənilən həvəsləndirmə sistemini müəyyənləşdirmək;

4.7.5. Xidmətin təsərrüfatı cəmiyyətlərinin yaradılması və onlarda iştirak barədə, həmçinin Xidmətin idarə, filial və nümayəndəliklərinin yaradılması barədə qərar qəbul etmək;

4.7.6. Xidmətin maliyyə planlaşdırmasını və büdcəsinin təsdiq etmək;

4.7.7. Xidmətin fəaliyyətinə dair daxil olan qaydaları (o cümlədən maraqlar münafiqsinin istisna olunması qaydasını), habelə Xidmətin idarə, filial və nümayəndəliklərinin əsasnamələrini, təsərrüfat cəmiyyətlərinin nizamnamələrini təsdiq etmək;

4.7.8. İcraçı direktorun fəaliyyətini nəzarət etmək və onun fəaliyyətini yoxlamaq;

4.7.9. Şura üzvlərinin və İcraçı direktorun müraciətlərinə baxmaq və qərar qəbul etmək;

4.7.10. Xidmətin fəaliyyətinə dair illik hesabatı dnləmək;

4.7.11. Xidmətin kənar auditorunun rəyini təqdim etmək və audit hesabatını qəbul etmək;

4.7.12. kənar auditorun yoxlamalarının, habelə digər yoxlamaların nəticələrinə dair tədbirlər görmək;

4.7.13. Xidmətdə daxil olan bölmələrinin fəaliyyətinə nəzarət etmək və fəaliyyətinə dair hesabatlar almaq, habelə onun üzvlərini vəzifəyə təyin və vəzifədən azad etmək;

4.7.14. Xidmətin xalis aktivlərinin dəyərini 25 faizdən artıq məbləğə olan əqdin (xüsusi əhəmiyyətli əqdin) və aidiyyəti şəxsə dəyərli Xid-

mətin aktivlərinin 5 faizini və daha çox hissəsini təşkil edən əqdin bağlanması haqqında qərar qəbul etmək;

4.7.15. bu Nizamnamə ilə müəyyən edilmiş digər vəzifələri yerinə yetirmək.

4.8. Şuranın sədri rübdə azı bir dəfə Şuranın iclaslarını çağırır və iclaslara sədrlik edir. Şuranın iclaslarının keçirilməsi təşəbbüsü ilə Şuranın üzvü və ya İcraçı direktor çıxış edir. Şuranın iclasları Şura üzvlərinin yarıdan çoxu iştirak etdikdə səlahiyyətlidir. Şuranın iclasında hər üzvün bir səsə olmaqla, qərarlar açıq səsvermə yolu ilə səsə səs çoxluğu ilə qəbul edilir. Səsvermə zamanı üzvlərin bitərəf qalmasına icazə verilmir. Səsə bərabər olduqda, iclas sədrlik edən səsə həlledicidir.

4.9. Şuranın üzvlərinə, İcraçı direktora və Şuranın iclaslarına dəvət olunan şəxslərə Şuranın iclaslarının keçirilməsi üçün yer və vaxt, habelə gündəliyə daxil edilmiş məsələlər barədə iclas azı 3 (üç) iş günü qalmış, zəruri sənədlər əlavə edilməklə yazılı məlumat verilir.

4.10. Şuranın iclasında İcraçı direktor da iştirak edə bilər.

4.11. İclasın gündəliyinə Şuranın hər hansı üzvünün maraqlarına toxunan məsələ çıxarıldıqda, həmin üzvü bunulla bağlı maraqları haqqında ətraflı məlumat verməli, bu məsələnin müzakirəsində və həmin məsələyə dair səsvermədə iştirak etməməlidir.

4.12. Gündəliyə daxil edilmiş və ya tələb olunan aidiyyəti sənədlər iclasdan qabaq təqdim edilməmiş məsələlər barədə, bütün iştirakçı üzvlərin razılıq verdiyi hallar istisna olmaqla, qərar qəbul edilə bilər.

4.13. Şuranın iclaslarının notisi Şura üzvlərinin və Şuranın katibinin imzalıdır. İclas protokolu əks olmaqla rəsmiləşdirilir. Şuranın katibi Şuranın iclasında iştirak edə bilməkdə, Şuranın sədri onu əvəz edə-cək şəxsi təyin edir. Protokol Şura tərəfindən təsdiq edilərək İcraçı direktora göndərilir.

4.14. Şuranın katibini Şuranın sədri Şura üzvü olmayan əməkdaşları sırasından təyin edir və katib Şuranın sədrinə hesabat verir.

4.15. Şuranın katibi:

4.15.1. Şuranın iclaslarını təşkil edir;

4.15.2. bu Nizamnamənin 4.9-cü bəndində nəzərdə tutulan vəzifəni icra edir;

4.15.3. Şuranın iclaslarının protokolunu tərtib edir və imzalanmaq üçün Şuranın üzvlərinə təqdim edir;

4.15.4. Şuranın qərarlarını layihələrinin hazırlayır, baxılmaq və imzalanmaq üçün Şuranın sədrinə təqdim edir;

4.15.5. Şuranın qəbul etdiyi qərarların aidiyyəti üzrə göndərilməsini təmin edir.

4.16. Şuranın sədri:

4.16.1. Şuranın işini təşkil edir və onun fəaliyyətini rəhbərlik edir, habelə özünün və İcraçı direktorun qanunvericiliyə zidd olan qərarlarını ləğv edir;

4.16.2. Şuranın iclaslarını gündəliyin müəyyənliyinə, iclasları çağırır və iclaslara sədrlik edir;

4.16.3. öz təşəbbüsü ilə, habelə Şuranın hər hansı digər üzvünün və ya İcraçı direktorun xahişi əsasında digər şəxsləri Şuranın iclasında iştirak etməyə dəvət edir;

4.16.4. Şuranın fəaliyyətinin təşkili ilə bağlı digər tədbirlər görür.

Mədəniyyət

● Sənət məbədi

Azərbaycan Dövlət Akademik Musiqili Teatrı Hacı Zeynalabdin Tağıyevin vəsaiti hesabına tikilən ilk teatr binasıdır və ilk tamaşalar da məhz burada səhnəyə qoyulub.

Azərbaycanda milli musiqili komediya janrı XX əsrin əvvəllərində yaranmışdır. Opera kimi bu janrın da yaradıcısı dahi bəstəkar Üzeyir bəy Hacıbəyli olmuşdur. Onun 1909-cu ildə yazdığı "Ər və arvad" musiqili komediyasının ilk tamaşası 24 may 1910-cu ildə Bakıda, Nikitin qaradaşlarının sirk binasında göstərilmişdir. Məhz bu tamaşa ilə də Azərbaycan Musiqili Komediya Teatrı təşəkkül tapmışdır.

Sonrakı illərdə Üzeyir bəy Hacıbəylinin "O olmasın, bu olsun", "Arşın mal alan" (1913) komediyaları səhnədə oynanılmışdır.

Silinməz izlər qoyan SSRİ Xalq artisti Rəşid Behbudovun həyat və yaradıcılığını özündə əks etdirən "Bəxtiyar" filminin motivləri əsasında hazırlanıb. Tamaşanın quruluşçu rejisoru Əməkdar incəsənət xadimi Fəxrəddin Atayev, quruluşçu rəssamı Elşən Sərxan-oğlu, xormeysteri Əməkdar artist Vəqif Məstanovdur.

Narkomaniya əleyhinə tamaşa alqışlarla qarşılandı

Teatrda olarkən "Premyeraların paradi" festivalı çərçivəsində "Məchl pilləkən" balet-tamaşasının premyerası tamaşaçılara nümayiş etdirildi. Bəşəriyyətin ən qorxulu bələsi olan narkomaniya, eyni zamanda zərərli vordişlərə qarşı bir təbliğat vasitəsi kimi nəzərdə tutulan bu səhnə əsərinin quruluşçu baletmeysteri, həm də baş rolun ifaçısı, gənc balet artisti Məhəmməd Abdullayevdir. "Məchl pilləkən" in ideya müəllifi və bədii rəhbəri Akademik Musiqili Teatrın direktoru, Əməkdar incəsənət xadimi, sənətsünlük üzrə fəlsəfə doktoru Əliqismət Lalayevdir.

Gənclərə bir örnək və ismaric xarakteri daşıyan balet-tamaşanın süjet xəttində pis vərdişlərə düşər olmuş bir gəncin bütün maneələrə baxmayaraq, "ağ ölüm"lə mübarizəsi və sonunda xeyir və şəh qüvvələrin çəkimsiz fonunda iradəsinin tənətonəsi nümayiş olunur. Tamaşa bitdikdən sonra gənc balet artisti Məhəmməd Abdullayevlə həmsöhbət olduq. O deyir ki, çalışdığı teatrdə gənclərə hər zaman dəstək var: "Teatr işi elə bir sənətdir ki, bir tamaşanın ərəşəyə gəlməsi üçün birgə çalışmaq lazımdır. Uzun və çətin meşq prosesləri hər kəsdən böyük səbir və dözümlülük tələb edir. Teatrın hər bir truppası öz üzünə düşən işi üstəliyə götürür. Xeyli müddətdir ki, bu teatrdə çalışırıram. Artıq buranı evim hesab edirəm. Hər zaman yeniliklər etməyə çalışırıq. Düşünürəm ki, tamaşalarımızda gənclərin diqqətini teatra daha çox yönəltməyi bacarıırıq".

Gənclərə bir örnək və ismaric xarakteri daşıyan balet-tamaşanın süjet xəttində pis vərdişlərə düşər olmuş bir gəncin bütün maneələrə baxmayaraq, "ağ ölüm"lə mübarizəsi və sonunda xeyir və şəh qüvvələrin çəkimsiz fonunda iradəsinin tənətonəsi nümayiş olunur. Tamaşa bitdikdən sonra gənc balet artisti Məhəmməd Abdullayevlə həmsöhbət olduq. O deyir ki, çalışdığı teatrdə gənclərə hər zaman dəstək var: "Teatr işi elə bir sənətdir ki, bir tamaşanın ərəşəyə gəlməsi üçün birgə çalışmaq lazımdır. Uzun və çətin meşq prosesləri hər kəsdən böyük səbir və dözümlülük tələb edir. Teatrın hər bir truppası öz üzünə düşən işi üstəliyə götürür. Xeyli müddətdir ki, bu teatrdə çalışırıram. Artıq buranı evim hesab edirəm. Hər zaman yeniliklər etməyə çalışırıq. Düşünürəm ki, tamaşalarımızda gənclərin diqqətini teatra daha çox yönəltməyi bacarıırıq".

Onlayn 112-ci mövsümün bağlanması mərasimində mükafatlandırıldı

Azərbaycan Dövlət Akademik Musiqili Teatrın 112-ci mövsümünün bağlanması münasibətilə mükafatlandırılanlar arasında Əməkdar artist Nəhriyyə Xudayar Yusifzadənin anası çıxışında baş rolun ifaçısı Gülnarə Abdullayeva-yə təşəkkür edərək özünə təqdim olunan güllə dostlarını ona bağışlayıb. Şəhid anası obrazını səhnədə dolğun canlandırmaq hər aktrisanın işi deyil. Bu duyğularını tamaşaçılara çatdırmaq üçün baş rolun qəhrəmanını, haqiqətən, ya şəhid, ya da qazi anası olmalıdır. Gülnarə Abdullayeva "Bir nəfəs qədir" tamaşasında bu obrazın öhdəsindən məharətlə gəlmişdir. Çünki, haqiqətən də, o, hissələrlə 44 günlük Vətən müharibəsi günlərində cəbhədə vuruşan oğlunun yolunu gözləyərkən yaşamışdır...

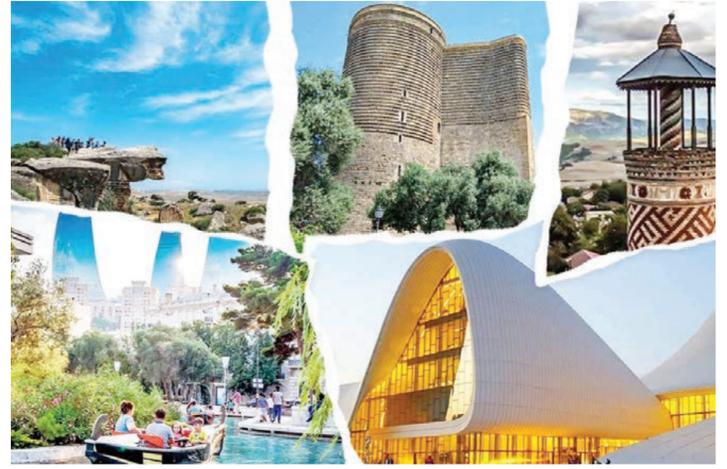
"Bəxtiyar" filmi səhnələşdirildi

Bu ilin premyeraları arasında kino əfsanəsi olan "Bəxtiyar" tamaşası da izləyicilərin ixtiyarına verilib. Görkəmli bəstəkar Tofiq Quliyevin musiqiləri əsasında ilk dəfə səhnəyə qoyulan tamaşa Akademik Musiqili Teatrın baş rejissoru Cavid İmamverdiyevin quruluşunda səhnələşdirilib. Tofiq Quliyevin 105 illik yubileyinə həsr olunan səhnə əsəri füsunkar və əvəzolunmaz səsi ilə milyonların yaddaşlarında

Elşən YƏHYAYEV,
"Azərbaycan"

● Turizm

Azərbaycana gələn turistlərin sayında 2,3 dəfə artım olub

Ölkəmizdə turizm sənayesinin çoxşaxəli olması, istirahətin təşkili üçün normal şəraitin mövcudluğu istər yerli, istərsə də əcnəbi qonaqların harada dincəlmək istəməsi seçimində əsas amillərdəndir.

Son illər respublikamızda bu sahənin inkişafı üçün Xəzər dənizi ətrafında bölgələrdə sağlamlıq, qış, mədəni, işgüzar, ekoturizm və kənd turizmi kimi növlərin inkişafına xüsusi diqqət yetirilir. Dövlət başçısının məqsədyönlü və balanslı xarici, habelə uğurlu daxili siyasəti nəticəsində turistik üçün Azərbaycan bu gün dünyada ən təhlükəsiz ölkə hesab edilir. Respublikamızda ilboyu turizm xidmətlərinin təqdim olunması onların təkrar bu yerlərə dönməsinə təsir göstərir. Dünyada olan 11 iqlim qurşağından 9-u Azərbaycandır. Ölkəmizin tarixi mədəniyyət abidələri arasında Qız qalası, Şirvanşah sarayı, Qobustan qaya-ları, Bəşbarmaq dağı, Şəki xan sarayı, Nuhun qəbrı, Naxçıvan diyarı, Qubanın Xınalıq kəndi, Talış dağları, Göygöl və digər bu kimi ünvanlar turistik üçün maraqlı olan məkanlardır.

Prezident İlham Əliyev çıxışlarında defolərə xatırlamışdır: "Mən turizmi də ixrac növü hesab edirəm. Respublikamızda neftdən sonra ikinci

gəlirli sahə turizmdir". Oudur ki, ölkənin iqtisadi qüdrətinin daha da artması və Azərbaycanın dünyada turizm ölkəsi kimi tanınması üçün bu sahəyə xüsusi önəm verilir.

Ötən ayın sonlarında Dövlət Turizm Agentliyi və Naxçıvan Muxtar Respublikasının Turizm Departamentinin birgə təşkilatçılığı ilə "Nuh diyarı - Naxçıvan: 2020-2023-cü illər üçün Birgə Fəaliyyət Planı" mövzusunda tədbir keçirilib. Tədbir çərçivəsində Türkiyə, İran və Azərbaycanı təmsil edən turizm şirkətləri və media nümayəndələri Naxçıvanda olublar.

Ölkəmizdə son illər turizmin inkişafına dövlət səviyyəsində göstərilən qayğının nəticəsidir ki, Azərbaycana səfər edən əcnəbilərin sayı 2,3 dəfə artıb.

Dövlət Statistika Komitəsinin mətbuata açıqlamasında bildirilir ki, gələnlərin 25 faizi Rusiya Federasiyası, 23,8 faizi Türkiyə, 13 faizi İran, 5,2 faizi Gürcüstan, 4,6 faizi Səudiyyə Ərəbistanı, 2,8 faizi Pakistan, hər birindən 2,4 faiz olmaqla Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri və Hindistan, 2,3 faizi Ukrayna, 1,8 faizi digər ölkələrin vətəndaşları olub. Gələnlərin 78,3 faizini kişilər, 21,7 faizini qadınlar təşkil edib.

2021-ci ilin yanvar-iyun ayları ilə müqayisədə kərfəz ölkələrindən gələnlərin sayı 3,2 dəfə artaraq 147,3 min nəfər, Avropa İttifaqına üzv ölkələrdən gələnlərin sayı 2,7 dəfə artaraq 33,3 min nəfər, MDB ölkələrindən gələnlərin sayı 1,8 dəfə artaraq 205,8 min nəfər olub.

Ölkəyə gələn əcnəbilər və vətəndaşlığı olmayan şəxslərin 56,6 faizi hava, 41,7 faizi demir yolu və avtomobil, 1,7 faizi isə dəniz nəqliyyatından istifadə edib.

Ötən ayın sonlarında Prezident İlham Əliyev Göygöl, Laçın və Kəlbəcər rayonlarına səfəri zamanı bir sıra obyektlərin açılışı ilə yanaşı, Kəlbəcər rayonunda "İstisu" sanatoriyasının təməlqoyuşu mərasimində də iştirak etmişdir. Burada 34 hektar ərazidə salınacaq "İstisu" İstirahət-Müalicə Kompleksi gündünlük 300 nəfər qəbul etmək imkanı malik olacaq. Kompleksdə sağlamlıq-bərpa mərkəzi ilə yanaşı, dünya standartlarına uyğun 10 kottec tikiləcək. Ekspertlərin də qeyd etdiyi kimi, Prezident tərəfindən burada "İstisu" sanatoriyasının əsasının qoyulması onu göstərir ki, dünyanın turizm həvəskarları ən qısa zamanda bu cəhətdə, istirahət etməkdə və gəzintidə maraqlı olacaqlar.

Rəhman SALMANLI,
"Azərbaycan"

Milli teatrımızın ənənələrini yaşadanlar

Həmçinin inqilaba qədərki dövrdə dahi bəstəkarın "Əlli yaşında cavan", "Evlikən subay", M.Kazımovskinin "Molla Cəbi", "Vurhavar" adlı əsərləri də tamaşaya qoyulmuşdur. Bu tamaşaların ərəşəyə gəlməsində H.Ərəblinski, M.Ə.Əliyev, Ə.Əgdamski, Ə.Hüseynzadə, H.Abbasov, Y.Olenskaya, R.Darabli və Ə.Anaplı kimi sənətkarlar mühüm rol oynamışlar.

Azərbaycan Prezidentinin imzaladığı sərəncama əsasən, 2019-cu il martın 5-də "akademik" statusu alan Musiqili Teatrın istər Azərbaycan, istərsə də rus bölmələrində zəngin repertuar formalaşması, işgüzar və professional sənətkarların yetişməsinə əhəmiyyətli töhfəyə qatılmasına da mənfəət təsir göstərmişdir. Uzun illik təmir işləri kollektivdə bir sülhün yaratmışdır. Lakin 1993-cü ildə Ulu Öndər Heydər Əliyevin göstərişi ilə binada təmir və bərpa işlərinə yenidən başlanmışdır. Teatra və sənət adamlarına xüsusi diqqət və qayğı göstərən Heydər Əliyev 1995-ci ildə təmir və bərpa işləri ilə yaxından tanış olmuş, tövsiyələrini vermişdir. 1998-ci il oktyabr ayının 10-da isə sənət məbədinin açılışı olmuşdur. Böyük rəhbərin diqqət və qayğısı sənət adamlarına sonsuz stimül vermişdir. Kollektiv bir-birinin ardınca yeni tamaşalar hazırlayaraq repertuarı zənginləşdirməyə başlamışdır.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 25 noyabr 2010-cu il tarixli Sərəncamı ilə Musiqili Komediya Teatrının binası yenidən təmir olunmuş və 2014-cü il martın 10-da Azərbaycanda peşəkar milli teatr sənətinin yaranmasının 141-ci ildönümündə teatrın tənətonəli açılış mərasimi keçirilmişdir.

Onu da xatırladaq ki, 1938-ci ilə qədər musiqili komediyalar Azərbaycan Opera və Balet Teatrında oynanırdı. Həmin il müstəqil Musiqili Komediya Teatrı təşkil edildi və teatr 1938-ci ilin sentyabr ayından rəsmi olaraq, Azərbaycan Dövlət Musiqili Komediya Teatrı statusu aldı.

Tamaşalara baxmaqdan doymayan izləyicilər

Teatrın Mətbuat xidmətinin rəhbəri Fəridə Aslanova bir çox layihələrin olduğunu qeyd etdi. Dedi ki, teatr sirlisəhrli ələmdir, cazibəsinə düşsən onun həyatından uzaqlaşma bilmir. Bu mövsüm teatr üçün demək olar ki, uğurlu olub. "Maraqlısı odur ki, pandemiyanın yaratdığı maneələrə aşımaq, teatra adaptasiya olmaq çox zamanımızı almadı. Yaradıcı heyətimizin fədakar və yorulmaz fəaliyyəti nəticəsində bir-birinin ardınca 7 yeni tamaşa hazırlanaraq teatrsevərlərə təqdim edildi", - deyər Fəridə xanım bildirdi.

Teatrın 19 yaşlı şəhidi

Teatr 44 günlük Vətən müharibəsində şəhid də verib. İşıqçı Əliqə Məmmədov 19 yaşında şəhədət zirvəsinə ucalıb. "Laçın azad olunmasına görə" medalına layiq görülmüş balet artisti Murad Ağayev və müharibə iştirakçıları da teatrın əməkdaşları sırasındadır yer alıblar. Pandemiya dövründə Vətən müharibəsində şəhid olmuş teatrın işıqçı Əliqə Məmmədova və döyüşlərdə iştirak etmiş digər əməkdaşlara həsr olunmuş "Döyüşən teatr" sonadlı filmi hazırlanaraq tamaşaçılara təqdim edilib. Filmin ssenari müəllifi və quruluşçu rejissoru Samir Qulamovdur.

Əbas yeri bu sənədlil film "Döyüşən teatr" adlandırılmayıb. İstər müharibənin ən qızgın vaxtlarında, istərsə

də ondan sonrakı mərhələlərdə teatrın əməkdaşları həm arxa, həm də ön cəbhədə olublar. Qələbədə sonra da bir çox layihələr reallaşdırılıb. Onlardan biri də Zəfər salnaməmizini qanları ilə yazan şəhidlərimizin əziz xatirəsinə və qürur mənbəyimiz olan şəhid analarına həsr olunan "Bir nəfəs qədir" tamaşasıdır. Elə bu yaxınlarda Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin üzvü, Prezident təqaüddüsi Cəlal Qurbanovun rəhbərliyi "Mənim Oğlum Qəhrəmandır!" layihəsi çərçivəsində şəhid anaları teatrdə bu tamaşaya baxıblar.

Tamaşanın sonunda şəhid analarına öz verilməklə onlar bu əsərin təbii və təsirlilərinə qeyd ediblər. Şəhid Xudayar Yusifzadənin anası çıxışında baş rolun ifaçısı Gülnarə Abdullayeva-yə təşəkkür edərək özünə təqdim olunan güllə dostlarını ona bağışlayıb. Şəhid anası obrazını səhnədə dolğun canlandırmaq hər aktrisanın işi deyil. Bu duyğularını tamaşaçılara çatdırmaq üçün baş rolun qəhrəmanını, haqiqətən, ya şəhid, ya da qazi anası olmalıdır. Gülnarə Abdullayeva "Bir nəfəs qədir" tamaşasında bu obrazın öhdəsindən məharətlə gəlmişdir. Çünki, haqiqətən də, o, hissələrlə 44 günlük Vətən müharibəsi günlərində cəbhədə vuruşan oğlunun yolunu gözləyərkən yaşamışdır...

"Bəxtiyar" filmi səhnələşdirildi

Bu ilin premyeraları arasında kino əfsanəsi olan "Bəxtiyar" tamaşası da izləyicilərin ixtiyarına verilib. Görkəmli bəstəkar Tofiq Quliyevin musiqiləri əsasında ilk dəfə səhnəyə qoyulan tamaşa Akademik Musiqili Teatrın baş rejissoru Cavid İmamverdiyevin quruluşunda səhnələşdirilib. Tofiq Quliyevin 105 illik yubileyinə həsr olunan səhnə əsəri füsunkar və əvəzolunmaz səsi ilə milyonların yaddaşlarında

● İstirahət məkanı

Havalər isindikcə istirahət üçün parklara üz tutan paytaxt sakinlərinin sayı artır. Buna görə ölkəmizdə turizm üçün yararlı yerlərdə abadlıq və quruculuq işləri aparılır, yeni bağlar, məkanlar salınır.

Paytaxtın Xətai rayonu, Nobel prospektində yerləşən, uzun illər şəhər sakinləri tərəfindən sevilmiş "Nizami Gəncəvi" parkı xeyli müddət idi ki, baxımsız qaldığından yararsız vəziyyətə düşmüşdü. Bununla əlaqədar Ağ şəhərin baş planına uyğun olaraq bu parkın abadlaşdırılması və genişləndirilməsi də nəzərdə tutulmuşdur.

Artıq 11,2 hektar ərazisi olan parkda sakinlərin və şəhərimizin qonaqlarının mənalı istirahəti üçün hər cür şərait yaradılıb. 2021-ci il dekabrın 30-da Azərbaycan Res-

publikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva "Nizami Gəncəvi" adına Mədəniyyət və İstirahət Parkında əsaslı təmir və yenidənqurma işləri aparılaraq şəraitlə tanış olmuşdular.

Bura piknik üçün çox münasibdir

İstirahət mərkəzi sakinlərin sevimli məkanına çevrilib. Axsam saatlarında və istirahət günlərində parka gələn sakinlərin sayı daha çox

olur. İnsanlar ailə üzvləri və yaxınları ilə parkdakı istirahət guşələrinə toplaşır, pikniklər təşkil edirlər.

Şəhərdən kənara çıxmağa vaxtı olmadıqda piknik, sadəcə, xəyallarımda yaşadanlardan birisənə, artıq bu problemi geridə qoya bilərsiniz. Çünki şəhərin mərkəzində yenicə salınan və paytaxtımızın ümumi simasını gözəlləşdirmişdir bu park piknik etmək üçün ən münasib seçimlərdəndir. İçində bir çox oyun və idman meydançalarına da yer verilmiş istirahət mərkəzində ancaq

Bakının simasını gözəlləşdirən park

zövq almaq mümkündür. Şəhərlərin yaşıl "ağciyəri" olan parklar insanların sağlamlığı üçün böyük əhəmiyyət daşıyır. Bu ərazilər hər bir kəsə yayın qızmar istisində sərinlik bəxş edir və ağacların kölgəsində dincəlməyə imkan verir.

Paytaxtımızın qoyununda gözəllik

Mövcdə park və xiyabaların yenidən qurulması Bakının müasir görünüşünə və ekoloji vəziyyətinə müsbət təsir edən əsas amillərdəndir. "Nizami ili"nin sonunda dahi mütəfəkkirin adını daşıyan istirahət mərkəzinin yenidənqurulması sonra istifadəyə verilməsi həm də rəmzi mənə kəsb edirdi.

Bir vaxtlar "Luna Park" adı ilə məşhur olan ərazi uzun illər baxımsız qalmışdı. Ətraf ərazilərdə yaşayan sakinlərin sevimli istirahət məkanı olan parkda əsaslı yenidənqurmaya zərurət yaranmışdı. Bu məsələ Prezident İlham Əliyevin 2021-ci il 19 aprel tarixli Sərəncamı ilə həllini tapdı.

Park 1875-ci ildə salınıb və əsasən cənub zonasından əlavə torpaq götürüldü. Sovet dövründə bu ərazi rəsmi olaraq park statusunu alıb.

Bura öncə şair Lunaçarskinin şəərəfinə "Luna Park" adlandırılıb, münasibətilə yubileyimiz üçün böyük əhəmiyyət daşıyır. Bu ərazilər hər bir kəsə yayın qızmar istisində sərinlik bəxş edir və ağacların kölgəsində dincəlməyə imkan verir.

1922-ci ildə salınmış istirahət mərkəzi şəhərin estetik görünüşünə uyğunlaşdırılması məqsədilə ərazisində yerləşən bir və ikimərtəbəli inzibati binalarda əsaslı təmir və yenidənqurma işləri həyata keçirilib, süni göl yaradılıb. Amfiteatr və 1938-ci ildən mövcud olan yay kinoteatrı yenidən qurulub, iki fəvvarə kompleksi və müasir tipli işıqlandırma sistemi yaradılıb. Parkda müasir söhbətgahlar, müxtəlif ölçüdə oturmaqcaqlar, idman qurğuları quraşdırılıb, uşaq oyluncə kompleksi düzəldilib. Yay kinoteatrının qarşısında çay daşlarından qədim tipli yeni qala divarı tikilib. Parkın ərazisində yaşıllaşdırma işləri görülüb, minlərlə ağac-kol və dekorativ bəzək bitkiləri əkilib. Süni göl istirahət məkanına xüsusi gözəllik qatıb. Qızmar yay günlərində şəhər sakinləri və qonaqların sərinləməkləri üçün onun ətrafına toplaşır. Burada fiziki məhdudiyətli şəxslərin istirahət etməsi üçün də hər cür imkan var.

Paytaxt sakinlərinin sevimli istirahət məkanı

Son illərdə salınan parkların sayı gündən-günə artır. İşğaldan azad olunan Qarabağımızda abadlıq və quruculuq işlərinin geniş vüsət alması ilə yanaşı, Azərbaycanın hər bir guşəsində, eləcə də paytaxtımızda abadlıq-quruculuq işləri davamlı olaraq uğurla həyata keçirilir. Bu, şəhərin simasını daha da gözəlləşdirməklə yanaşı, paytaxt sakinlərinin və turistlərin mədəni istirahətinə də imkan verir.

Parkla bağlı vətəndaşlar aparılan genişmiqyaslı işlərə görə Prezident İlham Əliyevə təşəkkürlərini bildirirlər.

Paytaxt sakinini Vüqar Məmmədov deyir ki, bizim tərəfdə övçələr istirahət etmək üçün görünüşü gözəl olan park yox idi: "Nizami Gəncəvi" adına İstirahət Mərkəzinin açılması məni çox sevindirir. Bakıda salınan qeyri-adi parklardan biridir. Böyükölürün və uşaqların istirahət etməsi üçün hər cür şərait yaradılıb. Prezident İlham Əliyev və bu parkın salınmasında əməyi keçən hər kəsə təşəkkürümü bildirirəm".

Parka üz tutan digər sakin Mahirə Abasova deyir ki, yeni salınmış parkın açılması onu çox sevindirir: "Mən də nəvələrimlə birlikdə bu parka tez-tez gəlirəm. Buraya insanlar daha çox ailləri, körpə uşaqları ilə gəlirlər. Parklarda təmizliyi, səliqə-sahmanı qorumaq hər birimizin məvəni borucudur. Bu, həm də ekoloji mədəniyyət səviyyəimizin göstəricisi olmalıdır".

Əhaliyə xidmət göstərən bu kimi müasir layihələrin icrası Prezident İlham Əliyev siyasətinin real nəticəsidir. Dövlət başçısının tapşırıq və tövsiyələrinə uyğun olaraq ölkəmizin bütün guşələrində və xüsusilə olaraq paytaxtımızda Bakı şəhərində yeni yaşıllıqlar, meşə massivləri, istirahət parkları və bağlar salınır, mövcud yaşıllıq sahələri daha da genişləndirilir.

Yeni parklar və yaşıllıq məkanlarının yaradılması paytaxtın ekoloji vəziyyətinin yaxşılaşdırılması tədbirlərinin mühüm tərkib hissəsi olmaqla yanaşı, ətraf ərazilərdə yaşayan sakinlərin istirahətinin yüksək səviyyədə təşkil edilməsinə geniş imkanlar yaradır.

E.YƏHYAYEV,
"Azərbaycan"

